

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinariat.hr
e-pošta: vojni.ordinariat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

BOŽIĆNA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA	5
SVETA STOLICA	8
Selioci i izbjeglice: prema boljem svijetu	8
Objavljena prva apostolska pobudnica pape Franje	10
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	12
“Miroslav Bulešić – mučenik krizme i zaštitnik Istre”	12
“Imamo nadu koju svijet traži”	14
Priopćenje s 47. plenarnog zasjedanja HBK	16
“Preventivni i kurativni aspekti očuvanja braka i obitelji u Hrvatskoj – Iskustva vjerskih zajednica”	19
Poziv biskupa Hrvatske biskupske konferencije povodom održavanja ustavotvornog referendumu o braku	21
U zaštitu braka i obitelji - o obitelji i prvo-prosinačkom referendumu	21
Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas (Iv 20, 21)	23
Izjava Komisije HBK “Iustitia et pax” povodom najave donošenja Zakona o životnom partnerstvu te Obiteljskog zakona	24
VOJNA BISKUPIJA	25
DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU	25
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	25
Blagoslov kapele u sjedištu MUP-a	25
U Čakovcu uspostavljena Policijska kapelanijska „Sv. Franjo Asiški“	26
21. vojno-redarstveno hodočašće Majci Božjoj Bistričkoj	27
Uvođenje u službu kapelana poslužitelja za PU krapinsko-zagorsku	29
Pripremna konferencija za 56. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes	30
Uvođenje policijskog kapelana u službu u PU vukovarsko-srijemskoj	31
Molitveni pohod na Bobovac	32
Duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata	34
Spomen svih vjernih mrtvih	40
Dan kapelanijske sv. Maura i uvođenje novog kapelana u službu	41
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	42
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	55
21. vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistrigu	64
Spomen svih vjernih mrtvih - misa za poginule, umrle i nestale hrvatske branitelje	66
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	66
Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Marka povodom Dana neovisnosti RH	68
Dan sjećanja na žrtvu grada za Hrvatsku 1991. Godine	70

Ovu božićnu poslanicu pišem vama, dragi svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, vama, poštovani djelatnici Ministarstva obrane, vojnici, dočasnici i časnici Oružanih i Redarstvenih snaga Republike Hrvatske, svima vama, dragi vjernici koji ste mi povjereni u duhovnoj i pastoralnoj skrbi. Neka vas, živu Crkvu, koja djeluje u vojnim i redarstvenim kapelanijskim naše biskupije obasja Utjelovljena Riječ – Isus Krist!

Kada slavimo Božić, Isusovo rođenje, uviјek smo u opasnosti da zaboravimo i iz vida izgubimo ono bitno. Sitnice nas odvlače od bitnoga, osobito kada je ono očima nevidljivo. Narodna kultura i božićni običaji mogu nas, svjesno ili nesvjesno, navesti da zaboravimo bitno te tako ostavimo po strani istinsko značenje Utjelovljenja Sina Božjega. Otajstvo Božića nam svake godine donosi istovremeno različitu i istu poruku. Različitu jer nam liturgija predlaže različite tekstove za razmišljanje, ali i istu jer je smisao božićne poruke uvijek isto: poziv na traženje u Bogu duha radosti i životne dobrote. I mi smo istovremeno različiti i isti, iste smo osobe, ali nismo isti. Promijenili smo se od lani. Izgubili smo poneku iluziju, zadobili novu nadu. Svijet koji nas okružuje nije isti, neprestano se mijenja. Sve je više nezaposlenih, mladih koji ne vide budućnost, djece bez obitelji, bolesnih bez odgovarajuće njegе, gladnih i beskućnika. Kako je moguće slaviti Božić unatoč bijedi koja nas okružuje? Ima li još uvijek smisla govoriti o miru kada svakodnevno izbijaju novi sukobi? Je li moguće govoriti o poštenju ako se svakodnevno otkrivaju nove prijevare? Je li moguće govoriti o dostojanstvu osobe kada se svakodnevno događaju ubojstva i nasiљje? Je li moguće nadati se pravednjem svijetu?

Jedan autor je napisao: „*Mir je u Kristovom srcu dovijeka; ali nema mira u srcu čovječjem. I s Kristom je prošlo već dvadeset stoljeća a brat se još uviјek osvećuje bratu. Ima li koga da čuje plač Djeteta koje će kasnije umrijeti na križu između dva razbojnika?*“ Potrebno nam je mnogo hrabrosti da bismo čuli plač tога Djeteta i nastavili se nadati i ljubiti usred strašne ekonomске krize, zabrinjavajuće pomrćine vrijednosti, zastrašujućeg nedostatka perspektive. Iz života čovjeka briše se religiozna dimenzija te je se izlaže utjecajima drugih božanstava i jakim ideologijama. Može se primijetiti kako se živi kao da Богa nema te kako se teoretičira da Bog ne bi trebao ni postojati. Izravno ili neizravno pokušava ga se gurnuti na margi-

ne ljudskoga i društvenoga života. A kao narod prolazimo do sada nezapamćenu kušnju podjela u svim segmentima hrvatskog društva. Zaboravljamo stari životni princip mudrih da je jedno dijeliti, a drugo je razlikovati. Utjelovljena Riječ – Isus Krist nas uči znati poštivati svakoga u onome što jest i pristupati mu u njegovoј različitosti.

Uz sve te konkretnе životne okolnosti, svima je ponuđen Isus Krist kako bi obogatio naše siromaštvo i dao širinu pogleda koji nam je itekako potreban. Je li Gospodin uistinu došao među nas? Unatoč svemu potrebno se zapitati o stvarnom Gospodinovom dolasku jer je njegovu prisutnost potrebno zamijetiti u našoj savjesti, u našim obiteljima, našim školama, na našim igraлиštima, u političkom životu, u pravnim institucijama, poslovnom svijetu...

Pozvani smo tražiti Boga, otvoriti mu svoje srce, živjeti autentičan duhovni život, prihvaćajući ispravnu praksu molitve. Mnogi traže Boga i očekuju da im netko navijesti evanđelje svojim životom i svjedočenjem. Poticati traganje za Bogom u svim vjernicima i svim ljudima dobre volje je ponajprije zadaća pastira, ali i svih njihovih suradnika. Početak traganja za Bogom sastoji se u činjenici da, kao što je nekada izraelski narod hodio u tmini, tako i mi živimo u teškim vremenima tuge i izdaje, samoće i egoizma, nasilja i mržnje, straha pred budućnošću. Ove tmine uznemiruju ljudske savjesti i pomračuju horizont slobode. Potrebno je, dakle, svjetlo koje će rasvijetliti put kojim hodimo i od kojega ćemo naučiti da je najmračniji dio noći početak dana. Potrebno nam je svjetlo koje će dati nadu u sretniji život tolikim prevarenim i razočaranim muškarcima i ženama, neispunjениm obećanjima, ugaslim idealima. Prorok Izajja naviješta da je moguća potpuna promjena ljudske sudbine te, stoga i, prijelaz iz tame u svjetlo, iz žalosti u radost, iz ropstva u slobodu. Uzrok ove promjene je rođenje jednoga djeteta koje dolazi iz Davidove kraljevske loze. To Dijete je promijenilo zapad u istok, povijest zla u povijest spasenja.

Traženje Boga se ne drži nekom intelektualnom aktivnošću koja je rezervirana samo za privilegirane, već potrebom koju svi osjećamo jer svima nam je potreban Bog, malima i velikima, bogatima i siromašnima, zdravima i bolesnima, svećenicima i laicima. Ipak, nije svaka potraga istinska. Postoji ona koju zanima samo zdravlje, radi postizanja vlastitog blagostanja, zbog osobnih pobuda. Mesiju traži kralj Herod, traže ga Mudraci, traže ga i pastiri. Mudraci ga nalaze i klanjaju mu se, pastiri ga nalaze i dive mu se, Herod ga ne pronalazi i zavidi mu. Doista, Bogu su potrebni ljudi kako bi se objavio, kako bi ih upoznao sa svojim planom spasenja, ali iznad svega

je istinito da svi ljudi trebaju Boga. Neodrživa je teza da je suvišan Bog. Svi traže Boga, a Crkva blagoslivlja sve napore znanosti u službi poboljšanja života. Crkva osjeća i potrebu podsjetiti kako je tehnika instrument a ne gospodar, kako čovjek nije stroj već osoba koju treba poštivati i braniti. Crkva poziva sve one koji imaju izravnu odgovornost da ne zaborave milijarde osoba koje su gladne zbog nerazboritog tehnološkog razvoja i želje za sve većim profitom. Istovremeno, ona je, kroz svoje različite karitativne ustanove, pozvana ublažiti patnje tolikih napuštenih osoba, beskućnika i nezaposlenih. Potičući različita karitativna djelovanja, ona u praksi prevodi pokruku svetoga Pavla „*pojavila se doista milost Božja, spasiteljica svih ljudi*“ (Tit 2, 11).

Potrebno je tražiti Isusa kako bismo u njemu prepoznali pravo lice Božje. Samo Isus nam otkriva istinsko lice Boga Oca. Bog je Otac, dakle, samo Sin nam ga može objaviti kao Oca. Sv. Ivan nas podsjeća da „*Boga nitko nikada ne vidje: Jedino-rođenac – Sin – koji je u krilu Očevu, on ga obznani*“ (Iv 1, 18). Prema jednoj Božjoj „biografiji“ koju je napisao jedan američki pisac, Bog se u Starom zavjetu javlja u različitim, gotovo proturječnim, licima. Bog je predstavljen kao stvoritelj, kao rusitelj, prijatelj obitelji, osloboditelj, zakonodavac, vođa, osvajač, otac, sudac, posrednik, svetac, zaručnik, savjetnik, jamac... I u našem kršćanskom životu postoje mnoge slike o Bogu, krive slike koje ne odgovaraju Bogu kojega nam je objavio Isus Krist. Za mnoge Bog ostaje definicija iz vjeronaučnog udžbenika, predmet apstraktнog obožavanja, osvetnik zbog učinjenoga zla ili nagrađivač za učinjeno dobro, umjesto Oca koji ljubi i prašta.

Teško je govoriti o Bogu, iako je njegovo ime često prisutno na usnama običnih ljudi. Sam Isus je dao ime Bogu, nazivajući ga Ocem, i naučio je učenike svih vremena da ga zovu i mole istim pravim imenom. „*Bog je ljubav*“, piše sveti Ivan (1 Iv 4, 16); „*Bog je Bog ljubavi*“ (2 Kor 13, 11), ponavlja sveti Pavao. Bog Abrahamov, Bog Iakov, Bog Jakovljev, Bog Isusa Krista je živi Bog, koji ljubi sve do smrti. Samo živi Bog može imati ljudsko lice i ljudsko srce i omogućiti svoj susret s čovjekom. Da bismo razumjeli osobnost čovjeka potrebno je razumjeti Božju osobnost. Iskustvo Boga je važnije da bismo razumjeli iskustvo čovjeka negoli iskustvo čovjeka da bismo razumjeli prirodu Jednoga i Trojstvenoga Boga.

Kako naći Isusa? I pastiri i mudraci ne nalaze Isusa snagom svoga traženja, već uz pomoć s visina. U njihovom traženju prati ih zvijezda, ili tajanstveni vodič, koji dolazi iz visina. To znači da Isusa nalazimo s vjerom i u vjeri.

Danas obilujemo različitim istraživanjima

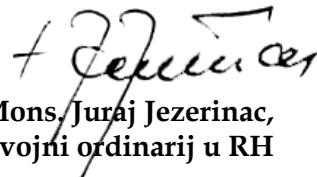
o životu i osobi Isusa Krista. Ona predlažu različita, pa i suprotstavljena gledišta. Od hladnih studija učenjaka bez vjere do strastvenih apolođaja/obrana vjernika tražitelja. Neki od tih tekstova doista se mogu usporediti s Herodovom potragom. Oni ne vode klanjanju Božjemu Sinu već poništenju njegovog pravog identiteta Sina Božjega koji je postao čovjekom. Kršćanska vjera nas uči da je Bog postao čovjekom, da je Riječ postala Tijelom i nastanila se među nama (Iv 1, 14). U korijenu kršćanske vjere je, dakle, Bog koji je postao čovjekom.

Danas se teško prihvata Isusovo božanstvo jer je svijet izgubio tragove svetoga, izgubio je smisao za Boga, bori se protiv njegovog postojanja i želi živjeti kao da Boga nema. Ima jedan suvišak u opisivanju Isusova identiteta: ako je Isus više čovjek negoli Bog uzaludne su naše nade u spasenje i otkupljenje. Samo Bog nas može spasiti, napisao je jedan filozof, a taj Bog nije bog filozofa već onaj koji nam se objavio u Isusu Kristu.

Riječi koje primamo od proroka Izajije, apostola Pavla i evanđelista Luke nude nam siguran izvor duhovnosti i svjedočenja. Novost kršćanskog života uči nas da se odreknemo ispraznih svjetovnih želja te da živimo umjereno, pravedno i milosrdno, u iščekivanju blažene nadje. Može biti da će ove upute naš Božić učiniti „neudobnim”, jer nas pozivaju na obraćenje i na novi životni stil. Ali to su jedine upute koje naš navještaj čine autentičnim i naše svjedočenje djelatnim.

Gospodine, ove godine ćemo napraviti bor u svom srcu i okitit ćemo ga, umjesto darovima, imenima svih onih osoba koje su potrebne naše pomoći, onih blizu i onih daleko, osoba koje vidimo svakoga dana i koje rado susrećemo, osoba kojih se uvijek sjetimo i onih koje zaboravljamo, onih osoba u teškim i radosnim trenutcima, onih koji nam duguju malo i kojima dugujemo puno, onih koje su nas napustile i gledaju nas s neba. Želimo podići bor dubokih korijena kako bi ta imena ostala u našem srcu i nakon blagdana. Želimo podići bor s velikom hladovinom za sve one koji traže sklonište u času kušnje. Gospodine Isuse, podaj utjehu onima koji plaču, oproštenje onima koji griješe, povjerenje onima koji se nadaju. Dođi i ostani s nama u našoj Domovini i Crkvi, danas i uvijek.

Želim vam sretan i blagoslovjen Božić i uspješnu Novu 2014. godinu!

Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u RH

Selioci i izbjeglice: prema boljem svijetu

Poruka pape Franje za 100. svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.

Draga braćo i sestre!

Naša društva, kao nikada prije u povijesti, prolaze kroz procese međuvisnosti i interakcije na globalnoj razini. Iako u njima ima problematičnih ili negativnih elemenata, ti procesi streme ka poboljšavanju uvjeta života ljudske obitelji, i to ne samo u ekonomskom, već i u političkom i kulturnom pogledu. Svaka je osoba dio čovječanstva i zajedno sa čitavom obitelji naroda dijeli nadu u bolju budućnost. Na tim je promišljanjima nadahnuta tema koju sam izabrao za ovogodišnji Svjetski dan selilaca i izbjeglica: „Selioci i izbjeglice: prema boljem svijetu“.

U tom svijetu izloženom promjenama, sve raširenija pojava selilaštva javlja se, da se poslužimo riječima pape Benedikta XVI. (usp. Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2006.), kao „znak vremena“. Dok s jedne strane, migracije često ukazuju na manjkavosti i propuste država i međunarodne zajednice, s druge otkrivaju također težnju ljudskog roda da uživa jedinstvo označeno poštivanjem različitosti, prihvaćanjem i gostoljubivošću koji omogućuju pravednu raspodjelu zemaljskih dobara, promicanje i unaprjeđivanje dostojanstva svake ljudske osobe koja uvijek mora biti u središtu.

S kršćanskoga gledišta, u stvarnosti migracije, kao i u drugim ljudskim stvarnostima, zamjećuje se napetost između ljestvica stvaranja, označene milošću i otkupljenjem, i misterija grijeha. Usporedo sa solidarnošću i prihvaćanjem, gestama bratstva i razumijevanja, tu se susreće također odbacivanje, diskriminacija, trgovina i izrabljivanje, bol i smrt. Posebnu zabrinutost pobuđuju situacije u kojima migracija nije samo prisilna, već je se čak provodi kroz razne oblike trgovine ljudima i porobljavanja. „Ropski rad“ je danas posvuda u optjecaju! Ipak, usprkos problemima, opasnostima i teškoćama s kojima se treba suočiti, veliki broj selilaca i izbjeglica i dalje pokreću povjerenje i nade; oni nose u srcu želju za boljom budućnošću ne samo za sebe, već također za svoje obitelji i drage osobe.

Što u sebi uključuje stvaranje „boljeg svijeta“? Taj izraz ne aludira naivno na apstraktni pojam ili nedostizni ideal, već radije ima za cilj traženje istinskog i cjelovitog razvoja, ulaganje

napora da se svima pruže dostojni uvjeti života, iznalaženje pravih odgovora na potrebe osoba i obitelji i jamčenje da se stvoren svijet kojeg nam je Bog dao poštuje, čuva i njeguje. Sluga Božji Pavao VI. ovim je riječima opisao težnje današnjih ljudi: „biti oslobođen bijede, imati sigurnije zajamčen vlastiti opstanak, zdravlje, stalno zaposlenje; imati puniji udio u odgovornostima, biti pošteđen od svakog tlačenja i situacija koje vrijeđaju ljudsko dostojanstvo; mogućnost većeg obrazovanja – u jednu riječ, činiti, upoznati i imati više da bi se bilo više“ (Enc. Populorum progressio, 26. ožujka 1967., 6).

Naše srce želi „više“ a to „više“ nije jednostavno više znati ili više imati, već je prije svega više „biti“. Ne smije se razvoj svoditi na puki ekonomski rast, u čijem se postizanju često ne vodi računa o slabijim i nezaštićenim osobama. Svijet može postati bolji jedino ukoliko je pozornost u prvom redu posvećena osobi, ako je promicanje osobe cjelovito, vodeći računa u svim njezinim dimenzijama, uključujući duhovnu; ako se nikoga ne izostavlja, uključujući siromašne, bolesne, zatvorene, potrebite, strance (usp. Mt 25, 31-46); ako se pokažemo sposobnima prijeći s kulture odbacivanja na kulturu susreta i prihvatanja.

Selioci i izbjeglice nisu pijuni na šahovskoj ploči čovječanstva. Riječ je o djeci, ženama i muškarcima koji iz različitih razloga napuštaju ili su prisiljeni napustiti svoje domove, kojima je zajednička legitimna želje da prošire svoje spoznaje i više imaju, ali prije svega da budu više. Impresivan je broj osoba koje se sele s jednog kontinenta na drugi, kao i onih koje mijenjaju boravište unutar granica vlastitih zemalja i vlastitih zemljopisnih područja. Današnji migracijski valovi predstavljaju najveće seljenje osoba, ako ne i naroda, u povijesti. Dok prati selioce i izbjeglice na njihovu putu, Crkva se trudi shvatiti uzroke migracije, ali također radi na tome da se prevladaju negativni učinci te pojave i prepozna vrijednost njezinih pozitivnih utjecaja na zajednice podrijetla, tranzita i odredišta migracijskih kretanja.

Nažalost, dok potičemo razvoj prema boljem svijetu, ne možemo prijeći šutke preko sablazni siromaštva u njegovim različitim

oblicima. Nasilje, izrabljivanje, diskriminacija, marginalizacija, ograničavajući pristupi temeljnim slobodama, bilo pojedinaca ili skupina, samo su neki od glavnih elemenata siromaštva koji se moraju prevladati. Mnogo puta upravo ti aspekti karakteriziraju migracijska kretanja, povezujući tako migraciju sa siromaštvom. Bježeći od bijede ili progona u nadi da ih drugdje čeka bolja budućnost ili jednostavno zato da spase goli život, milijuni osoba se odlučuju na emigraciju. No suprotno njihovim nadama i očekivanjima, često nailaze na nepovjerenje, zatvorenost i isključivost, da ne spominjemo druge nedace, pa i tragedije koje vrijeđaju njihovo ljudsko dostojanstvo.

Stvarnosti selilaštva, s novim dimenzijama koje poprima u našem dobu globalizacije, treba pristupiti i njome upravljati na nov, pravilan i djelotvoran način, a to prije svega iziskuje međunarodnu suradnju i duh duboke solidarnosti i suočavanja. U tome ključnu važnost ima suradnja na različitim razinama, uključujući složno usvajanje politika i pravila usmjerenih promicanju i zaštiti osobe. Papa Benedikt XVI. je zacrtao smjernice u vezi s tim rekavši kako "tu politiku valja razvijati počevši od uske suradnje između zemalja iz koje selioci potječu i zemalja u koje odlaze; nadalje, njoj su potrebne primjerene međunarodne norme koje su sposobne uskladiti razne zakonske okvire, u cilju zaštite potreba i prava iseljenih osoba i njihovih obitelji, a u isto vrijeme zemalja u koje se oni useljavaju" (Enc. Caritas in veritate, 29. lipnja 2009., 62). Zajedničko zauzimanje za bolji svijet zahtijeva da zemlje, spremno i s povjerenjem, jedne drugima pomažu, a ne da među sobom podižu nepremostive zidove. Dobra sinergija može djelovati poticajno na nositelje vlasti u njihovu suočavanju s društveno-ekonomskim neravnotežama i globalizacijom lišenom pravila, koji se ubrajaju među uzroke migracija u kojima su osobe više žrtve no protagonisti. Nijedna se zemlja ne može sama nositi s teškoćama vezanim uz tu pojavu, koja je danas uzela toliko maha da pogarda sve kontinente u dvostrukom vidiku imigracije i emigracije.

Važno je nadalje istaknuti kako ta suradnja započinje naporom koji svaka zemlja mora poduzeti da stvori bolje ekonomske i društvene uvjete u domovini, tako da iseljavanje ne bude jedina mogućnost koja preostaje onima koji traže mir, pravdu, sigurnost i puno poštivanje ljudskog dostojanstva. Stvaranjem mogućnosti zapošljavanja u lokalnim ekonomijama izbjegći će se, nadalje, razdvajanje obitelji i osigurati da pojedinci i zajednice žive u uvjetima stabilnosti i mira.

Na posljeku, s obzirom na situaciju u kojoj se nalaze selioci i izbjeglice, želim ukazati na još jedan element u izgradnji boljeg svijeta: to je uklanjanje predrasuda i pretpostavki u pristupu migracijama. Nerijetko, naime, dolazak selilaca, prognanika, tražitelja azila i izbjeglica pobuduje kod mjesnog stanovništva sumnje i neprijateljstvo. Javlja se strah da će to narušiti sigurnost u društvu, dovesti do opasnosti grubljenja vlastitog identiteta i kulture, da će se povećati konkurenca na tržištu rada ili čak da će doći do porasta kriminala. Sredstva društvene komunikacije imaju u tome pogledu veliku odgovornost: njihov je, naime, zadatak razbiti stereotipe i pružiti točnu informaciju u smislu da će prokazati zablude nekolicine, ali ujedno pisati o poštenju, čestitosti i dobroćudnosti većine. Svi trebaju promijeniti svoj stav prema seliocima i izbjeglicama, prijeći sa stavova obrane i straha, nezainteresiranosti ili marginalizacije – što, najposlijе, odgovara upravo "kulturi odbacivanja" – na stav koji se temelji na "kulturi sretja", koja je jedina kadra izgraditi pravedniji svijet, svijet u kojem će vladati veće bratstvo, riječju, bolji svijet. Komunikacijska su sredstva i sama pozvana pristupiti tom "zaokretu u stavovima" i potpomoći promjenu u načinu na koji se postupa sa seliocima i izbjeglicama.

Misljam na to kako je i Sveta nazaretska obitelj na početku doživjela iskustvo odbacivanja: Marija "porodi sina svoga, prvorodenca, povi ga i položi u jasle jer za njih nije bilo mesta u svratištu" (Lk 2, 7). Štoviše, Isus, Marija i Josip su na vlastitoj koži iskusili što znači napustiti svoju zemlju i biti selilac: pod prijetnjom Herodove žedi za moći, bili su prisiljeni pobjeći i skloniti se u Egipat (usp. Mt 2, 13-14). Ali Marijino majčinsko srce i brižno srce Josipa, čuvara Svetе obitelji nisu nikada posumnjali u to da će Bog uvijek biti s njima. Neka po njihovu zagovoru u srcu svih selilaca i izbjeglica uvijek prebiva ista ta čvrsta sigurnost.

Odgovarajući na Kristov nalog: "Podjite i učinite mojim učenicima sve narode", Crkva je pozvana biti Božji narod koji prihvata sve narode i svim narodima nosi navještaj evanđelja, jer je u licu svake osobe utisnuto Kristovo lice! Tu se krije najdublji korijen dostojanstva ljudskog bića, kojeg se mora uvijek poštivati i štititi. Dostojanstvo osobe se ne temelji toliko na kriterijima učinkovitosti, produktivnosti, pripadnosti određenom društvenom sloju, etničke ili vjerske pripadnosti, koliko na činjenici da smo stvoreni na Božju sliku i priliku (usp. Post 1, 26-27) i, još više, da smo djeca Božja. Svako je ljudsko biće Božje dijete! U njemu je utisnuta Kristova slika! Mi sami moramo prvi gledati i

pomoći drugima vidjeti u seliocima i izbjeglica-
ma ne samo problem koji treba riješiti, već brata
i sestru koje treba prihvati, poštivati i ljubiti.
Oni su prigoda koju nam pruža providnost da
pridonesemo izgradnji pravednijeg društva, sa-
vršenije demokracije, solidarnije zemlje, svijeta
u kojem će vladati veće bratstvo kao i otvoreni-
je i evanđeoske kršćanske zajednice. Migracija
može pružiti mogućnost nove evangelizacije,
stvoriti prostore za rast novog čovječanstva
predoznačenog u vazmenom otajstvu: čovje-
čanstva za koje je svaka strana zemlja domovi-

na a svaka domovina tuđina.

Dragi selioci i izbjeglice! Nikada ne gubi-
te nadu da i vas čeka sigurnija budućnost, da
ćete na svojem putu susresti pruženu ruku i da
ćete moći iskusiti bratsku solidarnost i toplinu
prijateljstva! Svima vama i svima onim koji svoj
život i svoje snage posvećuju da vam pomognu,
jamčim svoju molitvu i od srca udjelujem apo-
stolski blagoslov. ■

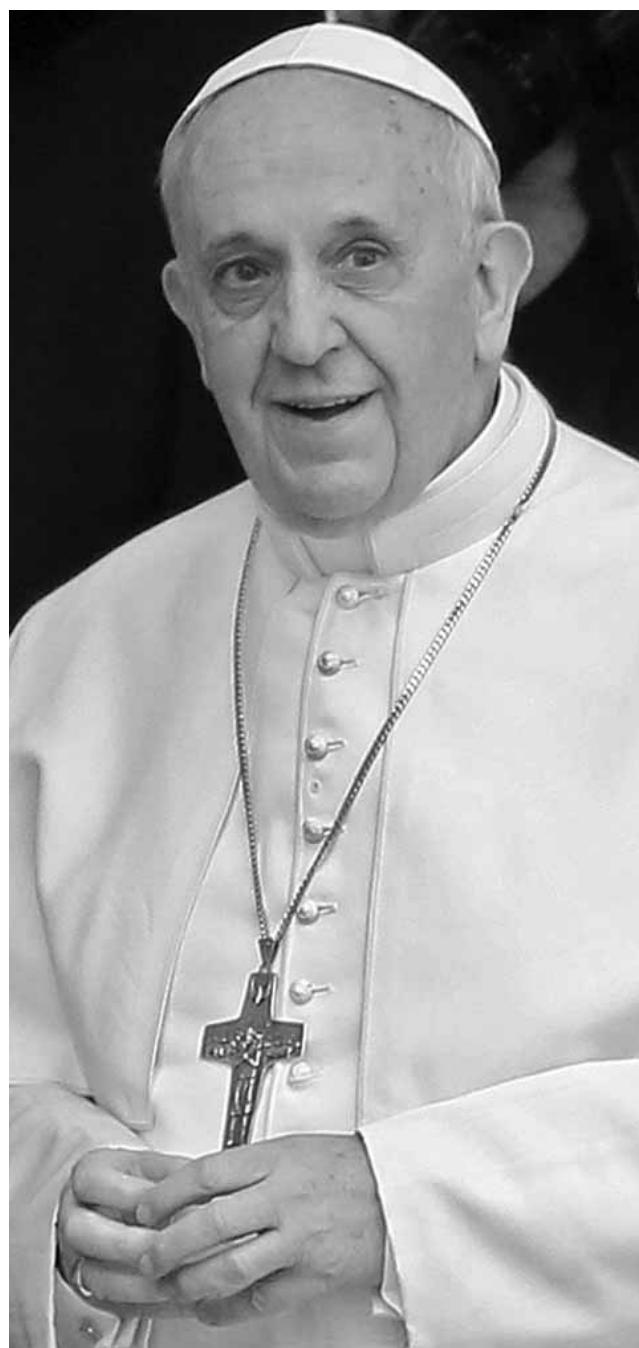
Papa Franjo
Iz Vatikana, 5. kolovoza 2013.

Objavljena prva apostolska pobudnica pape Franje

U Vatikanu je 26. studenoga predstavljena i objavljena apostolska pobudnica pape Franje "Evangelii Gaudium" u kojoj papa razlaže temu naviještanja evanđelja u današnjem svijetu. U tekstu pobudnice Papa je također uključio prinose s radova sinode održane u Vatikanu od 17. do 28. listopada 2012. na temu "Nova evangelizacija za prenošenje vjere".

Tom pobudnicom Papa pokazuje neke putove za hod Crkve. Želi prije svega pokrenuti novu evangelizacijsku etapu koju karakterizira radost. Papa upućuje usrdan poziv svim krštenicima da s novim žarom i poletom nose drugima Isusovu ljubav koju osjećaju u svome životu, radost i ljepotu njegova prijateljstva, da budu u "stanju trajnog poslanja". Kršćani su pozvani biti "vjerovjesnici s Duhom" koji mole i rade, s njihovih se usana mora razlijegati prvi navještaj ili 'kerygma'. "Isus Krist te ljubi, dao je svoj život da te spasi, i sada živ korača uz tebe iz dana u dan, da te prosvijetli, osnaži, oslobodi", piše Papa.

Potrebna je nadalje stvaralačka i smjela obnova, u čijem će ishodištu biti izvorna svježina evanđelja. Nužni su pastoralno i misionarsko obraćenje, koje ne može ostaviti stvari onakve kakve jesu, kao i obnova crkvenih struktura da postanu više misionarske. Papa razmišlja i o "promjeni papinstva" u pravcu veće kolegjalnosti i "zdrave decentralizacije". Potrebno je iznaći nove putove i kreativne načine, ne bojati se preispitati crkvene običaje i propise koji nisu izravno vezani uz srž evanđelja, a od kojih su neki duboko ukorijenjeni i sežu u daleku prošlost. Papa ističe nužnost da se poradi na povećanju odgovornosti laika, koje "na marginama odlučivanja" drži "pretjerani klerikalizam" te da se prošire prostori za snažniju prisutnost žena u Crkvi, posebno "na različitim

mjestima gdje se donose važne odluke".

Papa poziva Crkvu da svoja vrata drži otvorenima, Crkva je mjesto milosrđa, a ne osude, jer se Bog nikada ne umara praštati. "Ni vrata sakramenata se ne bi smjela zatvarati zbog bilo kojeg razloga", piše Papa te dodaje da euharistija "nije nagrada za savršene već velikodušni lijek i hrana za slabe. Ta uvjerenja imaju također pastoralne posljedice koje smo pozvani mudro i smjelo uzeti u obzir. Često se ponašamo više kao kontrolori milosti a ne kao oni koji olakšavaju protok milosti. Crkva nije carina, već je Očev dom gdje ima mjesta za svaku osobu s njezinim teškim životom". Papa ponavlja da mu je draža Crkva "ranjena i prljava jer je izašla na ulice, no Crkva... zatvorena u klupko opsesija i procedura. Ako nešto mora u nama probuditi sveti nemir onda je to da naša braća žive bez prijateljstva Isusova. Navještaj evanđelja mora imati pozitivne karakteristike: blizina, poštivanje, suosjećanje, strpljivost prema onima koji se trude kročiti putom sazrijevanja. I u svojim homilijama svećenici se moraju kloniti čisto "moralističkog ili indoktrinirajuće prodike". Homilije im moraju biti pozitivne a ne negativne, moraju uvijek pružati nadu, govoriti "riječi koje raspaljuju plamen u srcu".

Potrebno je voditi dijalog i susret s drugim kršćanima, s ostalim religijama i s nevjernicima. Taj dijalog treba voditi "s jasnim i radosnim identitetom". Papa primjećuje da u ovom dobu zadobiva veliku važnost odnos s muslimanima. Ponizno moli zemlje islamske tradicije da jamče vjersku slobodu kršćanina, također

vodeći računa o slobodi koju islamski vjernici uživaju u zapadnim zemljama. Papa se protivi pokušaju da se religija gurne u privatnu sferu te ističe kako se zbog poštivanja koje se duguje manjinama agnostika i nevjernika ne smije zatomiti uvjerenje većine vjernika.

U posljednjem, petom poglavju pobudnice govori se o tome da Crkva mora biti proročki glas, kadra govoriti smjelo, također protiv struje. Ponovno potvrđuje opredjeljenje Crkve za siromašne. Papa traži "siromašnu Crkvu za siromašne". Prokazuje današnji ekonomski sistem koji je "krajnje nepravedan". Ta ekonomija ubija jer prevladava "zakon jačega". Današnja kultura "bacanja" stvorila je "nešto novo": "isključeni nisu 'izrabljeni' već su otpad, 'višak'". "Molim Gospodina da nam dadne više političara kojima je doista na srcu društvo, narod, život siromašnih", ističe Papa. Kršćanske zajednice koje zaboravljaju na siromahe osuđene su na rasulo. Među tim slabima za koje se Crkva želi brinuti su "nerođena djeca, koja su najnezaštićenija i najnevinijsa od svih... Nije znak napretka težiti riješiti probleme uklanjanjem jednog ljudskog života", piše Papa. Obitelj, nastavio je Papa, prolazi kroz duboku kulturnu krizu koja favorizira način života koji iskriviljava obiteljske veze. Prokazuje također nove progone kojima su izloženi kršćani.

Pobudnica se zaključuje molitvom Mariji, Majci evangelizacije. Promatrajući Majku Božiju ponovno povjerujmo u revolucionarnu snagu nježnosti i ljubavi, poziva Sveti Otac. ■

“Miroslav Bulešić – mučenik krizme i zaštitnik Istre”

Okružnica zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića

1. Kad je u prigodi pastirskog pohoda Hrvatskoj proglašio Alojzija Stepinca blaženim, u Mariji Bistrici 3. listopada 1998., papa je rekao: „Velik je broj mučenika koji su tijekom stoljeća nikli u ovim krajevima, počevši od vremena Rimskoga carstva, s likovima kao što su Venancije, Dujam, Stošija, Kvirin, Euzebij, Polion, Mavro i toliki drugi. Njima su se u kasnijim stoljećima pridružili Nikola Tavelić i Marko Križevčanina, zatim mnogi svjedoci vjere u vrijeme otomanske vladavine te oni iz naših vremena među kojima se ističe svjetla osoba kardinala Stepinca. Osim njih ima i mnogo drugih pastira i običnih vjernika, muževa i žena koji su krvlju potvrdili svoju vjernost Kristu”. Jedan od njih je naš skori blaženik Miroslav Bulešić. S netom napunjenih 27 godina života i niti pet godina svećeništva, on je sazrio do punine koju čovjek teško dostiže. Postao je mučenikom krizme, i novim zaštitnikom Istre i svećenika.

Povijest Crkve kroz 20 stoljeća pamti mili-june znanih i neznanih svjedoka vjere koji su svojom krvlju posvjedočili ono u što su vjerovali, ono što su osjećali, živjeli i smatrali najbitnijim. Imena mnogih od njih upisana su u dlanove Božje ruke. A tek manji dio uzdignut je na čast oltara. Hrvatska je bila zemљa komunističkog bloka u kojoj su Titovi komunisti poubijali najveći broj katoličkih svećenika, preko šest stotina. To je oko 17% hrvatskog klera. A da ne brojimo stotine i stotine svećenika koji su trpjeli po zatvorima. Ubijena su uz to 73 bogoslova i sjemeništarca (jedna čitava bogoslovija), 22 brata laika iz raznih redovničkih zajednica, te tridesetak časnih sestara.

Kako se stječe mučenička aureola i koga možemo nazivati mučenikom?

2. Kršćanina koji je slobodno prihvatio i podnio nasilnu smrt kao svjedok kršćanske vjere, uključujući tu i kršćanski moral, može se prema crkvenim kriterijima uzeti u obzir za provjeru kako bi ga se ubrojilo među mučenike. A da bi netko mogao „pretendirati“ na to ime, mora umrijeti kako se latinski veli, „in odium fidei“, tj. da je ubijem iz mržnje prema vjeri. Treba, dakle, dokazati da je progonitelj to učinio iz mržnje prema kršćanskoj vjeri. Mora također biti bjelodano

kako je ubijeni prihvatio nasilnu smrt slobodno, svjesno i iz ljubavi prema vjeri („in amorem fidei“), te da je smrt dragovoljno i krotko podnio. Neophodno je, međutim, za naslov mučenika provesti zakoniti crkveni postupak utvrđivanja mučeništva i osobne svetosti. A onda je potrebno da nakon provedenog procesa Crkva dotičnog stradalnika zakonito proglaši mučenikom i svećem kako bi ga se uvrstilo u crkveni martirologij i odredilo datum spomena. Ne može se, dakle, imenom mučenika nekoga proizvoljno nazivati samo zato što je npr. kao kršćanin iz vlastitih vjerskih pobuda sudjelovao i poginuo u nekom vjerskom ratu, i slično. Potrebno je provesti spomenuti proces i poštivati proceduru.

Zahvalni smo Božjoj Providnosti što će koncem rujna Crkva službeno uzdići na čast oltara mladog svećenika Miroslava Bulešića. Tim činom daje se do znanja kako je on ubijen „in odium fidei“, te da je mučeničku smrt podnio „in amorem fidei“. Zbog toga će pulska arena 28. rujna 2013. svjedočiti o nečemu što se u areni nije nikada zabilo. Taj prostor svjetske i profane zabave pretvorit će se u ozrače najuzvišenijeg događaja za Porečku i Pulsku biskupiju i narod hrvatski. Tamo će kardinal Amato, uz koncelebraciju hrvatskog episkopata i drugih nazočnih kardinala, biskupa, svećenika i vjernika objaviti Crkvi i čitavome svijetu da imamo novoga blaženog mučenika, mladog svećenika, Hrvata, Miroslava Bulešića. On je svojom krvlju potvrdio vjernost Kristu. A mjesto, na kojem je ispovjedio vjeru i zakoračio u vječni život, postaje svetim prostorom kamo će ljudi rado poći na hodočašće.

3. Katolička teologija gleda na mučenika kao na dovršenog čovjeka i kršćanina. Jer, on je u najtežim okolnostima uz prolijevanje krvi svjedočio o Božjoj ljubavi. Mučenike razlikujemo od drugih upravo po tomu što su služili braći do krajnjih granica i dali vlastiti život za više ideale. A to su učinili isključivo iz ljubavi i radi ljubavi. Ali, i u ljubavi prema svojim progoniteljima; onako kako je to uradio sam Krist. Zato je u mučeništvu isključen svaki oblik mržnje. Sveti Augustin je u tom vidu uobličio klasično načelo pa napisao kako „mučenika ne stvara kazna, nego razlog“ (Martyres non facit poena, sed causa, PL 36, 340). Ponosni smo što je Kongregacija našla kod sveće-

nika Bulešića takve razloge. Pismena pak i usmeno svjedočanstva o ovom Božjem sluzi govore da je njegov kratki svećenički život bio sav u znaku mučeništva. Okolnosti su, naime, bile takve da je vrlo brzo postao svjestan kako bi vjernost svećeništvu mogla doći u iskušenje. Zbog toga je nastojao biti spremna i na mogućnost mučeništva. To potvrđuju riječi iz dnevnika od 22. ožujka 1944. u kojem je zapisao: „Moj život ti sasvim dajuem za svoje stado. Uz Tvoju milost, i ako me ti učiniš dostoјnim, ne bojam se mučeništva, već ga žudim. Neka bude Tvoja volja“.

Saslušani svjedoci slažu se da je don Miroslav bio „uzoran svećenik, pun pastoralne revnosti, čovjek molitve i čovjek djelotvorne ljubavi. Imao je veliko srce za siromahe i za sve potrebne, a u svom djelovanju nadahnjivao se principima vjere, za koju je bio spremna položiti i život“. Kao takvog otkriva nam ga i njegov duhovni dnevnik u kojem stoji: „Između tužnog i krvlju okupanog naroda mi moramo biti dobri Samaritanci, koji tješe i liječe, podižu i zavijaju svaku ranu u bijeli omot ljubavi. Jer mržnja uzrokuje krvarenje a ljubav zacjeljuje rane“.

Tko je novi mučenik, sluga Božji Miroslav Bulešić?

4. Miroslav se rodio 13. svibnja 1920. u istarskom selu Čabrunići, župa Svetvinčenat, u obitelji Mihe i Lucije rođ. Butković. Osnovnu školu polazio je u Juršićima, gdje mu je vjeroučitelj bio revni i vrijedni svećenik don Ivan Pavić. Kad je odlučio poći u sjemenište poslali su ga u Kopar gdje je ostao do mature (1939.). A onda ga je porečko-pulski biskup uputio na studij u Rim. Njegov je vjeroučitelj don Ivan napisao da ga predlaže za studij jer „radi se o odličnom, intelektualnom, otvorenom, pobožnom i dobrom mlađiću“. U Rimu je boravio od 1939. do ljeta 1943. Prve godine studija bio je u Francuskom zavodu, a naredne tri u sjemeništu Lombardo. Redoviti studij filozofije i teologije pohađao je na Gregorijani. U rano proljeće 1943. vratio se u Istru gdje je u župnoj crkvi u Svetvinčentu primio svećeničko ređenje, 11. travnja 1943. Dirljive su riječi koje je sam Bulešić zapisao u svom dnevniku tom prigodom: „Moja majka, otac i braća su plakali, a i mogli su: Sin im je umro, sam je prestajao biti njihova svojina i počimao biti stvar Božja“. Dva tjedna potom u istoj crkvi slavio svoju prvu misu s mlađomisničkim geslom: „Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja Tvoja!“

Iste godine u jesen (1943.) Bulešić je imenovan župnikom u Baderni gdje se dvije ratne godine zdušno trudio u pastoralnom djelovanju. Hrabrio je i nesebično se zauzimao za ljude, posebice

za one koji su u ratnom vihoru bili najugroženiji. Zbog odvažnog, dosljednog i načelnog djelovanja Bulešiću su stizale prijetnje s raznih strana, pa je u osobnom dnevniku zapisao: „Ako me hoćeš k sebi, Gospodine, evo me pripravna. Darujem ti sasvim život za svoje stado“. A da se njegovu spremnost za žrtvu ne bi krivo protumačilo, on objašnjava za što je spremna život položiti: ‘Želim umrijeti samo za slavu Božju i spasenje duše svoje kao i duša svojih vjernika’. Protivnicima pak i progoniteljima on poručuje: „Moja je osveta - oprost“.

5. Kraj Drugog svjetskog rata Bulešić je dočekao u Baderni. Ali, već u jesen 1945. imenovan je župnikom u Kanfanaru. U novoj sredini dao se svom revnošću na duhovnu obnovu prostrane i zahtjevne župe. Oživio je crkveno pjevanje, pa su slavlja postala za sve privlačnija. Uveo je pobožnosti Srcu Isusovu i Marijinu, promicao zajedničko moljenje krunice, čestu ispunjavajući i pričest, posebice za skupine revnijih vjernika, te za mlađe i djecu. Komunisti su grubim pritiscima odvraćali vjernike od mise i crkvenih obreda. Počeli su uvoditi ‘civilna vjenčanja’ i pogrebe. Usprkos tomu kanfanarski su župljani u većem broju dolazili u crkvu i pažljivo slušali što župnik propovijeda. Zbog toga su neki članovi komunističke partije jedne nedjelje 1946. na kanfanarskom trgu međusobno zaključili: „Dok je ovaj živ, narod neće ići za nama, niti dolaziti na naše sastanke“. Pokušavali su nagovarati rodbinu neka se makne iz Kanfanara i pođe u Italiju jer je tamo studirao, tamo imao rodbinu i prijatelje, pa će biti mirniji. No on je odvratio: „Tu je veća potreba za svećenicima, pa ovdje treba ostati!“ Prenijeli su mu i otvorene prijetnje komunista da ne govori tako otvoreno, jer mogao bi nastradati. On je odgovorio: „Ako me ubiju, ubit će me za vjeru i Boga!“

Nije ostao dugo u Kanfanaru, jer je već školske godine 1946/47. postavljen za podravnatelja i profesora u Biskupijskom sjemeništu u Pazinu i tajnikom Svećeničkog zbora sv. Pavla. U kolovozu 1947. pratio je delegata Svete Stolice, mons. dr. Jakoba Ukmara, kod dijeljenja krizme u Buzetu i okolnim župama. U subotu, 23. kolovoza 1947., kad su razulareni komunisti upali u župnu crkvu u Buzetu, s namjerom da sprječe dijeljenje svete potvrde, Bulešić je svojim tijelom branio svetohranište i u njemu Presveti oltarski sakramenat. ‘Ovamo možete proći samo preko mene mrtva’, govorio im je blijeda lica, ali posve smirena duha. Stajao je na gornjoj stepenica oltara, okrenut prema njima koji su drsko zaposjeli prezbiterij, spremna dati život da spasi svetinje. Sutradan na blagdan sv. Bartola apostola, 24. kolovoza 1947. pratio je delegata Ukmara u Lanišće gdje je bilo planirano dijeljenje svete krizme.

Nakon završetka obreda krizme pobunjenici su upali u župnu kuću i ubodima nožem u grlo ubili don Miroslava Bulešića.

Miroslav Bulešić mučenik svete potvrde

6. Mons. dr. Jakob Ukmarić, komu je don Miroslav pomagao kod podjele sakramenta potvrde, u službenom izvješću Biskupskom ordinarijatu u Trstu, 12. studenoga 1947., napisao je slijedeće: „Nakon završetka krizme u crkvi i mise koju je služio vlač. Miroslav Bulešić, uputili smo se u župnu kuću. Četvrt sata nakon što su bili krizmani i oni koji su naknadno prispjeli, oko jedanaest sati, pobunjenici su ušli u kuću i ubili nožem velečasnog Bulešića koji je bio kraj vratiju. Ja sam izišao iz župnog ureda u predvorje i video kako mrtav leži na tlu među zlikovcima koji su zaposjeli kuću; povukao sam se u spavaču sobu, gdje sam nakon minute vremena i sam teško izudaran i ostao ležeći u krvi. Smatrujući da sam mrtav, ostavili su me i potražili župnika. Ali, nisu ga pronašli jer se bio sakrio. Kroz dvadeset sati ostao sam u nesvijesti.“ Bulešić je ubijen ubodima noža u grlo, a njegova krv poprskala je zid predsoblja laniškoga župnog ureda.

Prema riječima očevidaca, Bulešić je osjećao kako umire pa je zazivao: „Isuse, primi dušu moju!“ Komunističke vlasti tada su odredile neka se njegovo tijelo pokopa u Lanišću. Tek 1958. tjelesni ostatci preneseni su u rodnu župu Svetvinčenat.

Porečko-pulska biskupija od 1998. do 2004. provela je službeni dijecezanski proces o životu i mučeničkoj žrtvi Miroslava Bulešića. Prikupljena dokumentacija predana je 2004. Kongregacija za kauze svetih. Državno tajništvo Svetе Stolice, dopisom od 12. veljače 2013. godine, priopćilo je da je sveti otac Benedikt XVI. dopustio da se obred proglašenja blaženim sluge Božjega Miroslava Bulešića obavi u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, u subotu 28. rujna 2013. Predstavnik Svetog Oca na slavlju proglašenja blaženim u Puli, bit će prefekt Kongregacije za kauze svetih, uzoriti gospodin kardinal Angelo Amato. U radosnom iščekivanju toga dana molimo se i pjevamo našem novom blaženiku: „Potvrde svete ti darove štitiš, Duha i Istine milosni dar. Blaženi Miro, podaj nam snaže: Božanske ljubavi čuvaj nam žar!“ ■

† Želimir Puljić, nadbiskup zadarski
Na dan mučeništva sv. Ivana Krstitelja,
29. kolovoza 2013.

“Imamo nadu koju svijet traži”

Priopćenja na završetku plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), Bratislava, Slovačka, 3.-6. listopada 2013.

Godišnje plenarno zasjedanje predsjednika biskupskih konferencija u Europi održano je ove godine u Bratislavi (Slovačka) u prigodi 150. obljetnice dolaska svetih Ćirila i Metoda u slovačke krajeve i na poziv mjesnog nadbiskupa i predsjednika Slovačke biskupske konferencije mons. Stanislava Zvolenskog. Na susretu su, među ostalim, sudjelovali pročelnik Kongregacije za biskupe kardinal Marc Ouellet i apostolski nuncij u Slovačkoj nadbiskup Mario Giordana.

Poruka pape Franje

U poruci upućenoj predsjedniku CCEE-a kardinalu Peteru Erdou papa Franjo je biskupskim konferencijama u Europi izrazio zahvalnost i blizinu u njihovu radu, posebno za njihov doprinos razmišljanju o sekularnosti i promicanju kulture “koja vjeru i razum, istinu i slobodu povezuje u stalni sklad”. Tijekom radova predsjednici su u više navrata izrazili zahvalnost Svetom Ocu za njegovo učiteljstvo, njegovo svjedočenje i njegov misionarski primjer te mu uputili pismo u

kojem su izrazili svoje duboko zajedništvo s Petrom nasljednikom.

Novi član CCEE-a

Nakon što je Kongregacija za biskupe (Sveta Stolica) o tome dala pozitivno mišljenje, na plenarnom zasjedanju CCEE-a jednoglasno je prihvaćen zahtjev mons. Philippea Jourdana, apostolskog upravitelja (administratora) Estonije, da postane član Vijeća europskih biskupskih konferencija. CCEE tako sada čine predsjednici 33 biskupske konferencije s europskog kontinenta te nadbiskupi Luksemburga i kneževine Monako, maronitski nadbiskup s Cipra, nadbiskup Chisinaua (Moldavija), eparhijski biskup Mukacheva i apostolski upravitelj Estonije.

Produljenje mandata generalnom tajniku

Mons. Duarte da Cunha je jednoglasno potvrđen na još jedan petogodišnji mandat (2013.-2018.) u svojoj službi generalnog tajnika CCEE-a.

Susreti s predstvincima mjesnih vlasti

Govoreći na otvorenju skupa premijer Robert Fico je istaknuo kako država i Crkva u Slovačkoj djelotvorno surađuju na dobrobit građana te zemlje. Predsjednik Republike Slovačke Ivan Gašparović je na susretu sa sudionicima na primanju održanom u petak 4. listopada podsjetio kako prava sekularnost poštije i cjeni vjersku dimenziju društva. Prema predsjedniku Gašparoviću činjenica da se taj susret poklapa s proslavom 1150. obljetnice dolaska svetih Ćirila i Metoda predstavlja poticaj da se cjeni duhovnu baštinu solunske braće koja je utkana u europsku kulturu i njezin sustav vrijednosti. Na zaključnoj večeri susreta bio je prisutan i Jan Figel, potpredsjednik slovačkog parlamenta, koji je podsjetio kako su kršćanske vrijednosti u temeljima današnje europske zajednice.

Bog i država. Europa na razmeđu sekularnosti i sekularizma

Glavna tema susreta u Bratislavi bilo je utvrđivanje prostora koji se priznaje religiji - i s tim ulozi vjerskih zajednica - u društвima europskih zemalja, koje se nalaze na razmeđu sekularnosti i sekularizma.

Uvod je povjeren prof. povijesti Emili Hrabovec, koja je predstavila zaključke istraživanja provedenog među biskupskim konferencijama. U nastavku su prof. Francesco d'Agostino, predavač filozofije prava, dr. Martin Kugler, direktor Opservatorija o diskriminaciji i vjerskoj nesnošljivosti protiv kršćana u Europi i kardinal Dominik Duka, praški nadbiskup produbili neke aspekte vezane uz pitanje sekularizacije s filozofsko-teološkog gledišta. Analizirajući sadašnju situaciju u Europi, razgovarali su o načinima boljeg svjedočenja vjere u sekulariziranoj Europi.

Zaključci istraživanja, izvješća i rasprava koja je uslijedila omogućili su sudionicima istaknuti neke opće tendencije i definirati neke planove za rad. Na poseban način - premda je ideja sekularnosti kao odvajanja Crkve i države općeprihvачena - istraživanje je ipak pokazalo da izraz sekularnost nema u svim kulturama isto značenje, kao što to pokazuje mnogostruktost izraza koji se koriste za njegovo definiranje (neutralnost, tolerancija, pravilno, dobromjerne odvajanje itd.). To se duguje činjenici da je pojам sekularnosti u zemljama srednjoistočne Europe uvezan pojам, nepoznat mnogim mjesnim kulturama. Jasno se pokazalo da je identitet katoličke vjere uvijek bio fokusiran na to odvajanje Crkve i države. To ne znači da se država nije zanimala za religijski fenomen ili da država mora imati neku državnu religiju neutralnog i laicističkog predznaka.

U svom osvrту na različita područja obuhvaćena upitnikom (obrazovanje, sveučilište, administracija, ali i učenje povijesti i drugo), profesorica Hrabovec napomenula je kako se u različitim područjima društvenog života često primjećuje uplitanje određenog sekularizma i pokušaj da se stvori isključivo negativna slika o Crkvi i vjeri. Crkva ne smije na to odgovoriti zatvaranjem i pretvoriti se u tvrđavu u Europi. Bez obzira na to što se događa, kršćani imaju jasan identitet utemeljen na njihovoj vjeri koja je živa i koja budi nadu što je ključna riječ koja se više puta javila u raspravi i koja je i u središtu apostolske pobudnice Ecclesia in Europa (Crkva u Europi) čija se ove godine obilježava deseta obljetnica. Kršćani su nositelji nade, iskustva i sadržaja vjere koji je zanimljiv svima. Biskupi su u više navrata izrazili uvjerenje da je nada čija je Crkva nositeljica nešto što svijet traži. A ta ista nuda mora dati kršćanima hrabrost suočiti se s teškim situacijama duha otvorenog za pitanja koja muče ljude, gledajući nadasve na evangelizacijsko poslanje Crkve, koja se, stopama svoga Gospodina, osjeća potaknutom i izazvanom dati odgovor na sve ono što pripada ljudskom životu. Nije nipošto posrijedi površnost ili pomjicanje kritičke prosudbe o svijetu niti je riječ o tome da se želi ostati u onom što se obično smatra duhovnim područjem. Biskupi zato predlažu pozitivan i otvoren pristup stvarnosti i socijalnim dinamikama. Iz rasprave su izašla na vidjelo pojedina prioriteta područja koja trebaju jasno promišljanje Crkve: pitanje odgoja, pastoral mladih, tema obiteljskog pastoralala i brige za obitelj kao i tema nezaposlenosti, osobito među mladima.

Prof. D'Agostino ponudio je u svom izlaganju filozofsko razmišljanje počevši od istupa pape Benedikta XVI. o Europi i poslanju Europe u svijetu. Dr. Kluger je, pak, istaknuo kako promatranje djela vjerske diskriminacije i nesnošljivosti predstavlja "sustav uzbunjivanja" u službi evangelizacije i socijalne kohezije. Kardinal Duka je, na kraju, naglasio koliko je važno da Crkva sudjeluje u javnoj raspravi, ne zato da brani povlastice ili svoj prostor unutar društva već za zajedničko dobro Europe. Premda je današnji svijet sekulariziran, to ne znači da Crkva nema prostor gdje bi se mogla izraziti. Iskustvo totalitarnih režima, koji su pretrpjeli mnoge europske zemlje, potiče vjernike da ne budu ponovno "šutljiva Crkva".

Za biskupe, dakle, zdrava sekularnost jamči slobodu naviještanja evanđelja i socijalnog nauka Crkve, što je izvor te baštine nade i humanizma od kojeg je istkana europska civilizacija.

Biskupi su na susretu izrazili svoju zahvalnost Stalnoj misiji Svete Stolice pri Vijeću Europe i ComECE-a za njihovo služenje Crkvi i društvu pri europskim institucijama.

Plenarno zasjedanje se pokazalo pogodnim mjestom za osobne susrete predsjednika biskupskih konferencija i omogućuje razmjenu mišljenja o zahtjevnim izazovima i urgentnim pitanjima. Među njima na vidjelo su izbila sljedeća:

- Situacija u kojoj se nalaze katolici u Bosni i Hercegovini, zemlji za koju se još uvijek čini da je zaboravljena od međunarodnih vlasti. Suočeni s nastavkom te "neriješene nepravde", biskupi iz cijele Europe - osim što su izrazili svoju solidarnost s krajevnom Crkvom - zajedno s građanima te zemlje pozivaju na istinsku političku zauzetost u rješavanju problema.

- Biskupima je privuklo pozornost neprovodenje odluke suda u Bukureštu o rušenju velike zgrade pokraj katoličke katedrale u tom gradu od strane gradonačelnika rumunjskog glavnog grada.

- Pitanje izbjeglica koje stiže u Europu zahtjeva od europskih država učinkovitu solidarnost kako bi se spriječilo da se ponove situacije poput one koja se ovih dana dogodila na Lampedusi.

- Situacija u kojoj se nalazi Crkva u Sloveniji s kojom su biskupi upoznati također je složena. Oni su izrazili svoje jedinstvo i solidarnost s mjesnim biskupima i katoličkim narodom.

- Ekonomski kriza u različitim europskim državama snažno se odrazila također na Crkvu u Europi. Kršćanskim zajednicama često pristižu

brojne molbe za pomoć kojima, zbog pomanjkanja sredstava, ne mogu udovoljiti. Apel na veću solidarnost između bogatih i siromašnih zemalja bio je veoma prisutan.

Naposljetku, sudionici su saslušali osobno svjedočanstvo mons. Williama Shomalija, pomoćnog biskupa Latinskog patrijarhata u Jeruzalemu, koji je predsjedao i molitvenom bdijenju za Svetu Zemlju, i Njegova blaženstva Ignacea Youssifa III. Younana, antiohijskog sirsko-katoličkog patrijarha, o dramatičnom stanju na Bliskom Istoku i u Svetoj Zemlji te teškim trpljenjima kršćana, koji su prisiljeni napustiti svoju zemlju. Što se tiče situacije u Siriji, biskupi se nadaju da će diplomatske inicijative koje su u tijeku biti učinkovite i da će se oni koji tvrde da žele riješiti problem kloniti svakog licemjerja. Zajedno sa Svetim Ocem, biskupi traže da se odlučnije krene putom dijaloga i da molitvu prate političke odluke koje vode neposrednom prekidu vatre i obustavi unošenja u zemlju oružja kojim se raspiruje rat.

Svjetlo i milost liturgije časova i svakodnevne euharistije vodili su tijek radova koji su imali svoj vrhunac u hodočašću u katedralu u Nitri, u kojoj se čuvaju relikvije sv. Ćirila, i u činu povjerenja Europe zaštiti svetih Ćirila i Metoda, suzaštitnika Europe i slavenskih apostola. Kao svjedočanstvo liturgijskog i duhovnog bogastva Crkve u Europi, u grkokatoličkoj katedrali u Bratislavu slavljenja je božanska liturgija pod predsjedanjem Njegova blaženstva Svjatoslava Ševčuka uzveličana ljepotom pjesama i snažnom molitvom lokalne zajednice. ■

Priopćenje s 47. plenarnog zasjedanja HBK

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 47. po redu, održano je od 16. do 18. listopada u sjedištu HBK-a u Zagrebu, Ksavarska cesta 12a. Na zasjedanju su sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vojni ordinarij Tomo Vukšić te subotički biskup Ivan Penzeš i srijemske biskup Đuro Gašparović.

U pozdravnom govoru predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić najprije je istaknuo da se početak zasjedanja događa upravo na dan kad je 1978. godine za papu izabran Ivan Pavao II. Naglasio je da se ne možemo dovoljno zahvaliti tome papi za ljubav i zauzimanje koje je iskazao prema nama u danima nevolje i na svemu što je učinio da se zaustavi rat u Hrvatskoj i BiH. Ujedno je izrazio radost što će

iduće godine, 27. travnja 2014., bl. Ivan Pavao II. biti proglašen svetim. Potom je nadbiskup Puljić podsjetio na najvažnije događaje u razdoblju od posljednjeg zasjedanja te ukratko naveo sve najvažnije teme koje će se obraditi na zasjedanju.

U početnom dijelu zasjedanja hrvatski su se biskupi osvrnuli na veličanstveno slavlje beatifikacije svećenika Miroslava Bulešića na kojem se u pulskoj Areni okupilo mnoštvo svećenika i vjernika. Podsjećajući na snažne poruke toga događaja, istaknuto je kako mnogi s blaženim Miroslavom osjećaju veliku bliskost jer u njegovo mučeničkoj smrti prepoznaju i svoju patnju, stradanja i progone koju su doživjeli od istoga komunističkog režima koji je i njega ubio. Iako Bulešić nije pripadao nijednom ideološkom sustavu, doživio je progon i od fašista i od nacista, a na kraju su ga ubili komunisti. Podsjetili

su biskupi još jednom na razmjere žestokoga progona koji je Crkva u Hrvata doživjela četrdesetih godina prošloga stoljeća tijekom kojega je ubijeno čak 434 svećenika, biskupijska i redovnička, 73 sjemeništarca i 30 časnih sestara. Tako se u osobi novoga blaženika spaja cjelokupna tragedija koja je pogodila hrvatski narod kao i narode Europe tijekom prošloga stoljeća obilježena trima velikim neljudskim sustavima: fašizmom, nacizmom i komunizmom. Stavljući primjer blaženog Miroslava za uzor svećenicima i krizmanicima, budući da je ubijen upravo nakon slavlja toga sakramenta u Lanišću 1947., biskupi zaključuju da je u našem vremenu prožetom materializmom i sekularizmom beatifikacija svećenika Miroslava znak nade i optimizma te potvrda crkvene plodnosti.

Posvećena je pozornost pravnim propisima vezanim uz obiteljsku problematiku. Nakon donošenja Zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji u srpnju 2012., nastavlja se s donošnjem pravnih propisa poput Obiteljskoga zakona, Zakona o socijalnoj skrbi i nekih drugih zakona koji se izravno tiču braka i obitelji te općenito moralno-etičkih pitanja. Tome treba pridodati poveznice s uvođenjem obvezatnih školskih sadržaja poput Kurikuluma zdravstvenoga odgoja i građanskoga odgoja. Upozorenje je na temeljne točke nacrta Obiteljskoga zakona i na činjenicu da nijedna primjedba Hrvatske biskupske konferencije na Nacrt prijedloga zakona nije uzeta u obzir. Zdravstveni odgoj, iako se u njemu više ne spominje sporna literatura, i dalje je prožet rodnom ideologijom. Očigledna je namjera da se u ovoj fazi težište stavi na (pre)odgoju odgojitelja. Eksperimentalnim programom građanskoga odgoja, koji bi trebao postati obvezatan predmet u školskoj godini 2014/2015, čini se, že se kroz modul "rodne ravnopravnosti" nadomjestiti izmjene koje je doživio izvorni Kurikulum zdravstvenoga odgoja.

Ostvarujući planove na području pastoralna braka i obitelji, biskupi su odredili termin i mjesto održavanja drugoga nacionalnog dana hrvatskih katoličkih obitelji. Nakon što je ove godine održan studijski dan u Zadru, dogodine su u planu biskupijski susreti obitelji, a 2015. slijedit će nacionalni susret. Dogovoren je da se nacionalni susret održi 19. travnja 2015. godine u marijanskom svetištu na Trsatu u Rijeci pod geslom "Obitelj nositeljica života - nada i budućnost Hrvatske".

Zabrinjava činjenica da je jednostranim postupcima MORH-a dovedeno u pitanje djelovanje i temeljno poslanje Vojnoga ordinarijata. Povodom toga biskupi su raspravlјali o statusu i djelovanju Vojnoga ordinarijata unutar MORH-

a i MUP-a. Kako bi se riješila neka novoootvorena pitanja, potrebne su izmjene i dopune pravilnika kao i definiranje funkcioniranja Vojnog ordinarijata na svim razinama, o čemu će brigu voditi HBK. Istaknuta je i potreba definiranja strukture prijeko potrebne za redovito funkcioniranje kuриje i vojnih kapelanija.

Dokidanjem autonomije Religijskog programa na HRT-u, koja je zajamčena sporazumom koji su potpisali HRT i HBK, sporazum je jednostrano prekršen. HRT se u članku 2. sporazuma obvezao kako će dogovorene sadržaje "katoličkoga vjerskog programa ostvarivati preko Redakcije religijskog programa Hrvatske televizije i Redakcije religijskog programa Hrvatskog radija, koji su ravnopravni svim ostalim programima". Sadašnji ustroj nije prihvatljiv jer Religijski program nema autonomost i ravnopravnost s drugim programima. Izražena je spremnost razgovarati o pojedinim odredbama sporazuma, no traži se poštivanje sporazuma koji je na snazi.

Analizirajući neka pitanja vezana za provođenje vjeroučaka u školama, članovi HBK-a izrazili su zabrinutost zbog otežane komunikacije s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta RH. Nije došlo do, u više navrata, traženoga susreta između predsjednika Vijeća HBK-a za katehizaciju đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića s ministrom Željkom Jovanovićem. Budući da i dalje ostaju neriješena brojna otvorena pitanja, poput diskriminacije vjeroučaka u školskoj satnici i neprovođenja vjeroučne nastave u trećim, četvrtim i petim razredima srednjih medicinskih škola, ignoriranje zahtjeva za susretom protumačeno je kao opstrukcija.

Biskupi su donijeli Odredbe HBK o osnovnim i srednjim katoličkim školama na rok od tri godine. Doneseni dokument izraz je potrebe koja se javila osnutkom katoličkih osnovnih i srednjih škola u nas kako bi se definirao njihov cilj i struktura. Istaknuta je posebnost odgoja i obrazovanja koji se u njima provodi, kao i odgovornost te međusobni odnosi osoba i tijela koja jamče njihovo funkcioniranje. U smislu odredbe utemeljeno je novo Vijeće HBK za katolički odgoj i obrazovanje kojemu se povjerava briga o pitanjima koja se odnose na crkvene i katoličke predškolske, školske i visokoškolske ustanove. Za predsjednika vijeća izabran je požeški biskup Antun Škvorčević.

Biskupima je predstavljeno apostolsko pismo "Intima Ecclesiae natura" o službi djelatne ljubavi u Crkvi koje je papa Benedikt XVI. u obliku motuproprija objavio u studenome 2012., na početku Godine vjere. Pismo je svojevrsni nastavak promišljanja pape Benedikta XVI. na tragу enciklike "Deus caritas est" i "Caritas in verita-

te". Duboka narav Crkve izražava se u njezinoj trostrukoj zadaći: naviještanju Božje riječi, slavljenju sakramenata i službi ljubavi. Dokument posebno naglašava odgovornost biskupa za službu djelatne ljubavi na njihovu području. U tome smislu biskupi imaju obvezu snažnije, osobito u današnje vrijeme, poticati i podupirati karitativne aktivnosti, nadzirati i upravljati radom karitativnih organizacija te, između ostalog, promicati suradnju i zajedništvo s tijelima drugih biskupija, osobito siromašnijih, u zemlji i svijetu, kao i podržavati suradnju ekumenskoga oblika.

Biskupi su upoznati s plenarnim zasjedanjem Vijeća europskih biskupskih konferencija koje je od 3. do 6. listopada 2013. održano u Bratislavi u prigodi 1150. obljetnice dolaska svetih Cirila i Metoda u slovačke krajeve. Glavna tema zasjedanja bila je "Bog i država. Europa između laičnosti i laicitma". Na temelju istraživanja provedenog među biskupskim konferencijama koje je obuhvatilo različita područja života u pojedinim zemljama istaknuto je kako se u različitim područjima društvenoga života često primjećuje upletanje određenog sekularizma i pokušaj da se stvori isključivo negativna slika o Crkvi i vjeri. Crkva ne smije na to odgovoriti zatvaranjem i pretvoriti se u tvrđavu u Europi. Bez obzira na to što se događa, kršćani imaju jasan identitet utemeljen na njihovoj vjeri koja je živa i koja budi nadu. U raspravi su europski biskupi definirali pojedina prioritetna područja koja trebaju jasno promišljanje Crkve: pitanje odgoja, pastoral mladih, tema obiteljskog pastoralu i brige za obitelj kao i tema nezaposlenosti, osobito među mladima.

O djelovanju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta detaljnije je izložio rektor Željko Tanjić. Na HKS-u je trenutačno upisano 310 studenata na tri studija: povijesti, psihologije i sociologije. U pripremi je pokretanje novih studijskih programa, studija komunikologije te studija sestrinstva i primaljstva. Budući da je HKS osnovan pod pokroviteljstvom HBK, predloženi su neki novi vidovi suradnje kroz angažiranje HKS-a za provođenje nekih projekata HBK kao i povezivanje između katoličkih osnovnih škola, gimnazija i sveučilišta.

Biskupi su dali potporu europskoj građanskoj inicijativi "One of Us" ("Jedan od nas")

kojom se želi unutar nadležnosti Europske unije pravno zaštititi dostojanstvo i integritet ljudskih zametaka (embrija) te zabraniti financiranje aktivnosti koje uzrokuju njihovo uništavanje. Hrvatski biskupi stoga potiču vjernike da se do 1. studenoga pridruže ovoj inicijativi i daju svoj potpis putem mrežne stranice www.oneofus.eu/hr ili na za to predviđenim obrascima.

Nadamo se da će se uskoro provesti referendum o ustavnoj definiciji braka kao životnoj zajednici žene i muškarca, kako je to zahtijevao veliki broj građana koji su dali svoj potpis inicijativi za provođenje referendumu.

Predsjednici i voditelji pojedinih komisija, vijeća, odbora i ustanova HBK podnijeli su izvešća o svojem području djelovanja. Određeni su izaslanici HBK na zasjedanjima drugih biskupskih konferencija u 2014. godini. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju stekla je Hrvatska biskupska konferencija pravo imenovati svojega punopravnog izaslanika pri Vijeću biskupskih konferencija zemalja Europske unije (COMECE). Tijekom hrvatskih pregovora za pristupanje EU-u HBK je pri tome vijeću imao izaslanika u svojstvu promatrača. Na zasjedanju je za izaslanika HBK-a pri COMECE-u izabran kardinal Josip Bozanić, a za zamjenika bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak.

Članovi HBK pohodili su grob bl. Alojzija Stepinca u zagrebačkoj katedrali. Ondje su zajedno s bogoslovima Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu imali službu riječi. Prigodni nagovor izrekao je varaždinski biskup Josip Mrzljak koji se prisjetio svojih osobnih susreta s blaženikom.

Na plenumu je dogovoren i kalendar plenarnih zasjedanja i važnijih susreta u idućoj godini. Izvanredno zasjedanje HBK održat će se 27. siječnja 2014. Zajednička sjednica biskupa iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine bit će 24. veljače 2014. u Banja Luci. Proljetno plenarno zasjedanje HBK na programu je od 13. do 15. svibnja 2014., a 2. lipnja 2014. bit će susret s redovničkim poglavarima. Jesensko plenarno zasjedanje HBK održat će se od 21. do 23. listopada. U 2014. godini održat će se Nacionalni susret hrvatske katoličke mlađeži 26. i 27. travnja u Dubrovniku. ■

Zagreb, 16 - 18. listopada 2013.

"Preventivni i kurativni aspekti očuvanja braka i obitelji u Hrvatskoj – Iskustva vjerskih zajednica"

Zajednička izjava i zaključci simpozija s Devetoga međureligijskog susreta visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj

U okviru Devetoga međureligijskog susreta visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj, održanom u utorak 12. studenoga u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije, Ksaverska cesta 12a, organiziran je simpozij o temi: "Preventivni i kurativni aspekti očuvanja braka i obitelji u Hrvatskoj – iskustva vjerskih zajednica".

Na susretu su sudjelovali: predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog sisački biskup mons. Vlado Košić; tajnik istoga Vijeća dr. Jure Zečević; predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj krčki biskup mons. Valter Župan; voditelj ureda HBK za život i obitelj Petar-Krešimir Hodžić, dr. med.; u zamjenu mitropolita Zagrebačko-ljubljanskoga Jovana Pavlovića protovjerej stavrofor Srpske pravoslavne Crkve o. Slobodan Lalić; protovjerej Makedonske pravoslavne Crkve – Ohridske arhiepiskopije o. Kirko Velinski; tajnik Sinode Reformirane kršćanske (kalvinske) Crkve u Republici Hrvatskoj Branimir Bučanović; glavni tajnik Saveza baptističkih Crkava u RH Željko Mraz; pastor Baptističke crkve Zagreb Zdenko Horvat; direktor Obiteljskog života pri udruzi Fokus i starješina BC Zagreb - Malešnica Davor Kukec; prezbiter Glavnog prezbiterija Evanđeoske pentekostne crkve u RH i predsjednik teološke komisije te Crkve Danijel Berković, glasnogovornica Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj Jasmina Domaš i u zamjenu predsjednika Mešihata Islamske zajednice u RH muftije Aziza ef. Hasanovića Mevludi ef. Arslani, član toga Mešihata.

Skrb za brak i obitelj sastavni je dio nauka

i svakodnevice naših vjerskih zajednica. Stoga, okupljeni na Devetom međureligijskom susretu visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj, na temelju iznesenih izlaganja, rasprave i zaključaka simpozija o temi: "Preventivni i kurativni aspekti očuvanja braka i obitelji u Hrvatskoj – iskustva vjerskih zajednica" usvajamo sljedeću izjavu:

Tijekom simpozija upoznali smo jedni druge o tome što se u vjerskim zajednicama naših triju monoteističkih religija čini na području skrbi o braku i obitelji. Zahvalni smo Bogu i brojnim djelatnicima u našim zajednicama, jer su na vidištu izašli mnogi oblici takve skrbi. Shvatili smo da i u tom pogledu možemo učiti jedni od drugih te komplementarno upotpunjavati vlastite ponude i programe. Samokritički zaključujemo, da je, unatoč mnogim oblicima te skrbi i predanim nastojanjima, sve to još uvijek pre malo, jer zasigurno ima još dosta neiskorištenih mogućnosti za povećanje kvalitete i opsega skrbi za brak i obitelj.

Upućujemo na našu Zajedničku izjavu o obitelji iz 2011. godine, u kojoj među ostalim stoji: "Polazeći od iskustva da je obitelj našega vremena ugrožena u brojnim segmentima njenog postojanja i osvijedočeni o njenom nezamjenjivom značaju za društvo i ljudski rod uopće, ovom Zajedničkom izjavom o obitelji kao visoki predstavnici triju monoteističkih religija u Hrvatskoj, židovske, kršćanske i islamske, zalažemo se za širu javnu i društvenu potporu očuvanju i ozdravljenju obitelji u Hrvatskoj, za progimanje odgoja u obitelji istinskim vrednotama i vrli-

nama, za obitelj kao zajednicu u kojoj se ne živi samo radi sebe već i radi drugoga, jer držimo da samo tako obitelj može postati jamac kvalitetnijih međuljudskih odnosa i bolje budućnosti društva i čovječanstva.”

Na tome tragu, nakon što smo iznijeli iskustva i razmijenili primjere dobrih praksi u radu sa zaručnicima, supružnicima i obiteljima, osobito naglašavamo važnost preventivnog djelovanja kako prije sklapanja braka, u smislu što bolje priprave mlađih ljudi za bračni i obiteljski život, tako i poslije sklapanja braka u cilju njegovanja braka i obitelji odnosno očuvanja njezina jedinstva, cjelevitosti i sklada, jer takav preventivni pristup olakšava obiteljima da potpunije ispunjavaju svoje društvene uloge na dobrobit cijelog društva.

Na temelju iznesenih iskustava uočavamo sve veći i sve obuhvatniji angažman vjerskih zajednica oko očuvanja braka i obitelji u Hrvatskoj, uvjetovan također sve većim i sve brojnijim problemima i izazovima s kojima se današnji čovjek susreće u svom bračnom i obiteljskom životu. Potreba za takvim angažmanom vidljiva je i u studijama koje pokazuju da se osobe u braku koje njeguju svoju vjersku dimenziju i redovito ju prakticiraju, u manjoj mjeri razvode, što može upućivati i na veću kvalitetu braka.

Time se sprečavaju negativne posljedice razvoda koje se ne odnose samo na djecu, već i na muškarca i ženu koji se razvode te u konačnici na čitavo društvo. Te posljedice mogu obuhvatiti i pogoršanje fizičkog i psihičkog zdravlja, skraćivati životni vijek (katkada se poseže i za samoubojstvom), uzrokovati lošiji školski uspjeh, pojavnost asocijalnih oblika ponašanja i ovisnosti, siromaštvo te ekonomski i gospodarske gubitke koji iz svega toga proizlaze. Zato držimo da bi zaštita braka i obitelji trebala biti društveni prioritet i da je oko toga potrebno postići jasan konzensus svih društvenih čimbenika.

Zabrinuti smo što taj jasni konsenzus na mnogim razinama ne postoji u dostatnoj mjeri, kao da se ne uviđa da su zdrave i skladne obitelji dragocjenost i najčvršći temelj društva i da su zdravi i skladni brakovi osnovni preduvjet zdravih i skladnih obitelji kao optimalnog okružja za skladan rast i razvoj budućih naraštaja. U vrijeme kada ekomska kriza, koja u Hrvatskoj ne jenjava, ima sve pogubniji utjecaj i na stabilnost i održivost brakova i obitelji, držimo da su kvalitetno i primjereno odgojena i obrazovana djeca jedan od najvažnijih jamača održivog razvoja društva, a time i njegov osnovni “resurs”. Bez njih društvo nema ni nadu niti budućnosti.

Kako bi se djeci zajamčilo što povoljnije i sigurnije okružje držimo važnim da i brak bude primjereno zaštićen. Nažalost, brak između žene

i muškarca, čije se sklapanje navodi kao ljudsko pravo u čl. 16 Opće deklaracije o ljudskim pravima, do sada nije bio dio Ustava RH pa u tom pogledu nije uživao takav najviši oblik zaštite društva i države. Kao visoki predstavnici vjerskih zajednica pozivamo sve građane RH da se ravnaju prema Općoj deklaraciji o pravima čovjeka u kojoj u čl. 16, st. 1 stoji: “Punoljetni muškarci i žene, bez ikakvih ograničenja u pogledu rase, državljanstva ili vjere, imaju pravo sklopiti brak i osnovati obitelj”, a u čl. 16, st. 3: “Obitelj je prirodna i osnovna jedinica ljudskog društva i ima pravo na zaštitu društva i države”; prema Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u kojoj se u čl. 12 kaže: “Muškarci i žene u dobi za sklapanje braka imaju pravo stupiti u brak i osnovati obitelj” te prema Obiteljskom zakonu Republike Hrvatske u kojem u čl. 5 piše: “Brak je zakonom uređena zajednica žene i muškarca”. Uz to, naše vjernike pozivamo da se ravnaju i prema religijskim i vjerskim zasadama naših zajednica kao i prema našoj Zajedničkoj izjavi o obitelji iz 2011. u kojoj smo iznijeli naše zajedničke stavove o braku i obitelji.

Pozdravljamo odluku Hrvatskog sabora o raspisivanju prvog referendumu u Republici Hrvatskoj, koji su zatražili i omogućili birači, njih gotovo 750.000, te pozivamo sve vjernike naših zajednica: katolike, pravoslavce, protestante, židove, muslimane i druge, da u nedjelju 1. prosinca 2013. izđu na referendum i svojim glasom osiguraju ustavnu zaštitu braka, budući da je brak kao zajednica žene i muškarca najbolje mjesto za primanje i podizanje djece i osnova obitelji koja je stoga temeljna jedinica svakog društva.

Isto tako izražavamo uvjerenje da se radi o referendumu koji je od presedanskog značenja za Hrvatsku, te ističemo da je važno da vjernici, a tako se izjašnjava velika većina građana Republike Hrvatske, imaju priliku donijeti objektivnu, informiranu i slobodnu odluku o referendumskom pitanju.

Podupiremo referendum za brak jer time želimo zaštiti najslabije u našem društву, a to su djeca, budući da djeca trebaju obitelj kao prirodni najbolji ambijent za odrastanje i rast u zrelosti i osobnosti.

Podržavamo sva nastojanja države koja su u korist obitelji i njene zaštite. S obzirom na novi Obiteljski zakon zalažemo se da pri njegovom donošenju, kao prvo i temeljno načelo, bude zaštita braka i obitelji.

Apeliramo na sva tijela i sve vjernike u našim vjerskim zajednicama da nastave, u okviru svojih mogućnosti, još cjelevitije pružati pomoć, usluge i sadržaje koji pridonose stabilizaciji braka i obitelji, kako vjerničkim obiteljima tako i svima drugima. Nadamo se da će hrvatska javnost

ta nastojanja prepoznati kao pozitivna i molimo da ona budu primjereni vrednovana od strane institucija lokalne, županijske i državne vlasti. Zajednički cilj svih sastavnica našeg društva jest kvalitetna obiteljska i populacijska strategija, kojom bi se stvaralo prijateljsko ozračje za obitelji i sustavno planiralo daljnje korake u cilju njihove zaštite i očuvanja.

Pozivamo vjernike naših zajednica da svojim osobnim djelovanjem i zalaganjem, još intenzivnije daju svoj doprinos zaštiti i očuvanju braka i obitelji, prije svega osnažujući obitelji konkretnom pomoću i potičući ih da preuzimaju svoju društvenu ulogu te tako utječu na svoju budućnost.

Skrb za brak i obitelj u svojim vjerskim zajednicama nastojat ćemo učiniti što učinkovitijom i konkretnijom. Ona može obuhvaćati uzajamno upoznavanje o iskustvima u toj skribi, ali i koordinaciju u onome što nam je realno moguće.

Svjesni da je Bog onaj koji je ustanovio brak i obitelj, povjeravamo sva naša nastojanja njegovom vodstvu te pozivamo vjernike naših vjerskih zajednica i sve društvene sastavnice i čimbenike, da se svi zajedno, još predanije i sustavno zauzimamo oko dobra braka i obitelji u Hrvatskoj. ■

U Zagrebu, 12. studenoga 2013.

Poziv biskupa Hrvatske biskupske konferencije povodom održavanja ustavotvornog referendumu o braku

Draga braćo i sestre!

Na temelju potpisa koje je prikupila Građanska inicijativa "U ime obitelji" Hrvatski sabor odredio je da se 1. prosinca 2013. godine održi narodni ustavotvorni referendum o definiciji braka.

Mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije pozivamo sve vjernike, kao i sve ljudе dobre volje, da izađu na referendum te na pitanje: „Jeste li za to da se u Ustav Republike Hrvatske unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca“ - odgovore ZA. To je u skladu

s općeljudskim i evanđeoskim vrijednostima te s tisućljetnom tradicijom i kulturom hrvatskoga naroda i većine drugih hrvatskih građana. A potvrđnim odgovorom na referendumsko pitanje ne ugrožavaju se drugačija osobna opredjeljenja.

I dok potičemo sve vjernike da iziđu na referendum, pozivamo ih neka mole za brak i obitelj, za mir i boljšak naše Domovine i svih njezinih građana. ■

*Biskupi HBK
Zagreb, 18. studenoga 2013.*

U zaštitu braka i obitelji - o obitelji i prvo-prosinačkom referendumu

Izjava Komisije HBK "Iustitia et pax" o poštivanju braka i zaštiti obitelji, kao i o potrebi dijaloga države s crkvama i zajednicama uvjerenja o etičkim pitanjima od općeg dobra

U ovim kriznim vremenima, kad gubitak i nesigurnost zaposlenja, posebice mladih i škоловanih, uz teret dugova, javnih i privatnih, te urušeno gospodarstvo i lutanje javnih politika, kad sve to nagriza socijalni vez, pritišće čitavo društvo i gura mnoge u beznađe, naši se sugrađani s pravom utiču sigurnim i trajnim vrijednostima obitelji i braka, ukratko uzajamnosti i ljudskosti. Polazimo i od shvaćanja da su svi ljudi, baš svi ljudi, jednak u dostojanstvu djece Božje i braća u općem, Božjem očinstvu, te pozivamo na uzajamno uvažavanje i razumijevanje.

1. Glas za brak i obitelj. Ova Komisija Hrvatske biskupske konferencije, sastavljana od la-

ika i klerika, poziva kršćane katolike i hrvatske građane, ljudе dobre volje, da iziđu 1. prosinca na ustavotvorni referendum i izjasne se za određivanje braka kao pravno uređene životne zajednice žene i muškarca, ne zaboravljajući pritom dvije jednostavne činjenice: prvu, naravnu, a to je da smo svi rođeni od jedne žene i od jednog muškarca i da najveći dio nas dobro zna što je za nas značilo odrastanje u punini obitelji te različitosti roditelja, majke i oca, dok oni koji nisu živjeli s oba roditelja znaju koliko su im nedostajali; te drugu, a to je da se unošenjem ove definicije u Ustav Republike Hrvatske ništa u pravnom smislu ne mijenja, već samo potvrđuje postojeća

definicija braka kao „zakonom uređene životne zajednice žene i muškarca” iz odredbe čl. 5. hrvatskoga Obiteljskog zakona iz 2003. godine.

Ustanova braka se unošenjem u Ustav daleko samo osnažuje, budući je brak ustanova žene i muškarca, koju svečano proglašavaju univerzalni dokumenti o ljudskim pravima današnjih demokracija, kao što su Opća deklaracija o ljudskim pravima (čl. 16.) i Pakt o građanskim i političkim pravima (čl. 23.) Ujedinjenih naroda, te navlastito Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (čl. 12.) Vijeća Europe, koja izričito određuje da „muškarac i žena u dobi za sklapanje braka imaju pravo stupiti u brak i osnovati obitelj...”. Navedenu Deklaraciju Hrvatska je usvojila, a Pakt i Europsku konvenciju ratificirala, pa nas ti dokumenti obvezuju. Pritom ne zaboravljamo da potonja Konvencija ostavlja slobodu državama da definiraju zajednicu zvanu brak (presuda u slučaju Schalk i Kopf v. Austrije, 24. lipnja 2010.).

2. Lutanja politike. Ne smijemo, također, zanemariti u ovim konfuznim vremenima da u društvenim odnosima i pravnim odredbama treba rabiti uobičajene i nedvojbene riječi i pojmove, u njihovom općeprihvaćenom, jezičnom i pravnom smislu. To nas obvezuje i glede pojmova braka i obitelji, žene i muškarca / nevjeste i ženika, majke i oca, djeteta te navlastito prava djece. To uostalom i čine sadašnji hrvatski zakoni, posebice onaj koji uređuje obiteljske odnose (čl. 5., 6. i 24. te mnogi drugi). Zato je neprimjereno, ali i protupravno, kad od hrvatske izvršne vlasti slušamo da bi unošenje već postojeće, zakonske i zakonite odredbe, čiju usklađenost s Ustavom nitko ne osporava, o braku kao o „zakonom uređenoj životnoj zajednici žene i muškarca” u hrvatski Ustav predstavljalo „veliku pljusku hrvatskom političkom sazrijevanju i korak unazad”.

Ó kakvom je to „sazrijevanju” riječ i koji je to „nazad”, kad i ako takva definicija već stoji, ne samo u hrvatskom zakonu, nego i oduvijek u svijesti najvećeg broja hrvatskih građana? I o kakovoj diskriminaciji može uopće biti riječ, ako se u Ustavu precizira jedna ustanova žene i muškarca koja već kao takva doslovce stoji u hrvatskom, za sve obvezujućem Obiteljskom zakonu. Što hoće i krije li što neočekivano ta politika? Krije li možda volju da obezvrijedi sadašnju zakonsku i sutrašnju ustavnu definiciju braka? Da promijeni značenje riječi i pravnih pojmove? Zašto sadašnja izvršna vlast jasno ne kaže čemu smjera? Zašto se izvršna vlast protivi jačanju ustanove braka, kad javno iskazuje da ne postoji namjera da se brak redefinira? Zar nije „obitelj” - po općem razumijevanju te riječi i pojma, kao zajednica roditelja i djece - „pod osobitom zaštitom države” (čl. 62.

Ustava)? Zar nisu to i djeca?

3. Osobitosti institucije braka. Po svojoj biti brak nije samo privatna institucija, već je i javna po svojoj naravi. Po našim i drugim zakonima demokratske i navlastito europske pravne tradicije, brak je i pravna zajednica koja kao i mnoge institucije „diskriminira”, jer nije otvorena svima, primjerice nije bliskim rođacima, nije onima koji su već u braku... Uz to, ne zaboravimo da brak, po općem shvaćanju, utemeljen na ljubavi, ima posebnu, životnu i društvenu ulogu: on je zajednica žene i muškarca otvoren prenošenju života, osnova obitelji, u kojoj se odgajaju i socijaliziraju djeca, ukratko način na koji odrasle osobe i zajednice svjesno i voljno preuzimaju odgovornost za nastavljanje ljudske vrste i društva. Treba li to ikome dokazivati? Treba li ovdje posebno napomenuti i to da je brak za sve kršćane još i otajstveni vez, jedini sakrament koji supružnici, muž i žena, podjeljuju jedno drugome da bi živjeli svoju ljubav u Božjem blagoslovu (usp. GS, br. 49)?

4. Važnost referendumu. Ovo je prvi referendum građanske inicijative u slobodnoj i nezavisnoj Republici Hrvatskoj, kao oblik neposrednog odlučivanja. Ovim referendumom se ne dira u ničija prava. Ovaj referendum može spriječiti hirovite promjene ustanove braka mogućom političkom samovoljom saborske većine, bez obzira na volju naroda, kao što je pokazao francuski slučaj. Uspjeh ovog referenduma osigurat će da se ustanova braka kao zajednica žene i muškarca, koji sam po sebi daje i pravnu osnovu za osnivanje obitelji, trajnije pridrži onoj zajednici koja je najbolje okruženje za svako dijete – odgovornoj zajednici ljubavi majke i oca.

5. Dužnost dijaloga i uvažavanja vrijednosti. I, na koncu, sa zabrinutošću konstatiramo, da je građanska inicijativa „U ime obitelji” za ustavnim definiranjem braka, koja nikako nije samo katoličke, ili kršćanske provenijencije, nego i muslimanske i židovske i agnostičke i ateističke, pokazala da u Hrvatskoj o pitanjima temeljnih vrijednosti nema dijaloga, posebice ne institucionaliziranog dijaloga zakonodavne i izvršne vlasti s religijskim zajednicama. Stoga predlažemo da Hrvatska vlada i Sabor, bilo kod promjene Ustava, bilo kroz koji ustavni zakon, slijedi primjer Europske unije, kojoj sad Republika Hrvatska pripada, te uvede „redovit, otvoren i transparentan dijalog” (čl. 17. Lisabonskog ugovora) s Crkvama i drugim zajednicama uvjerenja. ■

Mons. Vlado Košić,
predsjednik Komisije HBK „Iustitia et pax“

U Zagrebu, 28. studenoga 2013.

Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas (Iv 20, 21)

Poslanica biskupa Josipa Mrzljaka za Nedjelju Caritasa, 15. prosinca 2013.

Draga braćo i sestre u Kristu,

Godina vjere koja je iza nas obogatila nas je mnogim novim duhovnim poticajima. Potaknuti da razmišljamo o tome što za nas osobno znači vjera, u svakodnevici, promišljali smo i o tome kako rasplamsati svjetlo riječi istine koju nam je ostavio Gospodin, produbljivali načine prepoznavanja živoga Isusa u vlastitim životima. Nanovo smo učili prepoznati Gospodina Isusa u molitvi, pobožnosti, redovitom pohađanju sv. mise i u ostalim sakramentima kao vidljivim znakovima njegove prisutnosti među nama. Učinili smo snažnije i jače korake na putu osobnog obraćenja, srčanije i hrabrije poželjeli slijediti primjer Isusa Krista da bismo mogli odgovoriti na poslanje koje nam povjerava u svijetu u kojem živimo.

Crkva Božja, mi biskupi, svećenici i svi ostali vjernici, u duhu motuproprija pape Benedikta XVI. Intima Ecclesiae natura o službi djelatne ljubavi, promišljamo o pravu i dužnostima da djelima svjedočimo vjeru živu, cjelovitu, o tome kako nas djela ljubavi preobražavaju i suočavaju Isusu, te na taj način rastemo i sazrijevamo, postajemo novi ljudi: puni vjere, puni ufanja, puni ljubavi prema Bogu i bližnjima, onima koji su nam blizu i onima koji su nam daleko. Želeći pokazati svoju vjernost Kristu i Crkvi, shvaćamo da je karitativno djelovanje velik znak vjerovanja Evanđelju. Shvaćamo da je došao čas kada nova evangelizacija, u čijem se srcu nalazi evanđelje Ljubavi, postaje obveza svakog člana naroda Božjeg. Posvjećujemo si da na tom putu povlašteno mjesto imaju konkretna djela ljubavi, darivanje, služenje...

Naša Crkva bogatija je za još jedno izvanredno svjedočanstvo vjere, hrabro svjedočanstvo vjernosti Bogu, Crkvi i narodu - svećeniku Miroslavu Bulešiću. On, koji je svojim primjerom pokazao što znači biti vjeran, biti ustrajan, biti otvoren Bogu i potrebitima, danas, na Nedjelju Caritasa, zacijelo bi nam se obratio istim onim riječima koje nalazimo u njegovu pismu svećeniku Ivanu Paviću: „...mi moramo biti dobri Samartanci, koji tješimo, liječimo, pridižemo, zavijamo svaku ranu u bijeli omot ljubavi, jer mržnja uzrokuje krvarenje a ljubav zacijeljuje rane. Ljubavi, ljubavi treba danas u nama, da je možemo širiti riječju a osobito djelom“.

Nadahnuti spomenutim poticajima, pozvani smo i u ovoj pastoralnoj godini, obogaćeni spoznajama koje otkrivamo u osobnom susretu s Isusom, razmišljati o svojem udjelu u novoj evangelizaciji. Što znači biti sudsionik nove evangelizacije, svjedok žive vjere - ljubavlju djelatne

- u današnjem svijetu kada su toliki osiromašeni, bez krova nad glavom, bez ogrjeva, kada se toliki očevi i majke brinu što će sutra staviti na stol, kada toliki trpe zbog izgubljena radnog mjesta, zbog bolesti, zbog uvreda, zlih jezika, ratova? Kako se u ovom trenutku othrvati strahu i nemoći pred moćnicima ovoga svijeta, koji često gazi sve što je dobro, toplo i plemenito među ljudima, pružajući svoje pohlepne ruke prema novcu, profitu, zaradi, slavi i moći, koji su od ovoga svijeta?

Evo što znači boriti se protiv nepravdi ovoga svijeta: ponajprije, jačati se u Duhu ljubavi i istine. Srž naše vjere je, iznad svega, ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu. Ljubav o kojoj govorimo nije samo riječ ili osjećaj, ona se mora ostvarivati djelom. To znači otvoriti oči i srce, ispružiti ruke i u svakomu (muškarcu, ženi, djetetu, starcu, siromahu) prepoznati Isusa. To znači pomoći, podrđiti, pratiti, podržavati, pa i bratski ukazati na propuste. To znači otvoriti se rastu i sazrijevanju koji nam se daju po susretu s drugima. To znači i prihvati teškoće i žrtve koje nas nalaze na tom putu. Dosljedno živjeti krsni poziv po kojem smo postali članovi Crkve – to je svjedočanstvo vjere! Nadalje, to znači hrabro izaći iz sigurnosti na koje smo naučili, koje nas katkada zarobljavaju, i dragovoljno se odreći nečega za druge, dajući im ono što im je potrebno, a ne ono za što mi mislimo da im je potrebno. To znači usuditi se gledati novim očima. To znači posvjestiti si da ne može postojati kršćanska zajednica bez diakonije, ili službe djelatne ljubavi, caritasa, kao ploda slavljenja Euharistije. Vjerovati da je Bog ljubav znači prihvati ljudav koju Bog ima za mene i pretočiti je u vlastito iskustvo kojim se oblikuje život, a to nužno znači i podijeliti je sa svima.

Ove Nedjelje Caritasa Crkva u Hrvata sve vaše milodare skupljene na nedjeljnim euharistijskim slavlјima namjenjuje potrebnima među nama. Svi smo pozvani još snažnije svoje molitve i novčane priloge darivati Caritasu – župnom, biskupijskom i nacionalnom. Gospodin neka vas u tom nastojanju nadahnje primjerom naših blaženika - bl. Alojzija Stepinca i bl. Miroslava Bulešića - da vam srca budu hrabra, jaka, u vjeri postojana i otvorena za sve one koji trebaju vašu molitvu i pomoć! ■

Mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski,
predsjednik Hrvatskog Caritasa

U Varaždinu 4. listopada 2013., na blagdan
sv. Franje Asiškoga

Izjava Komisije HBK "Iustitia et pax" povodom najave donošenja Zakona o životnom partnerstvu te Obiteljskog zakona

Komisija HBK "Iustitia et pax", povodom prijedloga propisa kojima se uređuju životne zajednice osoba istoga spola te propisa kojima se uređuju obiteljski odnosi u Republici Hrvatskoj, svjesna važnosti da se ova životna područja urede na način da se poštiju ljudska prava, a navlastito prava djece, podsjećajući ponovno da su svi ljudi jednaki u dostojanstvu djece Božje, braća i sestre u općem, Božjem očinstvu i jednakopravni dionici Bogom im dane slobode, te pozivajući na uzajamno uvažavanje i razumijevanje te potrebu argumentiranog dijaloga, izjavljuje:

1. Nitko legitimnoj zakonotvornoj vlasti ne odriče pravo da otvorí statusna i materijalna prava drugim trajnim zajednicama življenja, koje nisu u istoj situaciji kao bračni drugovi, ako to ne ugrožava postojeća prava drugih, a navlastito prava djece - a osobito njihovo pravo da znaju svoje podrijetlo te da se o njima ponajprije skrbe njihovi majka i otac, kad god je to moguće. Osim toga Zakon o životnom partnerstvu ne smije stvarati konfuziju životnoga partnerstva s bračnim zajednicama. Kao što su te zajednice različite trebaju biti različita pravna rješenja. U tom smislu upozoravamo da Nacrt Zakona o životnom partnerstvu prolazi bez ozbiljne javne rasprave dok taj Nacrt učinke istospolnog partnerstva u potpunosti izjednačuje s brakom, i to kako za istospolne partnere koji će se registrirati, tako i za one koji žive u neformalnoj zajednici. Potonje rješenje je presedan u europskim okvirima, te dovodi do pravne nesigurnosti.

2. Od zakonodavca očekujemo da zaštití prava djece, promičući i podupirući optimalne obiteljske modele, te da odbiju uvesti "pravo na dijete", koje ne poznaje niti jedan međunarodni dokument o ljudskim pravima. Uz to, prema Konvenciji o pravima djeteta (čl. 12.) svako dijete ima pravo znati za svoje roditelje, ukoliko je to moguće, te uživati njihovu skrb.

Nacrt Prijedloga Zakona o životnom partnerstvu uvodi partnersku skrb za života i poslije smrti istospolnog partnera, odnosno partnerice koja je roditelj djeteta. To je institut koji je sadržajno identičan posvojenju, te se stavljanjem drugačijeg naziva zavarava javnost. Nitko roditelju ne može uskratiti pravo na obiteljsku skrb samo zato jer živi u istospolnoj zajednici, no odnose djeteta s trećim osobama potrebno je uređiti ne kao pravo odraslih, te putem propisa namijenjenog odraslima, već štiteći ponajprije prava djece, odnosno dobrobit djeteta.

Ujedno pozivamo sve da štite dostojanstvo i prava svakog djeteta, neovisno o tome u kakvoj životnoj zajednici dijete živi.

3. Vlada je ovih dana uputila u zakonodavni postupak Prijedlog Obiteljskog zakona. Stav izvršne vlasti da ne postoji dužnost države štititi brak, već samo obiteljski život djeteta i roditelja, na tragu je ideje da cijelovita obitelj nije temeljna društvena zajednica koju je vrijedno štititi, i to usprkos ustavnim zahtjevima. Napuštanje tradicijskih korijena hrvatskog obiteljskog prava te nekritičko priklanjanje nekim europskim rješenjima odraz je podcenjivanja vlastitog sustava, koji u primjeni, istina, iskazuje brojne slabosti, no u usporedbi s europskim nacionalnim standardima je koncepcijski na visokom stupnju. Pored toga, niz rješenja, poput mogućnosti prijenosa ostvarivanja roditeljske skrbi na treće osobe širom otvara vrata novim odnosima i rastakanju tradicionalne obitelji.

U javnosti se stiče dojam da predlagatelj Nacrtu odbija većinu primjedaba iznesenih od strane stručne i akademske javnosti, nadležnih institucija specijaliziranih za zaštitu prava djece, pa i brojnih udruga civilnog društva. To ukazuje na političku samovolju te dovodi u pitanje razvojni put prihvaćenog obiteljskopravnog sustava.

4. Umjesto da podrška obiteljima u ovim kriznim vremenima slabí, kao ukidanjem obiteljskih centara, tražimo da vlasti Republike Hrvatske prošire usluge obiteljskih savjetovališta, te povedu snažnu obiteljsku te pronatalitetnu politiku, od poreznih olakšica obiteljima s djecom, posebice s troje i više djece, preko raznih vrsta obiteljskih potpora, do osnivanja vrtića i pomoći obiteljima glede školovanja, stanovanja i prijevoza. Tako naime djeluju europske zemlje s dobrom demografskom politikom, kojima nije svejedno hoće li njihov narod živjeti, ili će se ugasići te hoće li u njihovim zemljama živjeti sutra netko drugi, ili čak nitko.

5. Na koncu, pozivamo sve da se aktivno uključe u javnu raspravu o novim propisima koji uređuju obiteljske odnose te nove oblike životnih zajednica, te pozivamo, u duhu Konstitucije Gaudium et spes II. vatikanskog sabora "sve kršćanske vjernike, koristeći sadašnji čas i razlikujući što je vječno od promjenjivih oblika, neka marljivo promiču vrednote braka i obitelji. Neka to čine svjedočanstvom vlastitog života i složnom suradnjom sa svim ljudima dobre volje. Tako će, nadvladavši teškoće, izboriti obitelji što joj je potrebno i one pogodnosti koje odgovaraju novom vremenu (GS, br. 52)". ■

Mons. Vlado Košić
Predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"

U Zagrebu, 4. prosinca 2013.

DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o imenovanjima i razrješenjima u Vojnom ordinarijatu

Vlč. Ivan Borić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije, 30. rujna razriješen je službe policijskog kapelana u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Mauro**“ u PU istarskoj u Puli te od 1. listopada imenovan u službu policijskog kapelana u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Vlaho**“ u PU dubrovačko-neretvanskoj u Dubrovniku.

Vlč. Ilija Jakovljević, svećenik Porečke i pulske biskupije, 15. listopada imenovan je policijskim kapelanom u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Mauro**“ u PU istarskoj u Puli.

Preč. Damir Vrabec, svećenik Bjelovarsko-križevačke biskupije, 15. listopada imenovan je policijskim kapelanom u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Matej**“ u PU bjelovarsko-bilogorskoj u Bjelovaru, gdje je do imenovanja vršio službu kapelana poslužitelja.

Vlč. Davorin Andić, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije, 15. listopada imenovan je policijskim kapelanom u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Marko evanđelist**“ u PU brodsko-posavskoj u Slavonskom Brodu.

Fra Žarko Relota, svećenik Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, 15. listopada imenovan je policijskim kapelanom u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Mihovil**“ u PU splitsko-dalmatinskoj u Splitu.

Preč. Andrija Markač, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, 1. studenoga imenovan je kapelanom poslužiteljem u Policijskoj kapelaniji „**Sveti Josip**“ u PU karlovačkoj u Karlovcu, gdje je do imenovanja vršio službu dušobrižnika za policiju.

Don Vladislav Mandura, kapelan u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Anđeli čuvari**“ u Karlovcu 3. prosinca imenovan je dekanom Karlovačkog dekanata Vojnog ordinarijata na mandat od pet godina.

Novoimenovanim svećenicima - vojnim i policijskim kapelanim, kao i njihovim pomoćnicima - želimo uspjeh u radu na dobrobit povjerenih im duša, a svim kapelanim koji su s nama surađivali zahvaljujemo za pastoralno djelovanje te uspjeh u drugim, povjerenim im službama.

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

Blagoslov kapele u sjedištu MUP-a

U utorak 1. listopada mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, blagoslovio je kapelu sv. Ignacija Lojolskog u sjedištu MUP-a, te u njoj predvodio sveto misno slavlje na kojem su koncelebrirali p. Mirko Nikolić, poglavar isusovačke rezidencije u Palmotićevoj ulici u Zagrebu i urednik mjeseca „Glasnik Srca Isusova“, p. Stjepan Harjač, policijski kapelan u MUP Sjedište i Ravnateljstvo policije, fra Frano Musić, policijski kapelan na Policijskoj akademiji, i fra Marko Medo, vojni kapelan u MORH-u. Blagoslovu su nazočili i sudjelovali na euharistiskom slavlju: Evelin Tonković, zamjenik ministra

unutarnjih poslova, Josip Zagorščak, voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH, Josip Mihaljević, voditelj projekata u Upravi za pravne poslove i ljudske potencijale, Zdravko Modrušan, voditelj Protueksplozionske službe MUP-a, Gordana Bušić Vojnović, načelnica Sektora za upravljanje nekretninama, te policijski službenici i drugi djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova.

Nakon pozdrava nazočnih p. Harjač je zahvalio svima koji su pridonijeli uređenju kapele, ponajprije zamjeniku ministra, kao i na potpori i susretljivosti, službama u MUP-u na razumije-

vanju i suradnji u nabavi potrebnih materijala, te Zoranu Gašparu čijim je zalaganjem svjetski poznati hrvatski slikar Charles Billlich kapeli darovaо postaje križnog puta. Uz Billlichev križni put, u kapeli se nalazi i odljev raspela akademskog kipara isusovca Marijana Gajšaka.

Vojni biskup je zahvalio najodgovornijima u Ministarstvu unutarnjih poslova na pomoći i razumijevanju da se uredi prostor za duhovne sadržaje, bez kojih je teško zamisliti ozbiljan rad kao što je obnašanje policijske službe. Blagoslovom kapela "želimo okruniti napor, želje i nesebični trud oko uređenja ove kapele", istaknuo je. ■

U Čakovcu uspostavljena Policijska kapelaniјa „Sv. Franjo Asiški“

U Čakovcu je na blagdan sv. Franje Asiškog u petak 4. listopada održana svečanost uspostave Policijske kapelaniјe „Sv. Franjo Asiški“ za područje Policijske uprave međimurske. U sjedištu Policijske uprave međimurske u Čakovcu najprije je otvorena novouređena prostorija za rad policijskog kapelana poslužitelja, koju je u nazočnosti djelatnika PUM-a, predvođenih načelnikom Krunoslavom Gosarićem, blagoslovio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

U nazočnosti djelatnika PU, roditelja i rodbine 17 poginulih i nestalih policajaca iz Međimurja, pripadnika Zrinske garde te gradonačelnika Čakovca Stjepana Kovača misno slavlje u zajedništvu s međimurskim svećenicima na čelu s dekanom Gornjomeđimurskoga dekanata mons. Leonardom Logožarom i Čakovečkoga dekanata fra Stankom Belobrajdićem u župnoj crkvi sv. Nikole biskupa predvodio je biskup Jezerinac.

Pozdravljujući okupljene, fra Stanko je rekao kako su se okupili da bi proslavili svetkovinu sv. Franje Asiškoga, utemeljitelja Franjevačkog reda i zaštitnika pape Franje koji je tog dana bio u svečevu gradu, te da bi obilježili početak rada policijske kapelaniјe za Međimursku županiju koja je stavljen pod zaštitu upravo svetoga Franje. Vojni biskup je franjevcima čestitao svetkovinu, istaknuvši kako je svetac trajno nadahnuće svima kako treba živjeti svoju vjeru. Voditelj Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Josip Zagorščak pročitao je potom dekrete o osnutku kapelaniјe i imenovanju prvog policijskog kapelana. Temeljem Posebnog dijela Pravilnika o ustrojstvu i djelovanju Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj za Ministarstvo unutarnjih poslova, vojni ordinarij osnovao je 10. svibnja 2013. devet policijskih kapelaniјa, među kojima kapelaniјu sv. Franje. Policijskim kapelanom poslužiteljem imenovan je sadašnji

policijski kapelan iz Varaždina vlč. Ivica Horvat, župnik u Beletincu u Varaždinskoj biskupiji.

Govoreći o svetom Franji u propovijedi vojni biskup je podsjetio na njegov život od mladosti do obraćenja kada je odlučio radikalno nasljeđovati Evandelje i ostvariti Kristov život i poziv da ga se nasljeđuje. Bio je oduševljen Kristovim čovještvo te je nastojao Krista približiti ljudima pa je prvi uredio božićne jaslice, dok mu je misao vodila kroz život bila "Bog moj i sve moje". Živio je u vrijeme slabljenja vjere pa je želio skrenuti pozornost na obnovu vjerskog života, a nije nema bez osobnog obraćenja i povratka Kristovu evangeliju, naglasio je mons. Jezerinac dodavši kako je to tako aktualno za današnje vrijeme i za Hrvatsku kao što je i za opstanak Europe važna ta duhovna dimenzija. Čuvši Kristove riječi da ide i popravi njegovu kuću, krenuo je ne samo da popravi malu crkvicu nego da popravi živu Crkvu koja je u to vrijeme bila oslabljena.

Dolaskom u Hrvatsku franjevcu su i u našoj domovini ostavili dubok trag u duhovnoj prisutnosti i vjerskom životu, rekao je biskup Jezerinac. Govoreći o proslavi svetog Franje, naglasio

je kako u primjeru njegova života možemo naći važnost snažne vjere u svakodnevnom životu. Franjo nikada nije prezreo Crkvu, niti onda kada je ranjena ili grešna, već je naglašavao njezino značenje kao i važnost svećenika koji sve što rade čine u ime Isusa Krista. Godina vjere, u kojoj se nalazimo, prilika je da se pitamo što nam znače bijela haljina i upaljena svijeća koje smo primili na krštenju kada smo postali novo stvorenje, da se pitamo što nam znači vjera: Je li ona za mene znak nove radosti i Kristove slobode, jer ako smo svjesni svoje vjere ne bi, posebno oni na položajima, trebali donosili pogrešne odluke i zakone koji su ponekad protunarodni i protucrkveni, istaknuo je biskup Jezerinac. Podsjetio je i na riječi blaženog Alojzija Stepinca kako je potrebna aktualizacije vjere u životu da bi ona bila cijelovita, zdrava, postojana i živa. Stoga niti sveti Franjo nije bio zadovoljan s minimalizacijom vjere već se pitao je li Isus Krist zadovoljan s mojim životom i što bih još trebao učiniti da živim cijelovitu vjeru do kraja. Zato, slaveći svetog Franju nije nam namjera obilježiti spomen na njegov život,

nego je to prije svega poticaj da i mi što više upoznamo Isusa Krista i njegovo Evanđelje, da znamo kome smo povjerovali, da možemo dati obratloženje vjere ljudima s kojima živimo, istaknuo je biskup. Želimo u sebi probuditi svijest ponosa što smo katolici Hrvati, koji ostaju vjerni Bogu, Isusu Kristu i njegovoj Crkvi. Slaveći svetog Franju prilika nam je da u ovom društvu koje preferira život bez Boga još odanije vjerujemo Isusu Kristu i njegovu Evanđelju. Vrijeme u kojem je živio sveti Franjo nije se puno razlikovalo od ovog našeg vremena. On se često pitao što može učiniti za svoju Crkvu? Njegova je poruka glasila da je učinio svoje, a što trebate učiniti vi neka vas pouči Krist. Ne preostaje nam ništa drugo nego da i mi učinimo svoje i nitko nije izuzet, ni policija ni vojska, jer upravo je u prvim stoljećima kršćanstva među vojnicima bilo najviše mučenika i svetaca koji su svjedočili vjeru. Svima želim i molim da po zagovoru svetoga Franje Gospodin udijeli žar ljubavi kojom je ovaj miljenik Božji izgarao za Krista i njegovu Crkvu, zaključio je biskup Jezerinac. ■

21. vojno-redarstveno hodočašće Majci Božjoj Bistričkoj

Tradicionalno, 21. po redu, vojno-redarstveno hodočašće u svetište Majke Božje Bistričke u Mariju Bistrigu održano je u nedjelju 6. listopada. Uz vojnike i policajce, hodočašću su se priključili i hrvatski branitelji, kao i članovi udruge proizašlih iz Domovinskog rata, povijesne postrojbe te vatrogasci. U Mariju Bistrigu hodočastilo je i pedeset djelatnika Ministarstva obrane BiH i pripadnika oružanih snaga BiH, te izaslanik iz Republike Slovenije. Misi na prostoru Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca nazočili su i izaslanik predsjednika RH i načelnik GS OS RH general zbora Drago Lovrić, ministar branitelja Predrag Matić, zamjenica ministra obrane Višnja Tafra i zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ, gradonačelnik Zagreba Milan Bandić te drugi visoki politički, vojni i policijski dužnosnici. Procesiju na liturgijski prostor predvodio je križ "Ranjeni Isus" iz Farkašića i pralik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, zaštitnice Vojne biskupije. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barać u zajedništvu s vojnim biskupom mons. Jurjem Jezerincem i vojnim biskupom u BiH mons. Tomom Vukšićem te vojnim i policijskim kapelanima.

U pozdravu biskup Jezerinac sve je pozvao da to hodočašće u Godini vjere pridonese učvr-

šćenju vjere, međusobnoj povezanosti, zajedništvu, slozi i ljubavi.

Uvodeći u homiliju, nadbiskup Barišić primijetio je kako vojska i policija nisu više u svetišta stranci i prijetnja, već hodočasnici, domaći u vjeri. Kako se danas ne sjetiti inih divnih izraza i izričaja vjere rimskega časnika i vojnika u susretu s Isusom "vjerujem Gospodine, pomozi mojoj nevjeri", "Gospodine nisam dostojan da uniđeš pod krov moj, ali samo reci riječ i ozdravit će sluga moj". Ove evanđeoske ispovijesti duboke vjere izgovoriše vaši kolege. To su tako svete riječi koje su zapisane u najsvetijoj knjizi, evanđelju, toliko otajstveno da ih izgovaramo na svojoj svetoj misi, rekao je nadbiskup Barišić, te nastavio: "Vaš stav je proročki i svjedočki, zato nikakvo čudo da je vaša profesija u susretu s Isusom u njemu prepoznala novost zaštite života, dostojanstva osobe".

Upućujući na prvo čitanje, propovjednik je istaknuo kako smo poput proroka Habakuka i mi u našoj stvarnosti pozvani pitati i razmišljati, ali isto tako dužnost nam je tražiti i čuti odgovor neba. Međutim, potrebno je još nešto: reagirati, djelovati u svjetlu vjere. No, nismo li postali bježunci, dezerteri, umirovljenici vjere? Nije li naša vjera odvojena od života ili čak pobjegla iz stvarnosti? Prepoznaju li naša sredina i društvo nas kršćane? Nismo li se povukli, postali nevidljivi, malodušni, bojažljivi, nismo li polja kulture, odgoja, braka i obitelji povlačeći se iz stvarnosti pre-pustili idejama koje su bez kompasa budućnosti i istine? Kao posljedica te bojažljivosti, nastavio je nadbiskup, opasnost je da više nećemo znati ni smjeti reći je li dijete muško ili žensko, jesu li

roditelji otac ili majka ili samo A ili B, broj 1 ili 2. Ako se naša stvarnost iščupa iz kršćanskog kori-jena koji je i ljubav i istina, neće li to onda biti plutačica civilizacija koja nema sidro u svjetlu vjere kao ni u naturi i logici zdrava razuma, upitao je nadbiskup, te upozorio da "za kršćanina vjernika ne postoji mirovina života vjere, nažalost neki su poslije prve pričesti i krizme ušli u aktivne uloge već s umirovljenom vjerom". U tom kontekstu naglasio je kako aktivna i zauzeta vjera otvara nove horizonte i otkriva nove mogućnosti, vidi dalje i dublje.

Vjera čini nemoguće mogućim, snaga t-ake vjere omogućuje nam rast i promjenu stanja, pri tome su ruke vjere sklopljene, nikada nisu skrštene. Vjera uključuje molitvu i djela, duhovnost i etičnost, podudarnost unutarnjeg stanja i vanjskog držanja. Bog nas poziva, traži našu odgovornost i suradnju a ne rezigniranost i ne-moć. Ovo vrijeme traži odvažne i časne ljude, svjedočke vjere, poručio je nadbiskup Barišić te pozvao hodočasnike da budu "svjedoci i proroči vjere i povjerenja u svojim obiteljima i našem društvu".

Na kraju mise riječ zahvale uputili su generalni vikar Vojnoga ordinarijata o. Jakov Mamić, OCD, i rektor bistročkog svetišta mons. Zlatko Koren. U misnom slavlju sudjelovala je Klapa "Sveti Juraj" HRM uz orguljsku pratnju Ivana Bosnara i Orkestar Oružanih snaga RH kojim je ravnalo mo Miroslav Vukovojac Dugan.

Vojno-redarstveno hodočašće završilo je u poslijepodnevnim satima križnim putem koji je na bistročkoj Kalvariji predvodio vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini Tomo Vukšić. ■

Uvođenje u službu kapelana poslužitelja za PU krapinsko-zagorsku

U župi sv. Jelene Križarice u Zaboku 9. listopada slavljenja je svečana sveta misa povodom uvođenja don Marina Drage Kozića, kapelana poslužitelja za Policijsku kapelaniiju „Sv. Nikola biskup“ u Policijskoj upravi krapinsko-zagorskoj. Misu je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju župnika domaćina vlc. Marijana Culjka, vlc. Josipa Komorčeca, fra Rikarda Patafte i novog policijskog kapelana poslužitelja.

U nazočnosti djelatnika PU krapinsko-zagorske na čelu s načelnikom PU Jakobom Bukvićem, djelatnika Samostalne službe za suradnju s VO u RH i vjernika župljana, domaći župnik vlc. Marijan Culjak pozdravio je na početku sve okupljene. Mato Topić, djelatnik Samostalne službe za suradnju s VO pročitao je dekret o ustroju Policijske kapelaniije „Sv. Nikola biskup“ za PU krapinsko-zagorsku i o imenovanju kapelana poslužitelja za spomenutu kapelaniiju u osobi don Marina Drage Kozića.

U propovijedi biskup je istaknuo da je demokratskim izborima došla naša sloboda koja je nažalost plaćena krvlju naših policajaca i branitelja. Zajedno sa slobodom općenito došla je i vjerska sloboda. Nakon uspostave demokratske Hrvatske donijeti su i važni međunarodni ugovori. Jedan od takvih je i Ugovor o dušobrižništву katoličkih vjernika, pripadnika oružanih snaga i redarstvenih službi RH. Ti dokumenti svjedoče sami po sebi visoki doseg civilizacijskog i demokratskog ustroja države, a ujedno pokazuju i brigu Crkve da izvrši svoje poslanje, a to je navještanje Evangeliјa. Na taj način ona pridonosi i općem rastu i napretku pojedinca i cijelokupnog društva. Naime, policajac i vojnik dio su ovoga društva, koji obnašaju veoma uzvišeno i časno zvanje, koje je u službi naroda. Policajci, ne samo da čuvaju materijalna dobra i društveni poredak,

nego prije svega živote, vodeći brigu o svim građanima ove zemlje. Da bi mogli izvršavati tu svoju časnu službu na profesionalan način, moraju posjedovati vrline koje su resile naš hrvatski narod, a to su duhovne vrijednosti bez kojih nema napretka.

Evanđelje je središnja točka svakog crkvenog poslanja. „Tko užvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne užvjeruje, osudit će se“, poručuje Isus. Ostavlja svakom čovjeku slobodu da promisli i da se opredijeli, hoće li prihvati vjeru ili neće, odbiti ili je osuditi. Želim i vašem novom kapelanu poslužitelju don Marinu da vam naviješta Isusa Krista koji nam je donio spasenje. Želim mu svaki Božji blagoslov, a i svima vama da svoju vjeru učvrstite i da je živite u svojim obiteljima i na svom radnom mjestu, poručio je biskup.

Na koncu mise prisutnima se obratio don Marin i zahvalio se vojnog ordinariju na ukažanom povjerenu. Pozdravio je sve policajce i naglasio kako je služba policajca rad za ljude. Stoga, nemojte se sramiti što nosimo svoju časnu odoru i što se u njoj molimo, učvršćujemo svoju vjeru. Odora koju nosimo kao policajci zalivena je mučeničkom krvi naših branitelja. Stoga je ona još jedan poziv na zahvaljivanje, na žrtvu koju su dali naši branitelji naše domovine Hrvatske. I sve vas povjeravam našem zaštitniku sv. Nikoli pod čijom je zaštitom naša kapelaniija i svetoj Jeleni, majci cara Konstantina, da nam u ovoj Godini vjere da snagu da se hrabro nosimo s vjerodostojnošću našeg kršćanskog života, a naša nebeska majka Marija, kao i svi naši hrvatski mučenici, bili vam na snagu i radost vašega življenja u službi policajca, rekao je don Marin.

Načelnik Policijske uprave krapinsko-zagorske na kraju je zahvalio biskupu, a novom kapelanu poslužitelju poželio uspjeh u radu. ■

Pripremna konferencija za 56. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes

U Nizozemskoj je u mjestu Westelbeers od 7. do 11. listopada održana 56. CIP konferencija (Conférence internationale préparatoire) zemalja suorganizatora međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes u organizaciji PMI-a (Pèlerinage Militaire International). Ova konferencija koja okuplja djelatnike vojnih nad/biskupija, ravnateljstava dušobrižništva, djelatnike vojski Europe i svijeta te upravu PMI-a priprema međunarodno vojno hodočašće u Lourdes u svim njegovim pojedinostima. 56. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes održat će se od 16. do 18. svibnja 2014. pod motom "Sluge Krista - sluge mira". 22. lourdsko hodočašće Hrvatske vojske i policije održat će se od 13. do 20. svibnja 2014.

Na konferenciji je sudjelovalo 50-ak izaslanika - crkvenih i vojnih dužnosnika - iz 16 zemalja, uprave PMI-a, predstavnika lourdskog svetoga i lourdske bolnice. Upravu Međunarodnog vojnog hodočašća (PMI) predstavljali su direktor mons. Blaise Rebotier, te više suradnika odgovornih za protokol, osiguranje, tehniku itd. Hrvatsko izaslanstvo su činili generalni vikar Vojne biskupije dr. Jakov Mamić, voditelj MORH-ova Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnik Petar Klarić, voditelj MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak, osobni tajnik vojnog biskupa Marinko Nikolić, te časna sestra Marijana Kustura u svojstvu suradnika biskupije.

Na početku susreta sudionicima se obratio

francusku vojni biskup Luc Ravel kao domaćin hodočašća. Biskup se zahvalio sudionicima na naporima koje će uložiti u pripremu hodočašća koje, kako je rekao, za njega „svake godine dobiva sve više na važnosti“. Na putu nove evangelizacije na hodočašće gledamo kao na mjesto susreta s Kristom kako su nam poručivali naši sveti oci. Vojno hodočašće u Lourdes nije nadiđeno u svojoj vojnoj specifičnosti – ono ima svoju budućnost koja je budućnost Crkve. Svjedoci smo svake godine kako se za vrijeme hodočašća i nakon njega mnogi obrate te krste. „Ovo hodočašće ima jaku simboličnu poruku“, naglasio je biskup. Kako većinu zemalja i njihove vojske zadnjih godina opterećuje finansijska kriza svjedoci smo i opadanju broja sudionika, no to je i prilika da tražimo novi put koji ne ovisi u svojoj duhovnosti o financijama, put kojeg propovijeda papa Franjo, put skromnosti, solidarnosti i dijeljenja, put koji ne traži komfor“, istaknuo je biskup. Nadalje, naglasio je potrebu širenja kruga zemalja sudionica, posebice na Latinsku Ameriku, Aziju i Afriku, na siromašne zemlje. „Nemojmo nikada izbjegavati stvari gledati i na drugačiji način. Nađimo vremena za susresti se s drugima i drugačijima u Lourdesu. Molimo zajedno s njima. Uključimo se više u međunarodni dio programa hodočašća jer je njegov međunarodni karakter jako vrijedan. U tom smislu francuska Vojna biskupija će na hodočašće pozvati i sve vojne izaslanike te druge visoke uzvanike drugih zemalja u Francuskoj

kao i samu vojsku drugih zemalja koja na bilo koji način služi u Francuskoj”, poručio je biskup Ravel. U 2014. godini u Francuskoj će se obilježiti 100 godina od početka I. svjetskog rata. “Mi vjernici i vojnici moramo obilježiti i čuvati sjećanje na taj veliki rat jer u sjećanju svijeta je sjećanje na Boga”, zaključio je biskup podsjetivši još jedan put na direktnu povezanost Lourdesa s pomirenjem Francuske i Njemačke.

U radnom dijelu konferencije sudionici su najprije odredili da vrijeme međunarodnog dijela lourdske vojnog hodočašća u 2014. godini bude od 16. do 18. svibnja pod motom “Sluge Krista - sluge mira”. Službeni bedž za svakoga hodočasnika je predložila francuska delegacija i bit će izrađen u 20 000 primjeraka.

Pripremajući koncepte lourdske ceremonija i slavlja pozornost je davana vojnicima koji su smješteni u kampu, bolesnicima i vojnim invalidima, te visokim političkim, vojnim i crkvenim uzvanicima koji na svoj poseban način pridonose miru na utjecajnoj razini.

Ravnatelj lourdske svetišta Francis Dias sudionike konferencije je izvijestio o razmjerima ovogodišnje poplave u Lourdesu te svim štetama koje su nastale.

U 2014. godini organizaciju ceremonije otvaranja 56. PMI-a preuzeala je Poljska. Prije otvaranja u bazilici Pia X. u vojnom kampu će se također organizirati ceremonija otvaranja. Italija će pripremiti procesiju s Presvetim oltarskim sa-

kramentom te blagoslov bolesnika. Drugog dana hodočašća hrvatska delegacija će organizirati marijansku procesiju, a direkcija PMI-a adoraciju. Trećeg dana Španjolska i Portugal organiziraju međunarodnu svetu misu, a ceremoniju zatvaranja hodočašća Francuska. Kao i svake godine u sklopu hodočašća će se održati polaganje vjenaca za sve poginule vojниke u svim ratovima, glazbeni nastupi vojnih orkestara u kampu i gradu te konferencija za visoke uzvanike – sve u organizaciji direkcije međunarodnoga vojnog hodočašća.

U nacionalnom dijelu programa za Hrvatske vojниke i policajce organizirat će se misa pred spiljom, križni put s paljenjem svjeća za pale branitelje, zatim misa u bazilici Sv. Krunice kao i misa za slavenske narode u bazilici Pia X.

Pored obveze organizacije marijanske procesije Hrvatska je obećala da će sudjelovati u podizanju međunarodnog vojnog kampa s 10 ljudi, kao i osiguranju samoga hodočašća s 30 ljudi.

Za sve ceremonije i svečanosti delegacije su izradile okvirni koncept i prezentirale ga sudionicima konferencije. Zadužene delegacije trebaju izraditi koncepte sa svim pojedinostima i proslijediti ih direkciji PMI-a te drugim delegacijama. Na kraju je dogovorenje je da će se sljedeća konferencija održati u Francuskoj.

Za boravka u Nizozemskoj sudionici su posjetili grad Hertogenbosch gdje su u katedrali sv. Ivana zajedno s nizozemskim vojnim biskupom Josephom Puntom slavili svetu misu. ■

Uvođenje policijskog kapelana u službu u PU vukovarsko-srijemskoj

U crkvi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima u ponедjeljak 21. listopada slavljen je misno slavlje povodom osnivanja istoimene policijske kapelanijske za Policijsku upravu vukovarsko-srijemsku te primanja u službu kapelana poslužitelja p. Željka Rakošca. Svetu misu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

U svome obraćanju policijskim službenicima, pojasnio je kako su granice novoosnovane kapelanijske istovjetne granicama PU te da policijski kapelan ima sva prava i obveze mjesnog župnika. Napomenuo je kako su zaštitnici kapelanijske svete Euzebije i Polion, a svetkovina u njihovu čast slavi se 29. svibnja, no, osim ova dva sveca, zaštitnik kapelanijske je i sv. Mihovil, nebeski zaštitnik svih policijskih službenika.

Mons. Jezerinac je predstavio kapelana istaknuvši kako tu dužnost već obnaša i u Policijskoj upravi osječko-baranjskoj, te iskreno zaželio da u njemu svi potrebiti djelatnici pronadu i prijatelja i svećenika.

Pri samom kraju misnog slavlja, brojnim policijskim službenicima obratio se i p. Željko. Prvo se zahvalio mons. Tadiji Pranjiću, koji je od početka Domovinskog rata pružao duhovnu skrb policijcima i vojnicima, a potom i vojnom ordinariju na imenovanju, koji mu je, sada već po drugi put, povjerio pastoralnu skrb za policijske službenike. Policijski kapelan zamolio je sve sudionike misnog slavlja za pomoć, kroz svakodnevnu molitvu te poželio da ih, kao i na svetoj misi, susreće radosnih lica.

Svetoj misi, uz načelnika PU Miroslava Puža i ostalih rukovoditelja Policijske uprave vukovarsko-srijemske te velikog broja policijskih službenika, prisustvovali su i načelnik susjedne Policijske uprave osječko-baranjske Milan Baraćević sa svojim suradnicima, Vukovarsko-srijemski župan Božo Galić, vinkovački gradonačelnik Mladen Karlić, potpredsjednik Hrvatskog sabora Tomislav Čuljak kao i predstavnici Hrvatske vojske i lokalne samouprave. ■

Molitveni pohod na Bobovac

Dvanaesti molitveni dan za domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Deseto hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga upriličeno je u subotu 26. listopada na nekadašnjoj kraljevskoj utvrdi Bobovcu koji se nalazi na području župe Kraljeva Sutjeska, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. Program molitvenog pohoda, na kojem su sudjelovali brojni vjernici ne samo iz Vrhbosanske nadbiskupije nego i šire, započeo je molitvenom procesijom od rijeke Bukovice do Bobovca. Vojnici Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske u svečanim odorama i noseći svoje stjegove predvodili su molitvenu kolonu vojnika, redarstvenika i drugih vjernika na čelu s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem i vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem. Delegaciju iz Hrvatske sačinjavali su generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić, pastoralni vikar don Josip Stanić, vojni i policijski kapelani, djelatnik MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, te četiri pripadnika Počasno zaštitne bojne u povjesnim odorama kojima je zapovijedao pomoćnik vojnog kapelana satnik Antun Mandić.

Misno slavlje na ostacima srednjovjekovne kraljevske utvrde Bobovcu predvodio je kardinal Puljić u zajedništvu s biskupom Vukšićem i oko 50 svećenika među kojima su bili vojni kapelani u BiH. Na misi su sudjelovali vojnici sa svojim časnicima i dočasnicima te redarstvenici temeljne, sudske i granične policije iz raznih dijelova Bosne i Hercegovine kao i predstavnici Ministarstva obrane na čelu sa zamjenicom ministra Marinom Pendeš. Velika grupa mlađih vjernika stigla je iz Mostara, a bila je primjetna i veća grupa vjernika iz brčanskog kraja. Među vjernicima u svojim prepoznatljivim nošnjama bila je i Hajdučka družina Mijata Tomića iz Tomislavgrada. Iz mjesta Hojnof u Mađarskoj nedaleko od austrijske granice stigao je tamburaški sastav gradišćanskih Hrvata. Misna čitanja i molitvu vjernika molili su katolici pripadnici Oružanih i redarstvenih snaga te Ministarstva obrane. Liturgijsko pjevanje tijekom mise animirao je župni zbor sv. Mihovila iz Vareša.

Pozdravnu riječ na početku misnog slavlja uputio je biskup Vukšić podsjećajući da su se i ovaj put vjernicima i svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije pridružili vojnici Vojnog ordinarijata, djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga, predvođeni svojim kapelani-

ma, zamjenicom ministra obrane i generalom načelnikom zajedničkog stožera Oružanih snaga kao i pripadnici redarstvenih snaga. Posebno je pozdravio deset vojnih kapelana iz Republike Hrvatske na čelu s generalnim vikarom kao i delegata Vojnog vikarijata Republike Slovenije fra Vitu Muhića te vojne ataše ovih zemalja u BiH kao i Počasnu zaštitnu bojnu iz RH.

U propovijedi kardinal Puljić je podsjetio da je došao na ideju da 2002. godine pokrene molitveno hodočašće na Bobovac kada je, boraveći na Biskupskoj sinodi u Rimu, susreo jednog veloposlanika koji nikako nije prihvaćao da se on, iako živi u Bosni i Hercegovini, priznaje Hrvatom. „Ta me je njegova riječ izazvala da, nakon molitve kod groba kraljice Katarine Kosača, počnem razmišljati da krenemo na Bobovac kako bi postali svjesni svoga korijenja. Zato smo danas kao vjernici Vrhbosanske nadbiskupije, zajedno s drugima, došli po dvanaesti put, a deseti puta kao vojnici i redarstvenici. Došli smo da otmemo zaboravu svoje korijenje“, kazao je kardinal Puljić. „Mi, koji živimo u ovoj zemlji, želimo postati svjesni svojih povijesnih korijena, obnoviti pamćenje sjećajući se one koja je u narodu kršćansku vjeru snažno širila i podržavala, koja je rođena u Hercegovini, a udata ovdje i odavde kraljevala – Katarine Kosača Kotromanić. Odavde je nastojala da se ta vjera, koju mi na ovim prostorima već trinaest stoljeća živimo, što bolje ukorijeni“, naglasio je kardinal Puljić podsjećajući da je preko Dubrovnika morala pobjeći u Rim. „Kraljica je iz Dubrovnika pošla u Rim i tamo je živjela dostojanstvo prognanice što u meni izaziva divljenje. Ostala je bez djece i muža, ali je dostoјanstveno živjela kao prognanica. Nije se slomila jer je imala vjeru“, rekao je kardinal Puljić. „Njezina dostojanstvenost, vjernost i živiljenje iz nade potaknulo me je da iz njezinog nadahnuća i mi, koji ovdje proživljavamo teška iskušenja rata i poraća, ne damo se slomiti i u zemlju satrti. Kad je potpisana Daytonski sporazum u jednom televizijskom intervju rekao sam: Ovaj Dayton nas želi žive u zemlju pokopati. Ali nije, tu smo! I nisu nas pokopali. Jesu nas protjerali, ali nisu nas pokopali“, kazao je kardinal Puljić.

Potičući vjernike na čuvanje pamćenja i na molitvu za ostanak i budućnost, kardinal Puljić je kazao da u Godini vjere žele obnoviti hrabrost za život u onom što jesu, svoje voleći tuđe poštujući. „Želimo reći da mi u ovoj zemlji živimo različiti po kulturi, vjeri i nacionalnosti. Nitko nije zaslužan što se rodio u svom narodu, ali nije ni kriv.

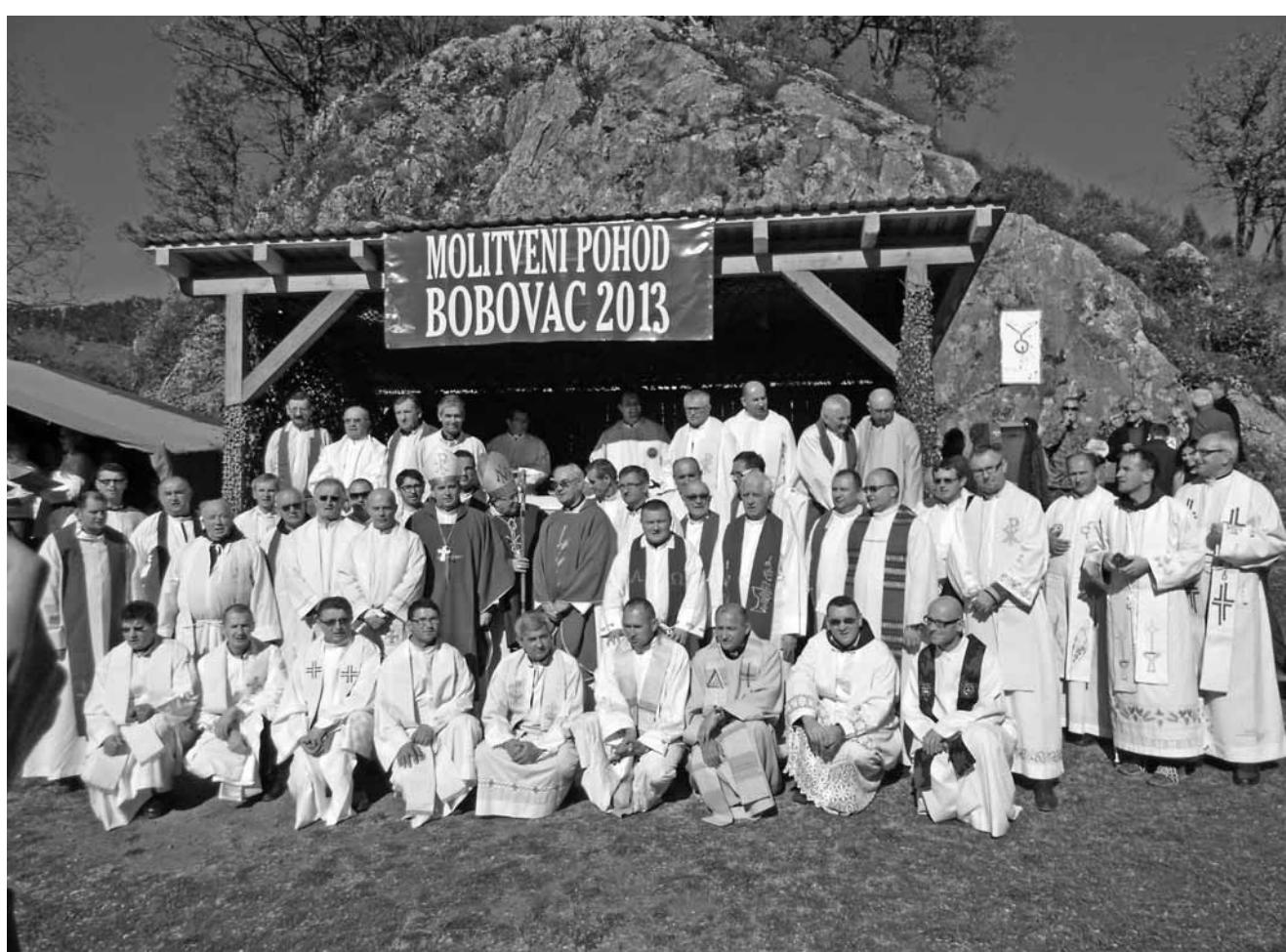
To je datost koju treba prihvati i živjeti. Normalno je da svaki narod ima svoje simbole po kojima prepoznae svoj identitet. Zato i mi katolici i kršćani imamo križ. Križ je simbol našeg vjerničkog identiteta. Zbunjuju me oni koji govore da ovu zemlju vole, kad kažu da im smeta križ te da bi ga trebalo ukloniti jer to vrijeđa. Poručujemo: valja da svatko svoj stijeg voli i s njim se ponosi, a ne da drugima prkosí. Treba svatko moći svoj stijeg nositi kako bi po njemu bio prepoznatljiv. Ne znači da je to širenje mržnje. Došli smo moliti da u ovoj zemlji, u kojoj živimo različiti, istinski znamo graditi takav suživot i toleranciju. Ako vjerujemo u istog Boga Stvoritelja, Boga koji je dao svoje zapovijedi, onda ćemo dokazati svoju vjeru i poštenje svojom čestitošću i svojom suradnjom. Onaj, koji ne zna čovjeka poštivati, taj Boga nijeće jer je Bog Stvoritelj čovjeka i svi mu se molimo. A onaj koji iskreno moli, taj i čovjeka voli. Ako u njemu ima mržnje prema drugome, ta njegova vjera je kriva vjera. To nije ispravna vjera jer je čovjek Božje stvorenje i Bog ga je iz ljubavi stvorio”, riječi su kardinala Puljića koji je istaknuo da „moliti za domovinu znači voljeti ovu zemlju koja je natopljena krvlju, znojem i suzama”.

Na kraju propovijedi kardinal Puljić je pozvao svećenike da izgrađuju jedinstvo Crkve;

vojниke da, kao sastavnica vojske Bosne i Hercegovine i kao Hrvati katolici, dostojanstveno ugrade svoj život i rad voleći ovu zemlju; časnike da dostojanstveno vode povjerenu vojsku i čuvaju vrednote baštinjene iz povijesti, predstavnike vlasti da im djelovanje bude ispunjeno mudrošću te ne dozvole bilo kakvu trgovinu; redarstvenike da sami izazovu poštovanje poštenjem i čuvanjem reda i mira, čuvanjem čovjeka i njegove imovine; vjernike okupljene iz raznih krajeva da ih molitva ohrabri kako bi, poput kraljice Katarine, dostojanstveno isli naprijed ne bojeći se izazova i ne dajući se zbuniti ni prestrašiti; goste iz Hrvatske da znaju podići glas za obranu prava i pravednosti. Gostima iz Slovenije kazao je da ih žele podržati jer mu je poznato da prolaze kroz teška iskušenja. „Draga braćo i sestre! Neka ovo današnje hodočašće bude svima nama izazov ohrabrenja, svjedočanstva nade kako bi, obnovljeni vjerom sišli u svoju svagdašnjicu te bili prepoznatljivi i vjerodostojni u svom radu i u svom životu”, zaključio je kardinal Puljić.

Na kraju mise svi okupljeni zajedno su izmolili molitvu za domovinu.

Direktor Granične policije Vinko Dumančić predao je sliku o. Jakovu Mamiću kao dar Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj. ■

Duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata

„U vjeri živjeti i vjerno vršiti svoje poslance“, tema je duhovnih vježbi koje je Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj organizirao za svoje djelatnike, djelatnike MORH-ovog Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu, MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, pomoćnike vojnih i policijskih kapelana, održane u hotelu „Zagreb“ u Splitu od 28. do 31. listopada. Voditelj duhovnih vježbi bio je dr. Ivan Bodrožić, a iz Vojnog ordinarijata sudionike vježbi pratio je don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral.

U večernjim satima prvog dana, predavač je okvirno upoznao sa sadržajem predavanja i tijekom duhovnih vježbi, održavši zatim uvodno razmatranje.

Temeljeći predavanje na apostolskom pismu „Porta fidei“, kojim je otvorena Godina vjere, i na prvim riječima pisma: „Vrata vjere“ (usp. Dj 14, 27) koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovo Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova praga može se prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava“, voditelj je rastumačio naslov dokumenta. „Imajući u vidu da se radi o vratima vjere, a znajući da vjera ovisi o Božjoj objavi kao njegovom daru, nedvojbeno je da takva vrata otvara Bog, a ne čovjek. Inicijativa je sasvim Božja, premda mnogi ljudi, u neznanju, drže vjeru svojim iskorakom k Bogu, te misle da bi se stajala u tome da oni otvore Bogu vrata prema svome srcu i puste ga u svoj život.

Crkva – mjesto zajedništva s Bogom

Nadalje, „zajedništvo, kako nas uči Sveti Otac, koje Bog uspostavlja nije privatno niti izolirano, premda se tiče i pojedinca kao osobe. Ono je dano u svetoj Crkvi kao „kući“ Božjoj, jer nam je dar vjere darovani u zajednici vjernika.

U današnjoj kulturi individualizma mnogi, naprotiv, zagovaraju privatni kontakt s Bogom, bez zajednice – Crkve koju je on utemeljio da posluži tom uzvišenom cilju. Oni, navodno, žele pristupiti Bogu, ali ne žele k njemu kroz crkvena vrata, to jest u svojoj ravnodušnosti odbijaju računati na

zajedništvo i sakramente darovane kao sredstva istinskog božanskog života čovjeku.

Bez obzira na sva osporavanja koja postaju izgovor za odbacivanje Crkve, istina je o njoj ipak mnogo dublja i uzvišenija, cijelovito ljudska i potpuno božanska. Značenje i uloga Crkve je uloga majke koja daje život svojoj djeci. To znači da, kao što nema nijednog čovjeka koji bi sebi dao život, kao što nema nikoga tko bi sam od sebe odrastao, tako nema nijednoga koji bi sam sebi dao život vjere, niti je sam od sebe odrastao u vjeri. Tko želi, dakle, kroz vrata vjere proći u život, doista ne može zanemariti da su ona Božja i crkvena u pravom smislu riječi“.

Obraćenje je ključ

Kako bi ukazao na važnost i potrebu vjere, u apostolskom pismu papa Benedikt XVI. je rekao da su vrata vjere trajno otvorena. Ovakva izjava djeluje proturječno, pogotovo ako povučemo paralelu između govora o vratima vjere i vratima koja gradimo na kućama i stanovima. Jer vrata na kućama ne postoje kako bi bila stalno otvorena, nego kako bi bila sigurna zaštita ukućanima da ne može ući unutra tko god hoće i kad hoće, a s druge strane da njima omoguće da izidu vani kad zaželete ili trebaju. Ako bi vrata bila stalno otvorena, onda bi bila upitna njihova svrhovitost, korist i smisao.

„Kad se kaže da su vrata vjere uvijek otvorena, onda to znači da je Bog otvorio vrata svoga doma i srca neopozivo pozivajući čovjeka da uđe i primi baštinu kao pravo njegovo dijete. Tako nam ovaj izraz objavljuje da je Gospodin pravi

gospodar vrata života, te ujedno njihov budni čuvar, koji želi obdariti životom vječnim svoja ljubljena stvorenja.

Nakon što je Bog otvorio vrata, čovjeku je ostalo napraviti napor koji Bog od njega očekuje i uči. No, na žalost, kako nekada tako i danas, premda su vrata vjere uvijek otvorena, čovjek nije uvijek otvoren za vjeru. Ljudi češće grade svoj odnos s Bogom polazeći od svojih stavova, uvjerenja i navodnih zasluga, te prekrajuju granice Božjeg milosrđa prema svome nahodenju i mjeri, ne uviđajući primat Božjeg djelovanja. Mnogi ljudi, kritični i opori prema vjeri, radije idu glavom kroz zid, nego da prihvate da im je Bog otvorio vrata i pozvao ih da uđu.

Pa i onda kad znamo da su širimo otvorena, njima se ipak ne prolazi automatski, nego je potrebno učiniti duhovni napor da bi se prešlo preko njihova praga. Taj napor je čin dobre volje, čin ljudskog srca koje, prihvatajući vjeru, daje se oblikovati milošću, te su otvorena samo onima koji su dopustili da im se srca razmekšaju za prihvatanje Božje objave. Taj neophodni ljudski napor omekšanja srca zovemo obraćenjem, a onaj prosvjetljenja uma nazivamo posluhom riječi Božjoj. Obraćenje tako kulminira krštenjem koje je prelazak preko praga i ulazak kroz vrata vjere u Božju kuću. Ono tako predstavlja početak novoga puta i života koji tek treba uslijediti. Na žalost, mnogi kršćani se zadovolje samo formalno

prijeći prag, a čim su ga prešli, ostanu negdje u zapećku, iza vrata, umjesto da hode na pripremljenu gozbu života. Umjesto da napreduju na putu vjere i duhovnog života, oni ostaju nezreli. Pa i kad su 'primili sve sakramente', pred Bogom se nisu obratili, te su daleko od stvarnog vječnog cilja i domovine".

Rođeni Duhom Svetim

Drugoga dana, tijekom prvog predavanja naslovljenog: „Vjera kao rođenje“, predavač je na temelju evanđeoskih tekstova rastumačio na kakvu to novost poziva Isus. Na temelju perikope o rođenju nanovo o kojem je Isus govorio Nikodemu, učenom Židovu, jasno je da Zakon po kojem su se ravnali Židovi više nije dovoljan... naime, Zakon ravna naravi, i po Zakonu smrt je kraj, okončanje, no Isus nudi nešto čime smrt u stvari biva prijelaz, prijelaz u život vječni. Isus hoće da budemo zahvaćeni njegovim duhom. Rođenje nanovo je preporod kojim nas Bog preporađa za život vječni, otvorenost njemu. Isus ne dokida smrt, dapače, svojim utjelovljenjem podložio se smrti, ali je i prvi koji je uskrsnuo od mrtvih te na svom primjeru pokazao što to znači roditi se nanovo. Zahvaćenost Božjim duhom baca novo svjetlo na čovjekov život, daje novi smisao, ono je kao most koji omogućuje prijelaz u Božju dimenziju.

Riječima iz Prologa Ivanovog evanđelja, kojima se tvrdi da je to novo stanje moć koja preoblikuje te da s tom moći svaki krštenik treba računati, predavač je ustvrdio kako je prva zajednica Kristovih učenika bila duboko svjesna promjene koju im je Isus donio, odnosno značenja rođenja nanovo, od Duha Svetoga. S nekoliko tekstova iz Novog zavjeta potkrijepio je tu tvrdnju. Primili smo moć biti Božja djeca, te više ne možemo živjeti kao da za Božju ljubav ne znamo.

Zdenac vjere – to je čovjekovo srce

Je li čovjek današnjice sretan? Predavač, pozivajući se na pismo pape Benedikta XVI. tvrdi da „čovjek zapadne civilizacije, usprkos svih ostvarenja i golemog izvanjskog napretka, se ne može pohvaliti da je sretniji od pripadnika drugih civilizacija. Štoviše, čini se da je još oskudniji duhom, da je siromašniji smislom, da je gladnjiji i žedniji života. No stanje se može popraviti samo ako uspije uočiti uzroke zbog kojih je nastao problem, ako otkrije zašto je tako nisko pao i ostao na suhome, zbog čega je vrlo potišten. Ako otkrije da je zbog neukorijenjenosti u Božje vrijednosti postao nestalan u vrijednostima i povodljiv u stavovima“.

Upravo se zato Benedikt XVI. osjeća dužnim dozvati u svijest suvremenom čovjeku potrebu da se okrene Kristu. Takvu potrebu prispolobljuje susretu Gospodina Isusa sa Samari-

jankom koja dolazi na Jakovljev zdenac zahvatiti vode. Benedikt XVI. savjetuje čovjeku da poput Samarijanke dođe na zdenac k Gospodinu slušati njegovu riječ, jer on poziva svakoga da povjeruje u njega i da zahvati na njegovu izvoru vode što struji u život vječni. Na taj način se okreće stvarnim vrijednostima, te je u prigodi otkriti sadržaje i sredstva koja mu vraćaju dubinu i zadovoljstvo življena.

Nekoliko je ključnih točki iz pouke koju Gospodin daje Samarijanki. Kao prvo, korjenito nam je shvatiti da je samo Isus donositelj žive, svježe, izvorske vode čovječanstvu. Samo on kao Sin Božji kadar je zahvatiti život iz dubine neizmjernosti Božjeg Srca, te dati čovjeku da piye. Čovjek sam od sebe ne može zahvatiti toliko duboko, ali zato Krist Gospodin zahvaća umjesto njega i daje mu žive vode koja može utažiti ljudsku šeđ na konačan način, nakon čega više neće ožednjeti nikada: „Ako tko bude pio vode koju će mu ja dati, ne, neće ožednjeti nikada“ (Iv 4, 14a). Time nam je Gospodin nedvosmisleno htio reći da po objavi Boga koju nam je obznanio imamo pravo vrelo života, koje je po vjeri postalo i nama dostupno. Vjerujući u Gospodina Isusa imamo pristup ovoj vodi koja izvire iz Božjeg srca i struji u život vječni.

Osim toga, iz Gospodinovih riječi dade se iščitati još jedna znakovita dimenzija koja se tiče čovječje neizmjernosti i dubine srca. U drugom dijelu navedenog retka iz Ivanova evanđelja sto-

ji sljedeće: „Voda koju ču mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni“ (Iv 4, 14b). Tim riječima Isus otkriva neslućene dubine ljudskog života. Snagom vode koju nam daje, to jest vjere kojom nam otvara spoznaju istinitog Boga i pravog života, u nama struji voda života vječnoga. Naše ljudsko srce, ispunjeno spoznajom i ljubavlju Božjom, po vjeri se pretvara u vrelo života.

Tako čovjek po vjeri u Krista otkriva svoj iskonski poziv i poslanje, to jest smisao svoga života i srca. Srce je stvoreno kako bi po vjeri bilo vrelo života vječnoga, zdenac Božje prisutnosti, te je besmisleno živjeti a to ne ostvariti“.

Sudionici duhovnih vježbi pošli su u podnevnim satima u Sinj, u njemu su obišli svetište Gospe sinjske gdje su slavili sveto misno slavlje koje je predvodio voditelj duhovnih vježbi u suslavljaju s don Josipom. Nakon misnog slavlja svetište, cetinski kraj, bližu i daljnju povijest Sinja te događaje oko Gospe i Turaka predstavio im je gvardijan franjevačkog samostana fra Petar Klapež, a muzej u sklopu samostana kustos fra Miro Marić.

Krist je pouzdan orijentir

Zadnje predavanje toga dana voditelj je napisao: „Busola vjere“. Spomenuvši povijesni hod čovjekove misli te različite, nadasve filozofske pokušaje kojima je bio cilj otkriti pravi smisao ži-

vota i življenja, mnogi filozofi su nudili i različite programe i rješenja... „Ujedno su uočavali kako većina ljudi životu pristupa olako i površno, ne skrbeći oko toga da otkriju trajne vrijednosti, nego bezbržno uživaju u zemaljskim slastima i porocima. Zamjerali su im što više hlepe za slavom i častima, nego da se vježbaju u kreposnom načinu življenja, trudeći se tako otkrivati intelektualne istine koje uzdižu dušu. Predbacivali su im da im je više stalo do materijalnog obilja nego do ispravnih razumskih zaključaka koji postaje neotuđiva svojina, ispravni temelj i najčvršći oslonac u životu“. No, pokazalo se da ni ono intelektualno nije sigurno. Mnogi doživljavaju život tako idiličnim da i ne misle na sve izazove, a mnogi i ne vide svoje krajnje odredište prema kojem bi trebali upraviti život, te ostaju žrtve površnosti i samodopadnosti. Stječe se dojam da među ljudima ima i takvih moreplovaca kojima svaka olupina ili prazna kanta koja pluta morem služi kao orientir, umjesto da im bude znak upozorenja na opasnost. Umjesto da traže čvrstu uporišnu točku pomoću koje odrediti vlastiti položaj i cilj putovanja, oni uporno nastavljaju po svome srljujući u sve veće rizike.

Dok su nekada filozofi bili optimistični glede uporabe razuma, danas se više ne možemo pouzdati ni u njega, jer je zdrav razum doveden u pitanje ponašanjem koje traži razumsko obrazloženje i pravno ozakonjenje zla i grijeha, a u isto vrijeme pozivanje duhovnih vrijednosti

iz društva. Nekad je razum, u vrijeme kad među narodima nije bilo svijetla vjere koje je zasjalo po Gospodinu Isusu, bio jedina instanca koja je mogla izreći vrijednosne sudove, premda ni on nije bio u svemu apsolutno točan. Problem je bio i u tome što mnogi ljudi nisu ni htjeli slušati tuđi, nego vlastiti razum, odbijajući prihvatanje postojanje univerzalnih vrijednosti i nekog apsolutnog autoriteta i kriterija kojim bi se ravnao svaki pojedinačni razum.

„Ono što čovjek nije mogao sam po sebi, htio mu je omogućiti Bog. Htio ga je sigurnim putem i pouzdanom lađom dovesti do luke spašenja. Zato mu je uz navigacijske sposobnosti razuma dao još i busolu vjere kojom se može nepogrešivo orijentirati na nemirnom moru života, žećeći tako potkrijepiti i ukrijepiti krhku ljudsku savjest koje se zna pokolebiti usred bura i oluja. A busola vjere je doista nepogrešivo pokazivala smjer božanskog života i onu jasnu duhovnu i moralnu vertikalnu oko koje se treba kretati i kojom se treba voditi život. Zato je navještaj kršćanske vjere u prvom redu dao potporu nesigurnom razumu za one valjane zaključke o životu i ponašanju do kojih su veliki umovi čovječanstva znali doći, a masa ih je u praksi opozivala. No kršćanin koji se služio busolom vjere, znaјući da ima nepogrešivi detektor vjećnih vrijednosti, pokazuje da poznaje točan put do luke vjećnoga spasenja, sukladno riječi i nauku Gospodina Isusa“.

Vjerovati srcem iliti cijelim svojim bićem

Trećeg dana duhovnih vježbi voditelj je kroz teme „Vjerovati srcem“, „Ustima isповijediti vjeru“ i „Vjera kao hrana“ izrazio sukušnost kršćanstva. Sukus koji je objavio Bog Isus Krist, objavljujući da je on „vrata“. „Živimo u

svijetu kojim dominira vjerski formalizam, velika površnost i relativizam glede poznavanja Boga. Čovjeka se uvjерava da ima mnogo važnijih sadržaja, nego što je pitanje Boga i vjere u njegovu životu. Pa i onda kad se govor o Bogu ne otklanja kao sasvim suvišan, nepotreban i štetan, potpuno ga se minimalizira i marginalizira. A što se tiče vjere, ni nju se ne uklanja iz ljudskog vidokruga, nego se radije iskriviljuje autentično poimanje vjere. U suvremenom svijetu vjeru, koja se predstavljala kao neponovljiv i jedinstven odgovor na prisutnost živoga u Boga u vlastitom životu, neutralizira se na takav način da ju se zamjenjuje ljudskim mišljenjima o Bogu. Stoga se u svijetu u kojem živimo vjeru se smatra jednim od mišljenja ili stavova o Bogu, a ne neponovljivim činom, to jest jedincatim odgovorom na Božju objavu. A budući da se stvara ozračje da svatko o Bogu može imati, pa čak, štoviše, da ima pravo, na svoje mišljenje, onda je sasvim jasno da se pokušava hrpolj mišljenja zamijeniti istina o Bogu koji se je objavio i koju je sam o sebi jasno i nedvosmisleno izrekao“. No, pitanje formalizma, kako je i voditelj ustvrdio, nije neka novina. Na mnogim mjestima u Bibliji govori se o pukom obdržavanju propisa... Bez srca. Česti su i Božji interventi u kojima traži od njih da se ne zadovoljavaju obredima, nego da vjeruju srcem. „Osim toga u Svetom pismu ne nalazimo, kao što danas činimo u naše doba, da se o vjeri govori kao o činu razuma, nego prije svega o činu srca. Ne vjeruje se pameću i glavom, nego se vjeruje srcem koje je organ ljubavi, te je čovjek pozvan istinski i s ljubavlju pristupiti vjeri, to jest Bogu“. Doista, samo se srcem može istinski vjerovati, a svaki drugi oblik odnosa s Bogom, koji nije čin vjere srca, iskriviljeni je odnos s Bogom. Toga je bio svjestan i veliki obraćenik sveti Pavao, kojemu kao pripadniku farizejske sljedbe nije bio stran vjerski formalizam, da bi nakon obraćenja, svjestan svojih zabluda, nastojao ih i ispraviti otkrivajući autentičnu ljubav Božju.

„Nadalje, ovaj poziv da se vjeruje srcem uvijek je dodatno pobliže označen. Ne samo da je trebalo vjerovati srcem, nego se naglašavalо svim srcem. A vjerovati srcem značilo je vjerovati cijelim svojim bićem, budući da srce predstav-

lja cijelog čovjeka. Time se potvrđivalo kako je Bogu bilo stalo do uspostave cjelovitog zajedništva. Kao što je on sebe davao potpuno za čovjeka, tako je očekivao od čovjeka da u zajedništvo vjere i života ne ulazi djelomično nego potpuno svim srcem, to jest cijelim bićem. Onaj tko se zadovolji djelomičnim čašćenjem Boga ili mu daje doziranu ulogu u svom životu, takav pokazuje da ne poznaje Boga dovoljno, a kao logična posljedica toga je da ga i neprikladno časti.

Upravo zato i odnos vjere s Bogom prepostavlja svijest ljubavi i cjelovitosti. Tako ni vjera, kao ni ljubav, ne može biti parcijalna, niti se mjeriti u postotcima ili živjeti na mahove. S Bogom se ne može graditi djelomičan, kratkotrajan i privremen odnos, nego samo odnos cjelovitog darivanja i predanja. Ne može se graditi odnos na temelju ljudskog mišljenja, nego onaj odgovor vjerom kojom se razum uzdiže do istine. Samo ako znamo biti vjerodostojni svjedoci Božje ljubavi, to jest ako vjerujemo svim srcem, onda smo vjerodostojni vjernici, ospozobljeni, snagom svoga srca, ljubavlju i umom, druge uvoditi u zajedništvo Božjeg srca”.

Tko srcem vjeruje, ustima ispovijeda. U slijedećem predavanju voditelj se poziva na Pavlov tekst iz Poslanice Rimljanim u kojemu sveti Pavao veli kako treba srcem vjerovati, stavljajući ujedno, nakon toga, i naglasak na jednu drugu važnu sastavnici vjere. Ta važna sastavnica je sposobnost i potreba da se vjeru ispovijeda, pri čemu se Pavao izražava na veoma specifičan način. Apostol, naime, veli da vjeru treba „ustima ispovijedati“.

„U takvom kontekstu ustima ispovijedati vjeru značilo je onda djelovati cjelovito, sukladno snazi cjelovitog iskustva koje se postizalo srcem koje vjeruje i koje je bilo ispunjeno istinskim zajedništvom s Bogom. A to iskustvo prepostavlja angažman cijele osobe za koji sam Bog daje sangu. Stoga je ovaj izričaj o ispovijedanju ustima usko vezan uz onaj ‘srcem vjerovati’, te se samo u svjetlu njega može razumjeti.

Ne bi ga se stoga smjelo shvaćati na prikraćen način, kako se to danas čini u suvremenom svijetu u kojem mnogi kršćani samo ustima govore da su kršćani i održavaju neke izvanjske oblike vjere, ali svojim djelovanjem i životom nimalo to ne pokazuju. Ima opet onih koji govore da su u srcu i duši vjernici, da prihvataju Boga, ali ne ispovijedaju ustima jer su razočarani konkretnim svjedočanstvom onih koji govore da vjeruju. Stoga oni o Bogu ne govore niti ga spominju, a možda čak dovode u pitanje njegovu opstojnost i uvjerenja o njemu, izabirući radije pozivati se na svoja dobra djela. Takvi će reći da se ne vrte oko crkava i ne ližu oltare, nego djelima pokazuju što

vjeruju. Ima i onih koji će reći da se oni osobno i privatno Bogu mole i u nutrini su vjernici, ali ne prihvataju Crkvu i vjernike. Kad sve to sabremo za nijednu od navedenih skupina ipak ne možemo reći da srcem vjeruju, jer to bi značilo da dopuštaju Bogu da on s njima ostvari prisno zajedništvo. A ako srcem ne vjeruju, to onda znači da i njihova djela nisu prava ispovijed i pravo svjedočanstvo Božje dobrote. Njihova djela mogu biti djela na razini općeljudskog čudoreda, te se time tješe za razliku od onih koji ni toliko ne žive ispravno, ali njihov život nije svjedočanstvo vjere u Boga života. Njihovo djelovanje nije plod vjere srca, kako prepostavlja sveti Pavao, jer ispravno djelovanje proizlazi iz biti osobe, to jest iz odnosa s Bogom.

Stoga je velika istina, a to naglašava i sveti otac Benedikt XVI. da ispovijedati vjeru ustima označava cjelovito svjedočanstvo života, što postaje potvrda, pečat i kruna svih uvjerenja. Nije dosta samo verbalno ispovijedanje bez djela, jer su to samo prazne riječi, isto kao što za spaseњe nisu dosta djela koja nisu posljedica i plod vjere srce u Boga živoga. Samo onaj tko spoji i jedno i drugo na cjelovit i vjerodostojan način dopustio je da ga vjera zahvati, te za njega onaj Pavlov izričaj o ispovijedanju vjere ustima znači da daje cjelovito svjedočanstvo vjere djelima u javnosti, a ne samo riječima u privatnoj formi. Samo tako se može postati svjedokom vjere, što je neophodno za zrela i odgovorna vjernika.

U popodnevним satima sudionici su se uputili prema Klisu, kliškoj utvrdi kroz koju ih je provela Slavica Caktaš, a zatim su posjetili samostan časnih sestara Služavki malog Isusa i družili se sa štićenicima o kojima skrbe sestre. Nakon posjeta slavili su sveto misno slavlje u crkvi sv. Anastazija u župi sv. Kaja u Solinu, koje je predvodio don Ivan, u zajedništvu s don Josipom, a domaćin im je bio don Nikola Bodrožić.

Vjeru treba hraniti

Ako je vjerovati srcem prepostavljaljalo ljudsko cjelovito pristajanje uz Boga, ustima ispovijedati predstavlja čin cjelovitog svjedočanstva među ljudima. Da se takvo stanje održi, pa i raste, potrebno ga je hraniti. Zadnje predavanje je govorilo o tome.

„Nije sigurno poznaju li svi ljudi istinu da one životne sastavnice koje se ne hrane, odumiru. Zato je papa Benedikt XVI. ukazao na iscrpljenost suvremenoga čovjeka koji je potpuno posvećen zemaljskim aktivnostima, ali u isto vrijeme duhovno umire od gladi i od žeđi jer ne održava svoj duhovni život. Nasušna je stoga potreba utažiti žeđ putem vjere, kao što je učinila

Samarijanka na Jakovljevom zdencu razgovara-jući s Gospodinom, koji je istinsko vrelo života, ali i kruh nebeski koji je najsadržajnija hrana bez koje čovjek ne može istinski živjeti na zemlji, niti doći do punine život u vječnosti.

Znakovit je onda Isusov poticaj: 'Radite ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja osta-je za život vječni: nju će vam dati Sin Čovječji jer njega Otac – Bog – opečati' (Iv 6, 27). Spomenuta Gospodinova izjava uključuje i svijest da onaj tko vjeruje u Providnost Božju zna da hranu ne proizvodi samo čovjek i ne daje je samo zemlja, nego je daje i Bog koji je na taj način uspostavio skrb nad cijelim stvorenjem. To se još radikalnije vidi na primjeru duhovne hrane ljudskih duša. Čovjek se treba truditi da zaradi nepropadljivu, nebesku hranu, ali on je sam od sebe ne može proizvesti, nego mu je ona Božji dar. Raditi i truditi se za ovu hranu znači držati svoje biće čistim od svakoga grijeha i raspoloženim primiti božanski život. Ta hrana je, međutim, čisti Božji dar koji se ne može zaslužiti ljudskim zaslugama, niti može

biti stečevina na koju možemo polagati pravo pred Bogom, nego se može dobiti samo putem vjere u Boga, jer su u toj hrani daje sam Bog. Da-jući svoje euharistijsko tijelo Krist Gospodin je postao djelitelj Božje hrane i darovatelj Božjeg nepropadljivog života.

Stoga nas Benedikt XVI. potiče da osjetimo zadovoljstvo i pravi okus duhovne hrane kojom se hranimo, nikad ne propuštajući prigodu na-sititi se po njoj životom vječnim. Mi kršćani ne smijemo ostati bez apetita za hranom vječnoga života. Kušajmo jelo vječnosti koje nam je Otac pripremio, a čijem stolu imamo pristup po vjeri. Vjerujmo u Boga i u Krista uskrsloga, jer se samo po vjeri dolazimo do otajstvene Božje hrane koja vodi u život vječni", pozvao je voditelj.

Četvrtog dana, u jutarnjim satima sudioni-ci duhovnih vježbi uputili su se prema Zagrebu, stajući u Udbini, gdje su u Crkvi hrvatskih mu-čenika slavili sveto misno slavlje i njime okončali program duhovnih vježbi te primljeno ponijeli u svojim srcima, obiteljima i prijateljima. ■

Spomen svih vjernih mrtvih

U svetištu Sveta Mati slobode u Zagrebu u subotu 2. studenog na Dušni dan, misu za poginule, umrle i nestale hrvatske branitelje pred-vodio je generalni vikar Vojnoga ordinarijata o. Jakov Mamić, OCD. Ma misi su uz brojne branitelje, rodbinu poginulih i nestalih, predstavnike Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva branitelja sudjelovali načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Dra-go Lovrić, zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ, zastupnik Hrvatskog sabora Vladimir Šeks, te umirovljeni generali. Pjevala je klapa HRM-a "Sv. Juraj" uz orguljašku pratnju Ivana Bosnara.

Na početku mise o. Mamić je pozdravio

prisutne hrvatske branitelje i obitelji i rodbinu poginulih branitelja, predstavnike ministarstava, te okupljene vjernike koji su se pridružili molitvi za pokojne branitelje, ljudi koji su svoje živote položili kao „žrtvu ljevanicu“ tijekom i nakon Domovinskog rata koji je obilježen i brojnim ci-vilnim žrtvama. Ovdje smo kao Crkva, narod Božji, kojeg Isus Krist okuplja oko svojeg stola ri-jeći, zajedništva i žrtve. Isus će svima koji ispovi-jedaju svoju grešnost i kaju se za grijehu udijeliti oprost i mir, rekao je o. Mamić.

Nakon svete mise položeni su vijenci i za-paljene svijeće kod „Piete“ ispred crkve, a o. Ja-kov je izmolio molitvu za pokojne. ■

Dan kapelaniјe sv. Maura i uvođenje novog kapelana u službu

U kapelici bl. Ivana Pavla II. u Valbandonu u srijedu 20. studenoga održano je svečano misno slavlje povodom Dana kapelaniјe sv. Maura i uvođenja u službu novog kapelana Policijske uprave istarske mr. Ilije Jakovljevića. Dekretom Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj od 15. listopada 2013. godine vlč. Ilija Jakovljević je imenovan kapelanom Policijske kapelaniјe „Sv. Mauro“ u Puli, sa svim pravima župnika do opoziva. Dekret je u ime mons. Jurja Jezerinca procitao Josip Zagorščak, voditelj MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj, dok je svetu misu, kojoj su prisustvovali predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, načelnica općine Fažana Ada Damjanac i brojni djelatnici Policijske uprave istarske, predvodio o. Jakov Mamić, generalni vikar Vojnog ordinarijata.

U svom obraćanju okupljenim vjernicima o. Mamić istaknuo je kako je radostan da im u ovom euharistijskom slavlju može darovati jedno ime, jedno osobu, jednog svećenika, koji će biti sav njihov i samo za njih - vlč. Iliju Jakovljevića. „Radujem se da će ova policijska uprava, kao i do sada, s pažnjom i ljubavlju, odgovorno primiti svog svećenika i zajedno s njim tražiti i častiti Boga“, naglasio je generalni vikar Vojnog ordinarijata. Okupljenim vjernicima obratio se i vlč. Ilija Jakovljević, koji je govorio o ljubavi i ulozi mučenika te istaknuo da „sveci i mučenici, pogotovo nama danas sveti Mauro, pokazuju kako ljubav pobjeđuje svako zlo koje je plod grijeha. Unatoč progonomima, mučenici nikada nisu posustali u toj ljubavi koja je jača od mržnje. Ne prestajući nikada ljubiti svoje progone, oni su ponovo pokazali da ljubav pobjeđuje mržnju. I danas nas mučenici i sveci pozivaju da budemo nositelji Božje ljubavi u svojim obiteljima i u društvenom životu. Ljubav se ponovno nalazi na kušnji, a zavist, mržnja, svađa, kao plod grijeha ponovno pokušava narušiti međuljudske odnose. U toj opasnosti nalazi se naše društvo i mi kao pojedinci. Mučeništvo je svi-ma nama izazov, a mučenici su nam primjer kako živjeti svoju vjeru. Kršćansko je

mučeništvo najviša mjera svetosti. Mučenici svjeđočanstvom svoga života donose Boga u svijet, a ljudi dižu do božanskog zajedništva.

Mučeništvo je najrječitiji dokaz istine vjere, napisao je bl. Ivan Pavao II. u svojoj enciklici „Incarnationis mysterium“, jer ono „zna dati ljudsko lice i najokrutnijim smrtima te pokazuje svoju ljepotu i u najgorim progonom“. Sv. Mauro i bl. Miroslav Bulešić, svaki u svom vremenu, svojom spremnošću na smrt za Boga i smrću kod mnogih vjernika su osnažili vjeru. Njihov grob je postao mjesto susreta Boga i čovjeka, ali i trajni znak da ljubav pobjeđuje zlo.“ Na kraju, obraćajući se djelatnicima Policijske uprave istaknuo je da želi biti njihov brat u vjeri. „To je upravo ono što se ja nadam da ću postati vama. Brat u vjeri i da ćemo u toj vjeri zajedno ići naprijed“, zaključio je vlč. Jakovljević.

Na završetku misnog slavlja, okupljenima se obratio načelnik Policijske uprave istarske Dragutin Cestar, koji je novom kapelanu zaželio dobrodošlicu i puno uspjeha u dalnjem radu, dok je bivšem policijskom kapelanu don Ivi Boriću zahvalio na dosadašnjem obnašanju službe i poslovima dušobrižništva, koje je obavljao za djelatnike PU istarske. U ime svih djelatnika, načelnik Cestar darovao je sliku don Ivi Boriću, djelu policijskog službenika Ivice Ovničevića. „Nadam se da će Istra i djelatnici naše uprave zauvijek imati posebno mjesto u vašem srcu i biti prisutni u vašim molitvama te vam želim uspješan početak Božje službe u Dubrovniku“, zaključio je načelnik Cestar. ■

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

20. 09. 2013.

Od 17. do 20. rujna u vojarni „Kovčanje“ na Malom Lošinju održane su duhovne vježbe za 15 pripadnika Pukovnije veze i za Logističku pukovniju iz Petrinje. Duhovne vježbe vodio je o. Zdravko Barić.

„Što se to sa mnom zbiva? Otopio se štit oko mojeg srca. Sve što sam sakriti htjela, sada je tu. Nema više okova mojih. Došao je čas u kojem više nisam sama, već me obasjava neka nova snaga. Otvorila su se moja vrata koja su do sada bila zaključana. Isuse svemogući, hvala ti jer si pronašao put do mojeg srca!“ (Molitveno razmišljanje sudsionice Dijane Jandik iz Opslužništva vojarne u Petrinji).

Istoga dana: Trodnevnu duhovnu obnovu za pripadnike postrojbi Oružanih snaga RH smještenih u vojarni Zemunik započeo je vlč. Zlatko Sudac. Domaćin i organizator duhovnog programa bio je vojni kapelan Vojne kapelaniće „Sveti Gabrijel arkandeo“ o. Ivo Topalović, a molitveni susret dogodio se povodom 15. obljetnice utemeljenja i djelovanja kapelaniće.

Ističući radost ponovnog susreta s djelatnicima OS RH i njihovim obiteljima, Sudac je izrazio zahvalnost Bogu za susret s njima, ali i članovima udrugara proizašlih iz Domovinskog rata, jer su u susretu sudjelovale i udovice i majke poginulih hrvatskih branitelja. Uvodno je razlagao vrste molitve, od uobičajene razine, preko meditacije do kontemplacije. „Molimo li ispravno znatićemo po tome hoće li nas molitva mijenjati kao osobu“, istaknuo je. „Plodovi molitve su razni darovi Duha Svetoga, no najveći od svih darova je ljubav“, rekao je potaknuvši sve da mole za taj dar, za živo srce koje osjeća potrebe bližnjega.

21. 09. 2013.

Djelatnici PU zagrebačke i vjernici Policijske kapelaniće „Majka Božja Kamenitih vrata“, predvođeni svojim kapelanom don Marinom Dragom Kozićem hodočastili su u svetište Majke Božje na Trsatu.

Tamo su sudjelovali na hodočasničkoj misi na kojoj je propovijedao fra Emanuel Hoško. U propovijedi je pojasnio pobožnost prema Gospinim žalostima koja ima svoj biblijski temelj u proroštvu starca Simeona Mariji: »A tebi će samoj mač probosti dušu« (Lk 2, 35). Te riječi s kontekstom naviještaju Kristovu muku. A budući da nitko nije s Isusom tako usko povezan kao njegova Majka, nikoga kao nju neće pogoditi tako da će Isus biti »znak kojemu će se protiviti« (Lk 2, 34); nikoga kao nju neće potresti njegova muka. Mo-

žemo reći da su sedam Marijinih žalosti sedam naročitih zgoda, odabranih između tolikih drugih, kojih je bio pun njezin život. U njima se kao u središtu usredotočuju sve Marijine boli. One očituju istovjetnost s Isusovim bolima i mukama jer se rađaju iz istog počela i jer su upravljene prema istom cilju, otkupljenju čovječanstva.

Nakon mise fra Emanuel je hodočasnike upoznao s poviješću svetišta koja počinje, prema predaji zapisanoj u 15. stoljeću, prijenosom Marijine kućice 10. V. 1291. iz Nazareta na Trsat. Prema istoj predaji kućica je 10. XII. 1294. prenesena u Loreto, a knez Nikola Krčki-Frankopan na tom je mjestu podigao kapelu koja je ubrzo postala hodočasničko mjesto. U kapeli zavjetnih darova pogledali su film o povijesti svetišta, a imali su i privilegiju pogledati blagovaonicu koja je još jedna od samostanskih umjetničkih galerija. Dojmljivo je da ta velika prostorija i danas živi u punoj, izvornoj funkciji, premda su njezino zidje i strop potpuno prekriveni vrijednim zidnim i stropnim slikama.

Istoga dana: Povodom 18. obljetnice akcije Hrvatske vojske „Una 95“ koja se odvijala u Pounju 18. i 19. rujna 1995. godine, ratni veterani 2. gardijske brigade „Gromovi“ upriličili su u Dvoru i Hrvatskoj Dubici prigodne komemoracije u spomen na poginule hrvatske branitelje u ovoj akciji. Na spomeniku poginulim hrvatskim braniteljima u Dvoru i spomeniku poginulim braniteljima Gromovima u Hrvatskoj Dubici, uz vojne počasti vijence su položili i zapalili svijeće obitelji poginulih branitelja, ratni veterani Gromovi, Tigrovi, Zbor Udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi, veterani MUP-a, članovi Moto kluba veterana iz Petrinje, Udruga hrvatski demokratski forum Pounje, predstavnici Sisačko-moslavačke županije, gradova: Zagreba, Siska i Hrvatske Kostajnice, općina Dvor, Hrvatska Dubica i Suškošan, predstavnici policijskih postaja Dvor i Hrvatska Kostajnica, 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ i 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ Gardijske motorizirane brigade HKoV-a, ratni zapovjednik 2. gbr Gromovi brigadni general Drago Matanović i brojni branitelji, ratni veterani postrojbi koje su sudjelovale u ovoj akciji 1995. godine.

U Dvoru su se nazočnima obratili predsjednik Zbora veterana gardijskih postrojbi umirovljeni bojnik Ilija Vučemeliović Šimunović i zamjenik predsjednika općine Dvor Franjo Juranović, dok je na spomeniku poginulim Gromovima u Hrvatskoj Dubici evocirao uspomene na samu akciju dopredsjednik Udruge ratnih veteranata 2. gbr Gromovi umirovljeni pukovnik Željko Ćubela, a

nazočne je pozdravio i načelnik općine Hrvatska Dubica Tomislav Mateljak.

Komemoraciju u Hrvatskoj Dubici svojim pjevanjem uljepšao je ženski pjevački zbor KUD-a „Jeka“ iz Hrvatske Dubice, a domoljubnim recitacijama program su uljepšali i učenici OŠ Ive Kozarčanina iz Hrvatske Dubice.

Molitu za poginule na spomen-obilježjima predvodio je vojni kapelan petrinjske Vojne kapelije „Sveti Ilija prorok“ don Milenko Majić, kao i sveto misno slavlje u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Hrvatskoj Dubici.

23. 09. 2013.

Petnaesta godišnjica Vojne kapelije „Sv. Gabriel arkandeo“ u vojarni u Zemuniku proslavljenja je koncelebriranim misnim slavljem koje je ispred kapelice sv. Gabrijela predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s petnaestak svećenika. Propovijedao je vlč. Zlatko Sudac, ujedno predvoditelj trodnevne duhovne obnove koja je prethodila slavlju, za vojниke i članove udruga proizašlih iz Domovinskog rata, među kojima su udovice i majke poginulih branitelja.

„Poznavati nekoga ili nešto znači biti preobražen zbog toga što poznajem. Mislimo, ako znamo neke podatke o čovjeku, da znamo i istinu o njemu. Varamo se. Što znači poznavati čovjeka ili poznavati Boga“, upitao je vlč. Sudac, upozorivši kako ne poznajemo niti samog sebe, a znamo govoriti da znamo o Kristu i njegovom životu, Bogu i njegovom stvaranju. Naveo je primjer čovjeka koji nije odgajan u vjeri te ne zna podatke o Isusu, poput činjenica koliko je apostola imao, u kojoj zemlji je živio, koliko je žena ostalo pod križem. Može mu se reći: ‘Premalo znaš o onome za koga tvrдиš da si se obratio, za koga tvrdiš da mu vjeruješ’. Obraćenik kaže ‘Da, premalo znam. Ali znam, prije par godina bio sam teški ovisnik. Moj dom se raspadao. Sada više nisam ovisnik, nemamo dugove, moj dom je postao sretan dom. Eto, toliko ga poznajem. Poznavati nekoga ili nešto znači biti preobražen zbog toga što poznajem‘, istaknuo je vlč. Sudac, dodavši da nijedna obitelj, ustanova, institucija ne mogu ići naprijed ako ljudska srca ne žele naprijed. „Izvanjski možemo imati sve savršeno. Možemo imati veće plaće, primati aplauze i novac, ali u srcima možemo biti mrtvi, prazni. Ne čini čovjeka izvanjsko, niti ikakvo vanjsko priznanje sretnijim“, rekao je vlč. Sudac, dodavši da je dobro imati i to, ali ne na uštrb nutarnje ostvarenosti, zadovoljstva duše i ispunjenosti mirom. „Čovjek bi htio biti sretan. Ono što čini, čini s uvjerenjem da će mu to donijeti ispunjenje života i srca. Čovjek želi kvalitetniji, bolji život. Tome bi trebali služiti znanost i civilizacijski napredak. Znanosti otkrivaju veličinu i

misterij, dubinu svemira. Želimo do Marsa, letimo. A jesmo li upoznali dubine ljudskog srca“, potaknuo je na promišljanje vlč. Sudac, poželjevši vojnicima da im motiv u radu bude želja da svim ljudima i čovječanstvu bude bolje. „Budućnost naroda je na nama. Neka vam Bog blagoslov svaku stopu, vaš korak neka bude učinjen s razlogom i mirom ispunjen“, zaključio je.

Mons. Jezerinac je rekao da su hrvatski branitelji dali svoje živote, a na sadašnjem naraštaju ljudi je pobijediti na frontama svoga srca. Tu se vode najveće bitke, u nama samima, u našim nutrima, rekao je mons. Jezerinac, zahvalivši vlč. Sudcu na predvođenju duhovne obnove.

Slavlje je okupilo djelatne vojne osobe u Zemuniku predvođene pukovnikom Karolom Lučanom, zapovjednikom 93. Zrakoplovne baze Zemunik, predstavnike Policijske uprave zadarske te članove udruga proizašlih iz Domovinskog rata, među kojima su bili i roditelji poginulih branitelja. Pukovnik Lučan je zahvalio mons. Jezerincu na dolasku, izražavajući zadovoljstvo radom u vojarni čiji je kolektiv usporedio s obitelji. Tako odgovoran pristup radu svih djelatnika i njemu kao glavnom upravitelju vojarne olakšava uspješno djelovanje. Pukovnik Lučan je zahvalio na uspješnoj suradnji i vojnog kapelanu o. Ivanu Topaloviću. Bojnik Matija Vrđuka, voditelj akrobatske grupe ‘Krila Oluje’ darovao je mons. Jezerincu fotografiju ‘Krila Oluje’ koja prikazuje grupu aviona u zraku, a natporučnik Juraj Kovačević vojnog kapelanu Topaloviću darovao je pilotsku kacigu oslikanu motivom arkandela Gabrijela, zaštitnika vojarne. Slavlje je uveličao nastup klape HRM-a ‘Sv. Juraj’.

Istoga dana: Za djelatnike II. postaje prometne policije „Lučko“ koji su nastradali u Domovinskom ratu služena je misa zadušnica, koju je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozić. Predvođeni svojim načelnikom Mariom Devićem djelatnici su se okupili u svom radnom prostoru, zajedno s članovima obitelji poginulih branitelja.

26. 09. 2013.

Obilježavanje 22. godišnjice prve vojne akcije s ciljem oslobođanja Požeštine od agresora započelo je prvim memorijalnim maratonom od spomenika na Trgu 123. brigade u Požegi do spomen-obilježja u Kamenskoj. Maraton je trčalo desetak maratonaca iz Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije. Polaganjem vjenaca i paljenjem svijeća na spomeniku desetorici hrvatskih vitezova poginulih u Domovinskom ratu 1991. godine u vojnim akcijama u Kamenskoj i Mijačima počast su odali predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskoga rata, Hrvatske vojske, polici-

je, Požeško-slavonske županije te grada Požege i općine Brestovac.

Živote su pred domovinski oltar na tom dijelu požeške kotline položili Drago Mindum, Nikica Mandušić, Mihovil Vojnić, Branko Terzić, Ivica Zovko, Igor Zalar, Dragan Jajić, Marko Garić, Jozo Jelić te Marko Marić. Prigodnim recitacijama okupljenima su se i ove godine obratili učenici OŠ Dragutina Lermana iz Brestovca, nakon čega je vojni kapelan Vojne kapelaniće "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić predvodio molitvu.

27. 09. 2013.

U Splitu su od 24. do 27. rujna održane duhovne vježbe za pripadnike Oružanih snaga RH podijeljene u dvije grupe. Prvu grupu od 30 pripadnika pod vodstvom vlč. Vlade Mandure sačinjavale su vojne kapelaniće: „Sv. Andđeli čuvari“ iz Karlovca, „Gospa Snježna“, „Sv. Nikola Tavelić“ i „Sv. Antun Padovanski“ iz Zagreba, „Bl. Ivan Merz“ iz Slunja i „Sv. Franjo Asiški“ iz Gospića. Druga grupa također od 30 pripadnika pod vodstvom p. Zorana Vujičića uz asistenciju vlč. Slavka Rajića sačinjavale su vojne kapelaniće: „Sv. Obitelj“ iz Velike Bune i „Sv. Mihael arkandeo“ iz Zagreba.

Svakoga dana u jutarnjim satima grupe su radile odvojeno, da bi u popodnevnu objedinili aktivnosti. Prvoga dana išli su u svetište Majke Božje Lurdske u Veprić na križni put, pokorničko bogoslužje i svetu misu. Drugoga dana išli su na misno slavlje u samostan sv. Franje u Splitu. Trećeg dana misno slavlje slavili su u crkvi Presvetog Srca Isusova u Splitu.

Istoga dana: Izložba „Sv. Mihael – zaštitnik hrvatske policije“ svečano je otvorena u sjedištu Ministarstva unutarnjih poslova, a organizirana je povodom Dana policije, koji se obilježava upravo na dan sv. Mihaela 29. rujna.

Ideja za izložbu nastala je početkom godine, na inicijativu docenta Luke Petrača s Učiteljskog fakulteta, s Katedre umjetničkih predmeta. On je predložio da se u prostoru Muzeja policije izlože likovni radovi studenata Učiteljskog fakulteta. Ideja je objeručke prihvaćena, budući da misija Muzeja policije unapređenje suradnje i razumevanja između policije i društvene zajednice u kojoj služi.

Izloženi radovi studenata Učiteljskog fakulteta izrađeni su na temu sv. Mihaela. Riječ je o skulpturama od žičane mreže koje prikazuju sveca, plošnim radovima iz područja dizajna i grafike te kompozicijama crteža/slike i teksta. Različitim tehnikama, kao što su tuš-drvce, olovka i tvrdi pastel, oblikovani su izloženi likovi.

Širina prihvaćenosti svetog Mihaela među Hrv-

ima prikazana je i kroz fotografije župnih crkava iz svih krajeva naše zemlje, koje su također izložene na izložbi.

Svečanosti otvorenja izložbe prisustvovali su i Evelin Tonković, zamjenik ministra unutarnjih poslova, Miro Laco, pročelnik ureda gradonačelnika Grada Zagreba, Želimir Radmilović, načelnik Policijske akademije, Aco Martinović, načelnik Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima i drugi voditelji službi unutar MUP-a, kao i policijski službenici i djelatnici Ministarstva te autori radova i građani.

Prigodnim govorima uzvanicima i posjetiteljima obratili su se Željko Jamičić, voditelj Muzeja policije, Luka Petrač, inicijator same izložbe te Josip Mihaljević, voditelj projekta pri Kabinetu ministra, koji je otvorio izložbu. U svom obraćanju podsjetio je na početak devedesetih i ratnu agresiju na RH, kada je i započela briga Crkve za vojnike i policajce na području Republike Hrvatske. Sveti Mihael proglašen je zaštitnikom hrvatske policije 1992. godine, od kada se upravo 29. rujna slavi kao Dan hrvatske policije.

Policijski službenik iz Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj Mato Topić pročitao je molitvu arkandelu Mihaelu protiv zloduha. Svečanom ugođaju na otvorenju izložbe pridonio je i gudački kvartet Improvisato, čiji su članovi za posjetitelje izveli dvije skladbe.

Istoga dana: Policijska uprava ličko-senjska u Gospiću je obilježila Dan policije, koji se slavi 29. rujna na dan sv. Mihovila – zaštitnika policije. Načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar sa svojim suradnicima u prostorijama policijske uprave primio je roditelje i obitelji poginulih policijskih službenika u Domovinskom ratu, te im se zahvalio što su svojom nazočnošću uveličali Dan hrvatske policije. „Hrabrost, nesobičnost, poštenje i samouvjerenost u ispunjenje najviših ciljeva bili su pokretači za ispunjenje njihove želje, da zajedno u budućnosti profesionalno obavljamo policijske zadaće u suverenoj i neovisnoj Republici Hrvatskoj. Žrtva koju su Vaši sinovi i supružnici dali za domovinu je nemjerljiva, a to je život kojega je na oltar domovine položilo 36 naših policajaca, čime je meni kao načelniku Policijske uprave, kao policijskom rukovoditelju i svim budućim rukovoditeljima ove policijske uprave, kako sada, tako i u budućnosti, dana moralna i profesionalna obaveza da se s ponosom i pietetom sjećamo njihove časne uloge u Domovinskom ratu i da se takva njihova uloga nikada ne zaboravi“, istaknuo je.

Zatim je kod Središnjeg križa na groblju svete Marije Magdalene u Gospiću položio vijenac i zapalio svijeću. Uz PU, vijence su položili i za-

palili svijeće župan Ličko-senjske županije Milan Kolić, izaslanici gradonačelnika Grada Gospića, roditelji i obitelji poginulih policijskih službenika, te predstavnici udrug proisteklih iz Domovinskog rata. Riječi molitve za poginule policijske službenike izrekao je policijski kapelan Ivan Blaževac.

Potom je služena sveta misa zadušnica za sve poginule policajce koju je predvodio župnik Andelko Kaćunko uz koncelebraciju vlč. Blaževca, vlč. Mile Čančara, vlč. Luke Blaževića i vlč. Maria Vazgeča.

Potom je u prostorijama kina „Korzo“ održana akademija kojoj su nazočili mnogi uzvanici iz društvenog života, policijski službenici i umirovljeni policijski službenici. Nakon govora, načelnik PU promaknuo je u više zvanje pet policijskih službenika, te je troje službenika predloženo za časnu i uzornu službu, koji će narednih dana biti pozvani u Ured predsjednika RH gdje će im biti uručene Spomenice domovinske zahvalnosti.

Istoga dana: Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano misno slavlje za Policijsku upravu karlovačku povodom blagdana sv. Mihaela i Dana policije. Misa je služena u crkvi Presvetog Srca Isusova u župi Novi centar u Karlovcu, a koncelebriralo je sedam svećenika i vojnih kapelana s policijskim kapelanom i domaćinom preč. Andrijom Markačem te mjesnim župnikom Draženom Karačićem.

U propovijedi je biskup Jezerinac govorio o borbi između dobra i zla, istaknuvši da je na svakom čovjeku hoće li se prikloniti uz Boga ili stati uz zlo. Sotona se može pobijediti samo uz pomoć molitve i Božje opreme: istine, pravednosti i evanđelja, istaknuo je zaključivši da je sv. Mihovil s pravom zaštitnik hrvatske policije koja se svaki dan susreće sa zlom u svom časnom poslu. Uz čelništvo policijske uprave i predstavnike MUP-a, zapovjedništva HKoV, Karlovačke županije i predstavnika gradova i općina, na misi su se okupili rodbina i prijatelji poginulih, nestalih i preminulih hrvatskih redarstvenika. Glazbom je misu animirao župni zbor župe Presvetog Srca Isusova pod vodstvom s. Davide Dizdar i uz orguljsku pratnju Lea Langa.

Istoga dana: Misno slavlje povodom Dana policije i blagdana zaštitnika policije sv. Mihaela arkanđela u katedrali Uzvišenja svetog Križa u Sisku predvodio je kancelar Sisačke biskupije mons. Marko Cvitkušić. U koncelebraciji su bili vojni i policijski kapelan vlč. Milenko Majić, katedralni župnik vlč. Marko Karača i župnik župe Pohoda BDM u Sisku vlč. Branko Koretić. Misi su nazočili djelatnici Policijske uprave sisačko-moslavačke, predvođeni načelnikom Markom Rašićem, te članovi obitelji, rodbina i prijatelji poginulih i nestalih redarstvenika, koji su stradali u Domovinskom ratu.

Istoga dana: Slavljenja je sveta misa u kapeli u Petrinjskoj 20 na blagdan sv. Mihaela, nebeskog zaštitnika hrvatske policije, za vjernike Policijske kapelanie „Majka Božja Kamenitih vrata“ PU zagrebačke. Misu je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozić.

Uz djelatnike policijske uprave na misi su nazočili načelnik PU zagrebačke Goran Burušić, njegov zamjenik Dubravko Teur, načelnici sektora i voditelji službi. Uz vjernike kapelanie na misi su sudjelovali predstavnici braniteljskih udruženja, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja „Hrvatski Feniks“, Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba.

Don Marin se u svojoj propovijedi osvrnuo na štovanje trojice arkanđela. Arkanđeli kao duhovna bića, unatoč njihovo službi u povijesti spasenja, već po svojoj biti izmiču svakom povijesnom razmatranju. Zato i ne možemo opisivati njihov život kao što činimo sa životom svetaca. Unatoč tome, na temelju Božje objave možemo ipak o njima nešto reći, isto tako možemo opisivati njihovo štovanje. Ime Mihael, u hebrejskom „Mi ka el“, što znači: „Tko je kao Bog“ spominje se u Svetom pismu pet puta.

Imajući u vidu svetopisamske tekstove, ikonografija prikazuje sv. Mihaela kao ratnika u oklopu i s mačem u ruci. Crkva pak od najstarijih vremena gaji prema svetom Mihaelu naročito štovanje i duboku pobožnost. Ona ga u borbi što se vodi protiv sila zla, a i vodit će se do konca vremena, promatra kao svoga moćnog zaštitnika, koji joj je svojom zaštitom trajno prisutan. Velikog arkanđela jednako živo štuje istočna i zapadna Crkva. Razni staleži štuju sv. Mihovila kao svoga zaštitnika. Naša policija ga štuje kao svoga nebeskog zaštitnika. Neka i nama sv. Mihael kao borac pomaže u borbi koju svatko od nas mora stalno protiv zla u sebi i oko sebe voditi, rekao je don Marin.

Nakon mise svi su se uputili u centralnu zgradu PUZ gdje je upriličena komemoracija za poginule i nestale branitelje ove PU, a u znak sjećanja na poginule i nestale branitelje načelnik Burušić položio je vijenac i zapalio svijeću ispred spomen-ploče poginulih i nestalih branitelja. Završnu molitvu za poginule i nestale policajce izmolio je don Marin.

Istoga dana: Našim pripadnicima Oružanih snaga RH koji čine 22. hrvatski contingent u mirovnoj misiji ISAF, priključuje se Zrakoplovno savjetni tim, koji će djelovati u Afganistanskom ratnom zrakoplovstvu - ANAF-u. U vojarni 91.

zrakoplovne baze „pukovnik Marko Živković“ duhovnu pripravu za njihov odlazak vodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša.

29. 09. 2013.

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na zagrebačkom Gradskom groblju Mirogoj obilježen je Dan policije i blagdan svetoga Mihovila, zaštitnika policije. Obilježavanju Dana policije nazočilo je izaslanstvo unutarnjih poslova predvođeno zamjenikom ministra unutarnjih poslova Evelinom Tonkovićem te glavnim ravnateljem hrvatske policije Vladom Dominićem. Odavanju počasti nazočili su i brojni dužnosnici Ministarstva unutarnjih poslova. Na Policijskoj akademiji, u kapelici sv. Mihovila arkandela i policijskog nebeskog zaštitnika slavljenja je sveta misa za poginule hrvatske redarstvenike, branitelje i sve policijske službenike koji su svoj život darovali službi dobra i pravednosti.

Svečanim polaganjem vijenaca kod spomenika „Glas hrvatske žrtve – Zid боли“, središnjeg križa u Aleji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, groba prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana te zajedničke grobnice za neidentificirane žrtve iz Domovinskog rata na Krematoriju, odana je počast poginulim braniteljima i pripadnicima MUP-a kao i svim braniteljima koji su u Domovinskom ratu položili svoje živote na oltar domovine.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, predvodeći svetu misu, čestitao je svima Dan policije te okupljenima zaželio da im sveti Mihovil bude nadahnuće i zagovornik, kako bi se mogli oduprijeti svakom zlu. Budućim policajcima okupljenim na svetoj misi, naglasio je važnost svakodnevne molitve, povjerenja u Boga i istinu, kako bi se u svom budućem radu lakše nosili sa svim nedačama koje ih očekuju.

Istoga dana: U kapeli sv. Fabijana i Sebastijana, u bivšoj vojarni Jastrebarsko, povodom blagdana sv. Mihovila, nebeskog zaštitnika MUP-a vlč. Zlatko Sudac održao je duhovnu obnovu za članove Udruge policije – branitelja Jastrebarsko. Tematske cjeline koje su obrađene popraćene su duhovnom pjesmom uz gitaru glazbenika i teologa Ivana Puljića.

Nakon završene mise prisutnima se obratio policijski kapelan PUZ-a don Marin Drago Kozić koji je pohvalio tehničku organizaciju Udruge policije branitelja Jastrebarsko (UPB), zahvalio vlč. Sudcu za održano predavanje i zahvalio vikaru za pastoral Vojnog ordinarijata RH don Josipu Staniću na podršci.

30. 09. 2013.

Svečanim euharistijskim slavlјem obilježen je

Dan Vojne kapelanije „Sv. Jeronim“ Policijske uprave osječko-baranjske. Slavlјem je predsjedao generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mačić uz concelebraciju policijskog kapelana domaćina p. Željka Rakošca, te vojnih kapelana p. Drage Majića i vlč. Ante Mihaljevića. Misno slavlje pjevanjem su uveličali djelatnici Uprave, a završeno je uz prigodno druženje svih sudionika.

Istoga dana: U kapeli svetog Mihaela na gradskom groblju u Jastrebarskom služena je misa zadušnica za poginule branitelje PP Jastrebarsko, kao i za nedavno tragično preminulog djelatnika Miroslava Roića. Zajedno s članovima obitelji poginulih okupili su se i djelatnici Policijske postaje Jastrebarsko predvođeni svojim načelnikom Berislavom Vojakom. Misu je predvodio župni vikar župe svetog Nikole iz Jaske vlč. Nikola Platužić uz concelebraciju policijskog kapelana don Marina Drage Kozića.

Don Marin je na kraju mise pozdravio okupljene, a posebnu riječ utjehe uputio je članovima obitelji poginulih branitelja i tragično preminulog Miroslava. Izrazio je najiskreniju ljudsku i kršćansku sućut i svoje istinsko suosjećanje za njihove teške trenutke. Naposljetku svima je čestitao Dan policije i blagdan svetog Mihaela.

01. 10. 2013.

Željka Škofa, interventnog policajca PU krapinsko-zagorske, koji je teško ozlijeden na utakmici nogometnih momčadi Rijeke i Hajduka i nalazi se u Klinici za traumatologiju u Zagrebu posjetio je policijski kapelan-poslužitelj PU krapinsko-zagorske don Marin Drago Kozić.

Istoga dana: Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, blagoslovio je kapelu sv. Ignacija Lojolskog u sjedištu MUP-a, te u njoj predvodio sveto misno slavlje.

04. 10. 2013.

U Čakovcu je na blagdan sv. Franje Asiškog održana svečanost uspostave Policijske kapelanije „Sv. Franjo Asiški“ za područje Policijske uprave međimurske.

Istoga dana: Tradiciju pješačkog hodočašća Majci Božjoj Bistričkoj koje su prije osam godina pokrenuli pripadnici 2. gardijske brigade „Gromovi“ zajedno sa svojim vojnim kapelanom, nastavili su i mladi naraštaji Oružanih snaga RH na službi u Petrinji. U jutarnjim satima na put dug 102 kilometra krenulo je 40 vojnika iz petrinjske vojarne „Pukovnik Predrag Matanović“. Za 48 sati, 18 pripadnika 2. mehanizirane bojne „Gromovi“, 15 pripadnika 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ Gardijske motorizirane brigade, dva pripadnika 2. voda za održavanje Zapovjedništva za potporu i pet pripadnika Logističke pukovnije trebaju

stici u nedjelju 6. listopada u Mariju Bistricu i sudjelovati u središnjem dijelu 21. hodočašća vojno redarstvenih snaga RH i hrvatskih branitelja koje organizira Vojni ordinarijat u RH.

Vojni kapelan petrinjske Vojne kapelaniće „Sveti Ilija prorok“ don Milenko Majić, služenjem svete mise i blagoslovom hodočasnika u vojnoj kapeli sv. Ilike proroka ispratio je hodočasnike na ovaj zahtjevan hod. Vojni kapelan je u propovijedi naglasio kako Crkvu Božju nazivaju putujućom Crkvom, Crkvom koja putuje prema svome cilju. „Evo i mi se danas upućujemo prema svome cilju, prema svetištu Majke Božje Bistričke, gdje ćemo zamoliti Majku Božju da nas zagovara, da nas prati, i da nam bude pomoćnica na našem životnom putu“.

Istoga dana: U vojarni "Kovčanje" u Malom Lošinju slavljenja je sveta misa koju je vodio don Ivan Borić, policijski kapelan PU istarske i vojni dušobrižnik, a kojom je svečano obilježena 22. godišnjica osnutka bojne OSMiO (HRM) na Lošinju. Na svetoj misi sudjelovali su predstavnici uprave Grada Malog Lošinja, djelatnici Doma glavnog stožera, župnik iz Malog Lošinja, predstavnici policije, djelatnici s Ophodnog broda OB-02 te umirovljenici te bojne.

Istoga dana: Povodom Dana policije i dana Vojne kapelaniće „Sv. Franjo Asiški“ u Gospicu organizirana je duhovna obnova na razini svih sastavnica policije i vojske koju je predvodio vlč. Zlatko Sudac. Kroz pet dana vlč. Zlatko je vodio duhovne seminare u Policijskoj upravi, Interventnoj jedinici policije, policijskoj postaji Gospic i svim sastavnicama vojarne „Eugen Kvaternik“. Kroz obnovu i razgovore prošlo je gotovo 300 djelatnika vojske i policije. U prijepodnevnim satima vlč. Sudac je vodio duhovni program, a popodne je bilo rezervirano za osobne razgovore i ispovijed. Uz vlč. Sudca na duhovnoj pripravi sudjelovalo je i nekoliko svećenika i redovnika Gospičko-senjske biskupije koji su pomagali u ispovijedanju. Na Dan kapelaniće misno slavlje predvodio je vlč. Zlatko u zajedništvu s vojnim kapelanicima i svećenicima gospičkog dekanata. Nakon misnog slavlja zapovjednik bojnik Igor Gojmerac uručio je vlč. Sudcu monografiju 9. gardijske brigade „Vukovi“.

06. 10. 2013.

Održano je tradicionalno 21. po redu vojno-redarstveno hodočašće u svetište Majke Božje Bistričke u Mariju Bistricu. Uz vojnike i policajce, hodočašću su se priključili i hrvatski branitelji, kao i članovi udruga proizašlih iz Domovinskog rata, povijesne postrojbe te vatrogasci. U Mariju Bistricu hodočastilo je i pedeset djelatnika Ministarstva obrane BiH i pripadnika Oružanih snaga

BiH, te izaslanik iz Republike Slovenije. Misi na prostoru Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca nazočili su i izaslanik predsjednika RH i načelnik GS OS RH general zborna Drago Lovrić, ministar branitelja Predrag Matić, zamjenica ministra obrane Višnja Tafra i zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ, gradonačelnik Zagreba Milan Bandić te mnogi drugi visoki politički, vojni i policijski dužnosnici. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u zajedništvu s vojnim biskupom Jurjem Jezerincem i vojnim biskupom u BiH Tomom Vuksićem te vojnim i policijskim kapelanicima.

07. 10. 2013.

U administrativnom sjedištu MORH-a i GS OS RH "Croatia" upriličena je svečanost povodom obilježavanja Dana Vojne kapelaniće "Sv. Nikolai Tavelić" i obilježavanja 22. obljetnice postrojbe Središnjice elektroničkog izviđanja. Program obilježavanja svečanosti započeo je polaganjem vijenca i paljenjem svjeća u Administrativnom sjedištu, kod spomen-obilježja poginulim hrvatskim braniteljima u Domovinskom ratu. Nakon polaganja vijenca u vojnoj kapelici služena je sveta misa. Svetu misnu slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s vojnim kapelanicima o. Ivanom Magdićem i o. Zdravkom Barićem te policijskim kapelanicima fra Franom Musićem i vlč. Damijrom Vrabecom.

Uz djelatnike postrojbe misnom slavlju nazočio je i velik broj djelatnika iz drugih ustrojstvenih cjelina MORH-a i GS OS RH smještenih u Administrativnom sjedištu "Croatia", djelatnici Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u MUP-u te predstavnici Vatrogasne zajednice grada Zagreba.

Na početku misnog slavlja biskup je čestitao zapovjedniku postrojbe pukovniku Miri Zeljku i svim djelatnicima 22. obljetnicu rada i djelovanja i proslavu nebeskog zaštitnika sv. Nikolu te prenio pozdrave i čestitke vojnog kapelana vlč. Željka Savića koji je u Afganistanu duhovnik u sastavu kontingenta naših Oružanih snaga

Po završetku svete misne svečanim postrojavanjem pripadnika postrojbe nastavljen je program obilježavanja 22. obljetnice Središnjice elektroničkog izviđanja u kojem su se prigodnim govorima obratili zapovjednik postrojbe puk Miro Zeljko i načelnik GS OS RH general zborna Drago Lovrić, a potom su najistaknutijim djelatnicima postrojbe uručene nagrade, pohvale i priznanja.

08. 10. 2013.

Udruga ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi“ organizirala je u Karlovcu obilježa-

vanje Dana neovisnosti Republike Hrvatske i odavanje spomena i počasti poginulim braniteljima Gromovima u obrani Karlovca i Duge Rese. Nadljudskim naporima branitelja grad je obranjen, a u tome presudnu ulogu imali su i pripadnici 3. pješačke bojne 2. gardijske brigade „Gromovi“. U obrani Domovine na karlovačko-dugoreškom bojištu poginulo je sedam pripadnika „Gromova“, a 38 ih je ranjeno.

Njima u spomen održana je komemoracija na spomeniku poginulim braniteljima u karlovačkom naselju Turnju. Ratni veterani Gromovi, članovi obitelji poginulih, predstavnici Karlovačke županije i mnogobrojnih braniteljskih udrug položili su vijence i zapalili svjeće. Na ovom događaju sudjelovali su don Milenko Majić, nekadašnji vojni kapelan 2. gardijske brigade „Gromovi“, a današnji vojni kapelan 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ gmtbr i drugih postrojba OS RH smještenih u petrinjskoj vojarni, i njegov pomoćnik poručnik Mario Barišić.

Vojni kapelan je kod spomenika predvodio molitvu za pokojne branitelje, a nakon toga je povodom Dana neovisnosti Republike Hrvatske u župnoj crkvi sv. Vida u Ladvenjaku služio svetu misu za poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje u Domovinskom ratu.

09. 10. 2013.

U župi sv. Jelene Križarice u Zaboku slavljena je svećana sveta misa povodom uvođenja don Marina Drage Kozića kapelana poslužitelja za Policijsku kapelanicu „Sv. Nikola biskup“ u Policijskoj upravi krapinsko-zagorskoj. Misu je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju župnika domaćina vlč. Marijana Culjka, vlč. Josipa Komorčeca, fra Rikarda Patafete i policijskog kapelana poslužitelja don Marina.

11. 10. 2013.

U Nizozemskoj je u mjestu Westelbeers od 7. do 11. listopada održana 56. CIP konferencija (Conférence internationale préparatoire) zemalja suorganizatora međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes u organizaciji PMI-a (Pèlerinage Militaire International).

Istoga dana: Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misno slavlje na svečanosti obilježavanja 13. obljetnice od osnivanja Vojno-obavještajne bojne u kapelici vojarne sv. Petra u Ogulinu. Na misi su koncelebrirali vojni kapelan p. Mirko Vukoja, donedavni kapelan fra Marijan Jelušić i župnik i ogulinski dekan vlč. Robert Zubović. Uz vojнике, dočasnike i časnike na čelu sa zamjenikom zapovjednika vojnikom Goranom Atlijom, na misi su nazočili predstavnici OS RH, policije, vatrogastva i HGSS-a iz Ogulina, kao i

dogradonačelnik Ogulina Tone Radočaj.

Kraljevstvo Božje jedna je od glavnih tema Isusovog propovijedanja, a u Novom zavjetu spominje se preko stotinu puta. Vršenjem Božjih zapovijedi odnosno širenjem mira, ljubavi, istina, slove i zajedništva kraljevstvo Božje prestaje biti politički ili geografski pojma te postaje dio nas samih s ciljem ozdravljenja duše od zla, poručio je biskup Jezerinac. Tako i patrijarh Pavle ističe da je 2. svjetski rat posljedica sustavne ateizacije, dok papa Franjo ističe značaj moralne i duhovne obnove današnjeg čovjeka. Osnivači EU De Gasperi Schuman i Adenauer bili su praktični vjernici a i 12 zvijezda na zastavi EU su ustvari zvijezde koje okružuju BDM. Povijest ljudske borbe je u ljudskom srcu koje trebamo oboružati sakramentima, vjerom i molitvom a vi kao pripadnici Vojno-obavještajne bojne stalno morate obavljati unutarnje duhovno izviđanje svoje duše, zaključio je biskup Jezerinac koji je zatim kod središnjeg križa u vojarni predvodio molitvu odrješenja za sve poginule pripadnike postrojbe.

Nakon toga djelatnicima su u svečanom postroju dodijeljene nagrade i pohvale, te su svi zajedno prošli kroz TT zbor i upoznali se sa nekim specijalnostima kojima se služi VOB HKoV.

Istoga dana: U požeškoj vojarni 123. brigade HV svečano je proslavljen Dan Središta za obuku i doktrinu logistike. Nazočnima se obratio zapovjednik središta pukovnik Milan Čorak, a nakon svečanosti služena je sveta misa koju je predvodio vlč. Željko Volarić, vojni kapelan Vojne kapelanie „Sveti Ivan Krstitelj“ u Požegi.

13. 10. 2013.

Obilježena je 22. godišnjica stradavanja 40 nevinih civila u Širokoj Kuli i okolnim mjestima u Domovinskom ratu. Najviše nastradalih u jednom danu bilo je 13. listopada 1991., kada su pobunjeni Srbi ubili 8 Hrvata, a pokolj se nastavio i idućih dana, kada su ubili još 32 osobe. Među njima je i djevojčica od 13 godina, 17-godišnji dječak, cijela peteročlana obitelj te mnoštvo starijih osoba. Selo, iako je imalo samo trećinu stanovništva Hrvata, bilo je "trn u oku" srpskim pobunjeničkim krugovima.

Vijence su položili predstavnici grada i županije te izaslanstvo PU ličko-senjske na čelu s načelnikom Antom Podnarom. Riječi molitve kod spomenika u Širokoj Kuli predvodio je domaći župnik vlč. Luka Blažević, a svetu misu u župnoj crkvi svetog Mateja u Širokoj Kuli predvodio je vojno-polički kapelan Ivan Blaževac.

Nakon završnog blagoslova, mnoštvo vjernika uputilo se prema jami Golubnjača pomoliti se za nevine žrtve koje su bile bacane u nju.

21. 10. 2013.

U crkvi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima slavljenja je sveta misna žrtva povodom osnivanja istoimene policijske kapelanije za Policijsku upravu vukovarsko-srijemsku te primanja u službu kapelana poslužitelja p. Željka Rakošća. Svetu misu, služenu u spomen na poginule i nestale hrvatske branitelje, služio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

23. 10. 2013.

U vojarni "Bosut" u Vinkovcima u zapovjedništvu Gardijske oklopno mehanizirane brigade HKoV-a obilježen je Dan Vojne kapelanije „Kraljica sv. krunice i sv. Ivan Kapistran“. Obilježavanju Dana kapelanije nazočili su zapovjednik Gombr-e brigadni general Siniša Jurković sa zapovjednicima i stožerom brigade. Svečanosti su još nazočili župan Vukovarsko-srijemske županije Božo Galić, zamjenik gradonačelnika grada Vinkovaca Tomislav Šarić, predstavnici PU vukovarsko-srijemske, te udruga roditelja poginulih branitelja Vukovarsko-srijemske županije. Svečano misno slavlje predvodio je biskupski vikar za pastoral don Josip Stanić zajedno s vojnim kapelanom Gombr-e vlč. Alojzom Kovačekom, te ostalim vojnim i policijskim kapelanim. Nakon misnog slavlja položen je vijenac i zapaljene su svijeće ispred spomenika poginulim pripadnicima 5. gbr. "Sokolovi".

25. 10. 2013.

Dvadeset i osam djelatnika PU zagrebačke sudjelovalo je na duhovnim vježbama od 22. do 25. listopada u UJ Valbandon. Voditelj vježbi bio je p. Stjepan Harjač, policijski kapelan u MUP Sjedište i Ravnateljstvo policije i dekan Policijskog dekanata.

P. Stjepan je na početku upoznao sudionike sa svrhom i značenjem duhovnih vježbi. Predavanja o pojedinoj temi u radnom, duhovnom i radosnom ozračju održavana su svakog dana. Osim razmatranja svakodnevno je slavljenja svenata misa koju je služio p. Stjepan. Predzadnji dan duhovni vježbi, na godišnjicu posvete slike pape Ivana Pavla II., kojem je kapela u Valbandonu posvećena, misu je predvodio vlč. Ilija Jakovljević, župnik u Fažani i novi policijski kapelan za PU istarsku. Završetak duhovnih vježbi obilježila je misa zahvale koju je predvodio mons. Ivan Milovan, umirovljeni biskup porečko-pulski. Polaznicima duhovnih vježbi poručio je da ostanu čvrsti u vjeri poput pok. don Miroslava Bulešića, mučki ubijenog mladog svećenika (1947.) u Lanisču, koji je nedavno proglašen novim blaženikom Katoličke Crkve.

Istoga dana: Na prijedlog i poticaj više djelatni-

ka HRZ i PZO, pripadnika Vojne kapelanije „Sv. Petar i Pavao“, organizirano je cjelodnevno vojno hodočašće u slavonsko marijansko svetište Aljmaš i posjet gradu Vukovaru. Uz vodstvo i svjedočanstvo preživjelog branitelja Vukovara i zatočenika koncentracionih logora u Srbiji, bili su detaljno upućeni u ratna zbivanja u Vukovaru 1991. Obišli su bolnicu, groblje i spomen-dom, Ovčaru, samostan sv. Filipa i Jakova, muzej rata u vukovarskoj vojarni te Trpinjsku cestu, tzv. "groblje tenkova".

Upalili su svijeće i pomolili se na spomen-obilježjima stradanja vojnika i civila nadajući se boljem sutra i vjerujući da Bog sve okreće na dobro onima koji ga ljube. U hodočašću su sudjelovali pripadnici raznih postrojbi, njih oko 80. Na povratku su svratili u Đakovo gdje ih je srdačno primio nadbiskup u miru mons. Marin Srakić.

26. 10. 2013.

Dvanaesti molitveni dan za domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Deseto hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga upriličeno je na nekadašnjoj kraljevskoj utvrdi Bobovcu koji se nalazi na području župe Kraljeva Sutjeska, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. Vojnici Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske u svečanim odorama i noseći svoje stjegove predvodili su molitvenu kolonu vojnika, redarstvenika i drugih vjernika na čelu s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem i vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem. Delegaciju iz Hrvatske sačinjavali su generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić, pastoralni vikar don Josip Stanić, vojni i policijski kapelani, jedan djelatnik MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, te četiri pripadnika Počasno zaštitne bojne u povijesnim odorama kojima je zapovijedao pomoćnik vojnog kapelana satnik Antun Mandić.

27. 10. 2013.

U vojarni "Dračice" u Đakovu od 25. do 27. listopada organizirana je duhovna obnova koju je predvodio vlč. Zlatko Sudac.

30. 10. 2013.

U sklopu obilježavanja blagdana Svih svetih i Dušnog dana djelatnici Policijske uprave krapinsko-zagorske u svom su se prostoru svetim misnim slavljem dostoјno prisjetili svih vjernih mrtvih, posebno pokojnih i nestalih branitelja ove PU. Misu je služio policijski kapelan poslužitelj don Marin Drago Kozić. U nazočnosti načelnika PU krapinsko-zagorske Jakoba Bukvića i ostalih rukovoditelja ustrojstvenih jedinica, misi su na-

zočili brojni vjernici, djelatnici Policijske uprave. U propovijedi je don Marin govorio o svetkovini Svih svetih i spomenu vjernih mrtvih, ali isto tako naglasio je kako u narodu postoje predrasude ili nepoznavanje blagdana Dušnog dana, koji se tretira kao Dan mrtvih. To je netočno interpretiranje kršćanskog kreda, jer katolici vjeruju kako smrt nije kraj već početak života s Bogom. "Dan Svih svetih i Dušni dan prate dva simbola, simbol svjetla - upaljene svijeće i simbol života - živo cvijeće". Kiteći grobove i moleći za svoje pokojnike mi im iskazujemo veliku ljubav. No, osluškujući poruku grobova i svojih pokojnika doživljavamo kako nas pokojnici ljube. Oni mole za nas, oni se trude da na bilo koji način dadnu znak da budemo uz njih, da se ne damo prevariti malim, kratkotrajnim užicima, nego da živimo za svoje čežnje, za neprolazno, za istinsku radost u svojoj sredini, na radnom mjestu i u svojoj obitelji, poručio je don Marin.

31. 10. 2013.

"U vjeri živjeti i vjerno vršiti svoje poslanje", tema je duhovnih vježbi koje je Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj organizirao za svoje djelatnike, djelatnike MORH-ovog Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu, MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, pomoćnike vojnih i policijskih kapelana, održane u hotelu „Zagreb“ u Splitu od 28. do 31. listopada. Voditelj duhovnih vježbi bio je dr. Ivan Bodroži.

Istoga dana: U kapeli Majke Božje Kamenitih vrata služena sveta misa zadušnica za sve pokojne, poginule i nestale branitelje PU zagrebačke na blagdane Svih svetih i Dušnog dana. Misu je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozić. U naznočnosti načelnika PU zagrebačke Gorana Burušića, njegovog zamjenika Dubravka Teura na misi su nazočili vjernici, djelatnici PU i predstavnici braniteljskih udruženja, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja - "Hrvatski Feniks", Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba.

Don Marin je u propovijedi govorio o svetkovini Svih svetih i spomenu svih vjernih mrtvih. „To su ljudi koji su svojim kreposnim životom, molitvom, žrtvom te milošću Božjom, bez koje nema ničega, uzdignuti na čast oltara te se sjećamo njih, njihovih života koji nam služe kao primjer i poticaj za ideal i svetost našega života na zemlji. To je život oko kojeg se valja pomučiti, život u kojem se trpi, ali život koji je pošten, vrijedan i koji se isplati. Svaki napor koji nam život donosi je premalen ako je plaća kraljevstvo nebesko. Ži-

vot po Isusovim riječima je život u svetosti. On nas poziva na svetost, a mi se bojimo biti sveti. Ali odavno je rečeno da se svećem ne rađa, nego se svećem postaje. Upravo zato svi imamo priliku biti sveti. I nije nimalo oholo moliti za svetost. Ne bojmo se biti sveti i molimo za vlastitu i svetost drugih“, pozvao je.

Nakon mise u centralnoj zgradi PUZ upriličena je komemoracija za poginule i nestale branitelje. Načelnik Burušić položio je vijenac ispred spomen-ploče poginulih i nestalih branitelja, a nakon njega počast su odale obitelji i rodbina poginulih i nestalih branitelja. Završnu molitvu izmolio je policijski kapelan.

Istoga dana: Uoči obilježavanja blagdana Svih svetih i Dušnog dana ispred središnjeg križa na gradskom groblju Boninovo položeni su vijenci i upaljene svijeće u spomen na poginule branitelje i civilne žrtve iz Domovinskog rata. Pored predstavnika Dubrovačko-neretvanske županije, Ureda državne uprave, Grada Dubrovnik, HRM-a te udružna proisteklih iz Domovinskog rata vijence je položilo i zajedničko izaslanstvo MORH-a i MUP-a i to voditelj Područnog odsjeka za poslove obrane Ante Damić, načelnik PU dubrovačko-neretvanske Tonći Radibratović. Riječi molitve uputio je katedralni župnik don Stanko Lasić, a polaganju vijenaca nazočio je i policijski kapelan don Ivo Borić.

Sveta misa zadušnica slavlјena je na Dušni dan u dubrovačkoj katedrali. Misu su predvodili generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. dr. Petar Palić, katedralni župnik dr. don Stanko Lasić, ravnatelj biskupijske klasične gimnazije mr. don Bernardo Pleše i policijski kapelan don Ivo.

Istoga dana: U Gospicu je prigodnim svečanostima u vojarni "Eugena Kvaternika" obilježena 21. obljetnica osnutka 9. gardijske brigade - "Vukova". Na spomenik poginulim i umrlim pripadnicima položeni su vijenci i zapaljene svijeće, a u vojarni je otvorena izložba "Povjesnica 9. gardijske brigade". Molitvu ispred spomenika predvodio je policijski i vojni kapelan vlč. Ivan Blaževac. Sveta misa za poginule branitelje služena je u kapelici sv. Franje Asiškog, a predvodio ju je vlč. Luka Blažević.

Osim časnika i dočasnika, na obilježavanju su nazočili i čelnici grada Gospicu i Ličko-senjske županije, predstavnici udružna proisteklih iz Domovinskog rata te roditelji i članovi obitelji poginulih vitezova 9. gardijske brigade Vukova.

02. 11. 2013.

U svetištu Svete Mati slobode u Zagrebu na Dušni dan misu za poginule, umrle i nestale hrvatske branitelje predvodio je generalni vikar Vojnoga ordinarijata o. Jakov Mamić, OCD.

04. 11. 2013.

U petrinjskoj vojarni „Pukovnik Predrag Matačić“ 1. mehanizirana bojna Tigrovi Gardijske motorizirane brigade obilježila je 23. godišnjicu osnutka svoje postrojbe.

1. mb Tigrovi gmtbr HKoV-a je postrojba koja baštini tradiciju i nosi ime nekadašnje ratne i legendarne 1. gardijske brigade Tigrovi. Postrojba Tigrova ustrojena je prvotno u sastavu specijalne policije MUP-a RH 5. studenoga 1990. godine u Rakitju pokraj Zagreba, a od svibnja 1991. gardijska je brigada Zbora narodne garde RH, kasnije HV-a. Slogan „Za hrvatsku kao Tigar“ poznat je u svim dijelovima Hrvatske jer je to postrojba koja je sudjelovala u obrani Domovine u svim njenim dijelovima. U Domovinskom ratu kroz 1. gardijsku brigadu Tigrove prošlo je preko 11000 branitelja, 1711 ih je ranjeno, preko 200 Tigrova prošlo je tortura srpskih logora. O težini i odgovornosti koju su tijekom ratnog puta podnijeli Tigrovi u stvaranju Domovine svjedoči broj od 367 poginulih i šest nestalih.

Upravo na ove teške ali slavne dane u stvaranju Republike Hrvatske u kojoj su nezamjenjivu ulogu odigrali Tigrovi podsjetio je današnji zapovjednik Tigrova, bojnik Zdenko Fiala. Postrojenim pripadnicima 1. mb obratio se brigadir Tihomir Kundid, načelnik stožera Gardijske motorizirane brigade iz Knina. Uz čestitke povodom 23. obljetnice 1. gbr Tigrovi i Dana 1. mb Tigrovi, brigadir Kundid je istaknuo kako današnji Tigrovi uzorom na svoje utemeljitelje, slavne i pono-sne Tigrove uspješno izvršavaju najzahtjevnije zadaće koje pred njih stavlju Oružane snage Republike Hrvatske. Brigadir Kundid istaknutim pripadnicima bojne uručio je pohvale i nagrade dodijeljene od zapovjednika HKoV-a general bojnika Dragutina Repinca i zapovjednika brigade brigadnog generala Borisa Šerića.

Nakon postrojavanja, u vojnoj kapeli svetoga Ilike proroka, vojni kapelan Tigrova don Milenko Majić služio je svetu misu za poginule i umrle branitelje pripadnike 1. gardijske brigade Tigrovi.

05. 11. 2013.

Na sjeveru Afganistana, u kampu Marmal u Mazar-e-Sharifu, pripadnici 1. Mb Tigrovi koji se nalaze u sklopu 22. hrvatskog kontingenta u operaciji ISAF obilježili su Dan postrojbe 1. Mb „Tigrovi“ i 23. obljetnicu osnivanja 1. gardijske brigade Tigrovi.

Proslava obljetnice i Dana postrojbe 1. Mb „Tigrovi“ započela je svečanim postrojavanjem pripadnika postrojbe. Postrojenim pripadnicama prigodnim riječima obratili su se zapovjednik 22. HRVCON-a brigadir Jozo Matković i zapovjed-

nik 1. mehanizirane satnije 1. Mb “Tigrovi” satnik Krešimir Kršinić.

Zapovjednik 22. HRVCON-a u svom obraćanju podsjetio je na težak ratni put 1. gardijske brigade te je istaknuo da je tijekom Domovinskog rata 367 pripadnika “Tigrova” poginulo, 1711 ranjeno i 6 se vode kao nestali, te kako je kroz 1. gardijsku brigadu prošlo preko 11000 branitelja. Satnik Kršinić rekao je kako je iznimno ponosan što danas zapovijeda satnijom koja nastavlja izgrađivati put “Tigrova” u međunarodnom okruženju.

U nastavku svečanosti zapovjednik 22. HRVCON-a podijelio je pohvale istaknutim pripadnicima 1. Mb “Tigrovi”, a za 20 godina pripadnosti “Tigrovima” ds Zlatko Španec dobio je plaketu postrojbe.

Nakon postrojavanja, u kapelici kampa „Marmal“ vojni kapelan 22. HRVCON-a vlč. Željko Savić služio je svetu misu zadušnicu za sve poginule, umrle i nestale pripadnike 1. gardijske brigade “Tigrovi”.

06. 11. 2013.

U nacionalnom marijanskom svetištu u Mariji Bistrici slavljenja je misa zahvalnica za sve policijske službenike Ministarstva unutarnjih poslova i Policijske uprave krapinsko-zagorske, a predvodio ju je mons. Zlatko Koren, rektor svetišta, župnik i dekan.

Na misi su bili najviši dužnosnici MUP-a: zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, zamjenik glavnog ravnatelja policije Zvonimir Vnučec, načelnik Ureda glavnog ravnatelja policije Zlatko Koštić, načelnik Ureda za poslove posebne sigurnosti Željko Renić, načelnik OKC-a MUP-a Darko Majstorović, pomoćnik načelnika Uprave policije Josip Bukvić, voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorčak, načelnik PU krapinsko-zagorske Jakob Bukvić, te drugi načelnici.

Uz mons. Zlatka Korena na sv. misi koncelebri rali su vlč. Luka Slijepčević, župnik u Gornjoj Stubici, vlč. Dragutin Bosnar, župnik u Oroslavju, vlč. Josip Ban, župnik u Stubičkim Toplicama, don Marin Drago Kozić, kapelan poslužitelj Policijske kapelanie “Sv. Nikola biskup” za PU krapinsko-zagorsku i đakon Ivan Zovko.

Istoga dana: Zaklada policijske solidarnosti posjetila je Prvu katoličku osnovnu školu u Gradu Zagrebu čijoj je knjižnici darovala lektirnu građu za 140 djece koji pohađaju ovu novoosnovanu školu. U ime Zaklade knjige je uručio Mato Topić, policijski službenik Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, a primili su ih ravnatelj škole Vinko Mamić te voditeljica školske knjižnice Ivana Petrak. Akcija Zaklade “Knjiga do osmijeha” provodi se od 2011. godine, a

doniranje knjiga i slikovnica nastavlja se u vrtićima, školama, dječjim odjelima bolnica, sigurnim kućama i u drugim ustanovama.

07. 11. 2013.

Hrvatska zajednica udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata organizirala je posjet roditelja na mjesto pogibije njihovih sinova, za vrijeme obrane i deblokade Dubrovnika. Dan ranije slavljen je i sv. misa za branitelje u dubrovačkoj katedrali.

Roditelji su posjetili spomen-obilježje palim za Domovinu u župi sv. Jurja – Osojnik kod Dubrovnika, gdje ih je dočekao upravitelj župe don Ivo Borić, koji je i policijski kapelan PU dubrovačko-neretvanske.

Nazočnim su se obratili Niko Vuković, predsjednik Udruge roditelja poginulih branitelja grada Dubrovnika, prof. Mišo Đuraš, kustos muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, prof. Varina Jurica Turk, voditelj muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, puk Eduard Čengija, umirovljeni pukovnik HV-a i svojedobno jedan od zapovjednika obrane grada Dubrovnika.

08. 11. 2013.

U Bojni za specijalna djelovanja proslavljen je blagdan sv. Martina Tourskog, zaštitnika vojne kapelaniće i spomen-dan na sedamdeset i četiri poginula pripadnika specijalnih postrojbi OS RH. Svečano misno slavlje slavljeno je u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Delnicama. Generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić, predvodio je misno slavlje u koncelebraciji s vojnim kapelanicima Karlovačkog dekanata Vojnog ordinarijata. Na misi je pjevao župni zbor pod vodstvom časne sestre Rufine Šimatić. Na kraju mise p. Mirko Vukoja, vojni kapelan Bojne za specijalna djelovanja, pozdravio je prisutne, zahvalio im se na dolasku i sudjelovanju na proslavi.

Na obilježavanju Dana vojne kapelaniće prisustvovali su roditelji, braća, sestre i djeca poginulih branitelja, zapovjednici postrojbi OS-a, Ministarstva unutarnjih poslova RH, predstavnici lokalne uprave, predstavnici udruga roditelja i udovica poginulih branitelja iz PGŽ, udruga proizašlih iz Domovinskog rata, te bivši i umirovljeni pripadnici Bojne za specijalna djelovanja. Nakon misnog slavlja kod spomen-obilježja u vojarni „Drgomalj“, molitvu za poginule specijalce, kao i za sve poginule branitelje iz Domovinskog rata izrekao je generalni vikar vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić.

09. 11. 2013.

Na dvadeset i drugu godišnjicu obilježavanja osnutka požeške 123. brigade, predstavnici udru-

ga proisteklih iz Domovinskoga rata, vojske, policije te lokalne uprave i samouprave položili su vijence i zapalili svjeće ispred spomenika poginulim hrvatskim braniteljima na Trgu 123. brigade u Požegi. Vojni kapelan vlč. Željko Volarić predvodio je prigodnu molitvu i blagoslov.

16. 11. 2013.

Skupina od pedeset hodočasnika predvođena kapelanom Policijske kapelaniće „Sv. Mihovil“ fra Franom Mušićem krenula je ranim jutrom prema gradu heroju – Vukovaru i Osijeku. Ovim hodočašćem uključili su se u inicijativu „Vukovar - mjesto posebnog pileteta“.

Najprije su posjetili franjevački samostan i župnu crkvu sv. Filipa i Jakova gdje su slavili sv. misu za sve stradale branitelje i nevine žrtve grada Vukovara. Upravitelj svetišta fra Goran Propadalo ukratko je ispričao o povijesti, životu i djelovanju fratara i samostana za vrijeme rata.

Otud su pošli tragom najtežih stradalnika, do Opće bolnice, i hangara na Ovčari te masovne grobnice, a zatim do Memorijalnog centra na novom groblju. Molitvom uz paljenje svjeće na svakom od tih mesta tražili su od milosrdnog Boga da stradalima udijeli puninu života. Na povratku u Zagreb navratili su u Osijek.

18. 11. 2013.

Euharistijsko slavlje za sve poginule u obrani Vukovara i Hrvatske u svetištu Svetе Mati slobode na zagrebačkom Jarunu predvodio je zagrebački pomoćni biskup mons. Ivan Šaško u koncelebraciji s generalnim vikarom Vojne biskupije o. Jakovom Mamićem, provincijalom Hrvatske salezijanske provincije don Pejom Orkićem i desetak svećenika.

Na početku mise, biskup Šaško rekao je da se spominju ponajprije Vukovara i Škabrnje, no, "u nama su molitve za našu zemaljsku domovinu, našu Hrvatsku; molitve poglavito za nas kršćane, da budemo dostojni Kristove ljubavi i da u svojoj odgovornosti i pozivu ne zanječemo istinu i ne budemo ravnodušni prema potrebama bližnjih". "Imajući danas u spomenu osobito one pokojnike čija mjesta pokopa ni grobove mržnja ne želi otkriti, nemojmo dopustiti tuzi da naruši vjerničku radost, onu radost koja započinje praznim grobom, mjestom Kristova uskrsnuća", rekao je biskup Šaško u homiliji te u osvrtu na prvo čitanje istaknuo kako za nas, Hrvate, i za svako srce osjetljivo za ljudsku patnju, nema stvarnosti koja bi tako približila "grozotu pustoši" od one koja je ostavljena u Vukovaru.

Nakon svete mise održan je koncert pod nazivom „Bogu i domovini“. Simfonijski puhački orkestar Oružanih snaga Republike Hrvatske i Tamburaš-

ki orkestar Policijske akademije pod vodstvom dirigentice Nevenke Pavleković te brojni drugi izvođači, svečanim koncertom odali su počast žrtvama Vukovara i Škabrnje.

Brojni nazočni imali su priliku uživati i u nastupima Klape Barun, Adama Končića, Ronaldra Brausa, Anje Šovagović Despot, Joška Ševe i Nikoline Pinko.

Organizatori koncerta „Bogu i domovini“ su Klub veterana 148. brigade HV i župna crkva Sveta Mati slobode. Autorica i voditeljica koncerta bila je Lejdi Oreb.

20. 11. 2013.

U kapelici bl. Ivana Pavla II. u Valbandonu održano je svečano misno slavlje povodom Dana kapelaniće sv. Maura i uvođenja u službu novog kapelana Policijske uprave istarske mr. Ilije Jakovljevića.

Istoga dana: U skladu s Godinom vjere u vojarnu „Pukovnik Marko Živković“ - 91. zb HRZ i PZO-a pozvan je nogometnički druge HNL Mario Jokić da govoriti o svome životu i dadne svjedočanstvo žive vjere.

Izlaganje obraćenog nogometnika trajalo je duže nego uobičajene tribine zbog bogatstva sadržaja i primjera te su slušatelji ostali ganuti i potaknuti u svome životu učiniti nešto više po pitanju življene vjere.

22. 11. 2013.

Djelatnici PU ličko-senjske predvođeni načelnikom Antom Podnarom i policijskim kapelanom vlč. Ivanom Blaževcem hodočastili su u „grad heroja“ Vukovar. Skupina od tridesetak djelatnika zaputila se u ranim jutarnjim satima na hodočašće sa željom pokloniti se svim žrtvama vukovarske tragedije.

Nakon dolaska u Vukovar policijski djelatnici su obišli Trpinjsku cestu u narodu poznatu kao „groblje tenkova“ i memorijalni centar general bojnika „Blage Zadre“, gdje im je jedan od živućih svjedoka progovorio o svom iskustvu rata u Vukovaru te ratnim operacijama u kojima se našao tijekom 1991. godine. Nakon obilaska memorijalnog centra uputili su se u Vukovarsku bolnicu i obišli spomen-muzej u kojem su djelomično mogli osjetiti u kojim uvjetima je radilo bolničko osoblje za vrijeme agresije na Vukovar. Na memorijalnom groblju i spomen domu „Ovčara“ zapalili su svjeće i pomolili se za sve poginule branitelje i civile vukovarske tragedije.

Svetu misu za pokojne branitelje Vukovara slavili su u crkvi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima. Nakon svete mise župnik mons. Tadija Pranjić ugostio ih je u župnom dvoru i tom prilikom pro-

govorio o povijesti župe i ratnim danima koje je proveo u Vinkovcima kao jedan od prvih vojnih kapelana. U povratku su obišli đakovačku katedralu i bogoslovno sjemenište u Đakovu.

26. 11. 2013.

Vojni biskup Juraj Jezerinac bio je u pastoralnom pohodu Hrvatima u Australiji. Svake tri godine u Australiju dolazi jedan od biskupa iz Hrvatske ili iz Bosne i Hercegovine. Tom prilikom posjećuje Hrvatske katoličke centre u Australiji i Tasmanijskoj. Pastoralni pohod biskupa Jezerinca započeo je u Melbourneu, Hobartu, Brisbanu, Canberri i Sydneju.

Od 11. do 15. listopada predvodio je duhovne vježbe hrvatskim svećenicima u benediktinskom samostanu u Sydneju. Na duhovnim vježbama su se okupili svi hrvatski svećenici koji žive i rade na ovim prostorima. Bio je to zgodan trenutak za duhovnu obnovu, kao i dobra prilika da se barem jednom godišnje nađu zajedno, popričaju i razmijene svoja pastoralna iskustva.

Poslije duhovnih vježbi, biskup Jezerinac posjetio je Newcastle i Adelaide, odakle se uputio na zapadnu obalu Australije u Perth. Dočekao ga je Nikola Čabraja, hrvatski svećenik u Zapadnoj Australiji.

Na svetkovinu Krista Kralja 25. studenoga biskup je predvodio misu u hrvatskoj crkvi Svetе Ane u North Fremantleu, pod kojom je krizmao 26. djece i podijelio prvu pričest petero djece.

Idući dan upravni odbor Hrvatskog centra u North Fremantlu pripremio je za biskupa Jezerinca svečani domjenak. Predsjednik centra Željko Višić uručio mu je darove u znak sjećanja na njegov posjet.

Za boravku u Australiji biskup je imao prigodu susresti se s mons. Julianom Porteousom, nadbiskupom Hobarta, zatim australskim vojnim biskupom Maxom L. Davisom, te Klanjateljicama Krvi Kristove koje slave 50 godina života i djelovanja u Australiji.

27. 11. 2013.

U sklopu Godišnjeg radnog sastanka dočasničkog zbora i dočasničkog lanca potpore OS RH, te Dinamičkog plana aktivnosti ZZOD-a 21. i 27. studenog održane su tradicionalne hodnje s polaskom u Nuštru i ciljem na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata u herojskom gradu Vukovaru povodom sjećanja na žrtvu grada, te iskazivanja počasti za sve poginule u Domovinskem ratu.

U župnoj crkvi Duha Svetoga u Nuštru hodočasnike su pozdravili načelnik općine Nuštar Hrvoje Drinovac, donaćelnik općine Nuštar Drago Mrkonjić, Damir Dujić, zapovjednik 2. bojne 3.

GBR u to vrijeme, a prof. Stanko Leko održao je prezentaciju "Nuštar bedem ravnice". Župnik vlč. Slavko Vranjković izrazio je dobrodošlicu, te ponudio okrjepu, a vojni kapelan vlč. Ante Mihaljević zamolio je Božji blagoslov za hodočasnike. Tijekom hoda iskazana je počast poginulim braniteljima paljenjem svijeća na spomen-obilježjima u Nuštru, Marincima, Bogdanovcima, na "Kukuruznom putu", spomen-obilježju "Blago Zadro", stratištu "Ovčara", te na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata. Ratna svjedočanstva iz Marinaca prenio je sudionik ratnih zbivanja stn Marinko Godžić, a u Bogdanovcima tadašnji zapovjednik obrane Ivan Matković - Lasta, te načelnik općine Bogdanovci Juraj Mihajlović. Na ulazu u Vukovar hodočasnike je dočekao čsn Dejan Marošićević, te prenio osobna ratna svjedočanstva.

U pastoralnom centru franjevačkog samostana "Sveti Bono" hodočasnike je pozdravio i ugostio gvardijan fra Gordan Propadalo, te je pogledan kratak dokumentarac o Vukovaru. Ratna svjedočanstva prenio je tadašnji zapovjednik Mitnice npr Filip Karaula, a u crkvi svetog Filipa i Jakova vojni kapelan ZZOD-a vlč. Ante Mihaljević predvodio je euharistiju za sve poginule branitelje, te molitvu za Domovinu. Propovijedao je vojni kapelan GOMBR-e vlč. Alojz Kovaček.

Zapovjednik ZZOD-a brigadir Blaž Beretin, te 1. dočasnik Krešimir Grljušić zahvalili su na gostoprivisu.

U sklopu hodnje također je posjećen samostan svetog Ivana Kapistrana u Iloku, te Muzej grada Iloka gdje je predstavljena povijest Iloka od najstarijih vremena do danas.

30. 11. 2013.

Na blagdan sv. Andrije apostola, župa sv. Jurja u Osojniku kojom upravlja don Ivo Borić, policijski kapelan Policijske kapelaniye „Sv. Vlaho“ u PU dubrovačko-neretvanskoj posjetio je i nazičio na sv. misi Tonći Radibratović, načelnik PU dubrovačko-neretvanske sa suradnicima.

01. 12. 2013.

Misnim slavlјem u kapeli Vojnog ordinarijata koje je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s generalnim vikarom o. Jakovom Mamićem i biskupskim vikarom za pastoral don Josipom Stanićem i vojnim i policijskim kapelanicima zaključena je Godina vjere u Vojnoj biskupiji. Propovijedao je generalni vikar. Pozdravljajući okupljene kapelane i vjernike na ovoj, inače redovitoj nedjeljnoj svetoj misi, biskup Jezerinac je, podsjetivši na početak i razloge koji su potaknuli papu Benedikta XVI. da otvorí

Godinu vjere, naglasio da smo kao Crkva pozvani obnoviti jasan stav o vjeri, oživjeti je i pročistiti, te poput apostola Pavla isповједiti: "Živim, ali ne više ja, nego živi Krist u meni!" (Gal 2, 20). "Danas želimo zahvaliti Bogu na svemu čime nas je obdario tijekom godine i nastaviti produbljivati i živjeti vjeru. Neka nam Gospodin u tome pomogne", zaključio je biskup.

02. 12. 2013.

Na današnji dan 1991. godine na nekadašnjoj paupčkoj bazi u neprijateljskoj zasjedi poginulo je jedanaest mlađih hrvatskih branitelja. Poginuli su Vinko, Andelko, Tomo, Davor, Ivica, Damir, Tomislav, Jozo, Tade, Branko i Tomislav, i njihova imena nikada neće biti zaboravljena. U sjećanje na njih na spomen-obilježje položili su vijence i zapalili svijeće izaslanstva državnih tjele i udruga.

Molitvu pred spomen-obilježjem prevodili su vlč. Mario Sanić i vojni kapelan Vojne kapelaniye "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić
Istoga dana: Na mjesnom groblju u Smiljanu uz policijske počasti pokopan je policijski službenik Policijske postaje Novalja Igor Katić, koji je u suto 30. studenoga na autocesti A1 kod tunela Krpani, prilikom putovanja na posao pomagao sudionicima prometne nesreće, kojom prilikom je i sam stradao.

Uz roditelje, članove obitelji, rodbinu pokojnog Igora, pogrebu su u ime Ministarstva unutarnjih poslova nazočili Zvonimir Vnučec, zamjenik ravnatelja policije, Aco Martinović, načelnik Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima, Darko Majstorović, načelnik OKCP, Želimir Radmilović, načelnik Policijske akademije, načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar sa suradnicima, te brojni Igorovi kolege i prijatelji. Obred sprovoda vodio je policijski kapelan vlč. Blaževac, a misu zadušnicu u smiljanskoj crkvi predvodio je župnik vlč. Turkalj. Izraze sućuti poslali su i predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova te vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

03. 12. 2013.

Fra Jozo Zovko predvodio je božićnu duhovnu obnovu za vjernike Policijske kapelaniye „Sv. Mihael arkandeo“ u sjedištu MUP-a. Okupljenim vjernicima fra Jozo je govorio o potrebi sakramentalnog življena vlastite vjere. Osobito je naglasio važnost redovite isповijedi, euharistije, molitve te iskazivanja ljubavi prema bližnjima. Pozvao je na ispravno razumijevanje Božića i božićne simbolike, te odbacivanje svih viškova iz te simbolike koji zamagljuju istinsku poruku i dar Isusovog rođenja.

PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA

Sv. Matej apostol - Dan kapelanje Bjelovar, 20. rujna 2013.

U današnjem evanđelju čitali smo dio Matejeva evanđelja: "Odlazeći odande, ugleda Isus čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici i reče mu: "Podi za mnom!". On usta i pođe za njim" (Mt 9, 9).

Tko je Matej? U popisu imena dvanaestorice apostola, Mateja se spominje kao "Matej carinik" (Mt 10, 3). On je jedan od četvorice evanđelista, uz Ivana, Luku i Marka, koji su napisali evanđelje.

Zašto i kada je Matej pisao? Evanđelje po Mateju napisano je krajem prvog stoljeća. Matejeva zajednica vjernika teško je proživljavala odvajanje od židovske sinagoge, koja je bila središte njihovog vjerskog života. Bila je često na udaru svojih sunarodnjaka Židova. Kršćane su smatrali jednom vrsti sekete. S jedne strane vidimo Židove koji se okupljaju u svojim sinagogama, redovito subotom, a s druge strane javljaju se kršćani, koji su se okupljali na svetoj misi i molitvi nedjeljom, koji iskazuju svoje poštovanje Bogu Isusu Kristu, jer je uskrsnuo nedjeljom.

Kako je židovska vlast gledala na kršćane koji se u to vrijeme pojavili? Židovske vlasti odlučile su da svatko tko bude priznao Isusa kao Sina Božjega, treba biti izbačen iz židovske zajednice. Ivan evanđelist piše: "Židovi se doista već bijahu dogovorili da se iz sinagoge ima izopćiti svaki koji Isusa prizna Kristom (Iv 9, 22), a to znači Bogom, Spasiteljem, naviještenim od proroka.

Naučeni na obrede i načine djelovanja svoje sinagoge, Židovima je, koji su prihvatali Isusa Krista kao svoga Spasitelja, bilo veoma važno da ih netko pouči u vjeri koju su prihvatali, to jest da je Isus Mesija i da je on sada središte njihova života. Tu im je želju odlučio ispuniti i sv. Matej, pišući evanđelje, da ih, dakle, učvrsti u vjeri koju su primili i prihvatali da je slijede.

Da je Isus Krist doista Bog koji je postao čovjekom veoma je važna tema i za našu vjeru, jedna od temeljnih, gdje se i nama postavlja pitanje: Tko je za mene Isus Krist? I kad bismo bili više svjesni istine da je Isus Krist doista Bog koji je postao čovjekom, da je prema tome njegova Riječ Božja riječ, to bi nas moralno toliko zahvatiti da ne možemo biti više neutralni prema Isusu Kristu i njegovom Evanđelju. Sv. Matej prikazuje, dakle, Isusa kao obećanog Mesiju, na kojemu su se ispu-

nila proročanstva Staroga zavjeta.

Tako na primjer, rodoslovljem dokazuje da je Isus Davidov potomak po tijelu. Da je Isus djevičanski začet po Duhu Svetom, Matej navodi Izajijino proročstvo, koje o tome govori. Da je Isus rođen u Betlehemu, Matej to potkrepljuje riječima proroka Miheje koji najavljuje rođenje Mesije u gradu Betlehemu, kad kaže. "A ti, Betleheme, zemljo Judina! Nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim, jer iz tebe će izaći vladalac koji će pasti narod moj - Izraela!" (Mt 2, 6). I tako redom.

Koje su specifične karakteristike Evanđelja po Mateju? Matej je, kao što sam rekao, pisao za zajednicu židovskih obraćenika, da ih učvrsti u vjeri. Koristio je slike, priče, upute i književne tehnike onoga vremena koje su bile poznate Židovima. Često je koristio odlomke iz Starog zavjeta, više nego sva tri druga evanđelista zajedno. Matej opisuje Isusa kao onoga koji je superiorniji od židovskih učitelja. Matej apelira na pretpovijest svojih čitatelja i to na način da uspoređuje Isusa s likovima iz židovske povijesti koji su bili predstavnici svega što će se dogoditi, odnosno ispuniti u Isusu Kristu. Tako na primjer, kao što je Mojsije vodio svoj narod iz egipatskog ropstva, tako je i Isus oslobođio nas iz ropstva grijeha. Kao što je Mojsije dao Deset zapovijedi tako je i Isus došao da ih nadopuni i ispunji. Na gori Taboru rekao je: "Ne mislite da sam došao ukinuti Zakon (Božje zapovijedi) ili proroke. Nisam došao dokinuti nego ispuniti. Tko dakle ukine jednu od njih, pa i najmanjih zapovijedi i tako nauči ljude, najmanji će biti u kraljevstvu nebeskom. A tko ih bude vršio, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom" (Mt 5, 17-19).

I tako evanđelist Matej nastoji prikazati Isusa svojoj zajednici da je Isus doista pravi Božji Sin, pravi Mesija, koga su Židovi odbacili. To odbijanje jednog dijela židovskog naroda potaklo ga je da se okreće nežidovima. On ih poziva da vjeruju u Isusa, novog Mojsija, sina Davidova. Stoga Matej poziva u svoju kuću sve grešnike, carinike, ljude izgubljene egzistencije da im pokaže tko je Isus Krist, da je pravi Bog, koji oduzima grijehu svijeta. Kad su farizeji opazili da je Matej skupio carinike i grešnike, pitali su apostole: "Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima? Isus im je

odgovorio: "Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima" (Mt 9, 12), i nastavlja: "Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike" (Mt 9, 13).

O Mateju nemamo puno zapisanih podataka. Sve ono što je zapisano o njemu dovoljno govori tko je on. Povjesničar Euzebije kaže za Mateja da je on propovijedao najprije Židovima. Pisao je aramejskim jezikom kojim su tada govorili Židovi u Palestini. Bili su dobro upućeni u Stari zavjet. Upravo je njima želio pokazati na temelju Starog zavjeta da je Isus uistinu obećani Mesija, dakle pravi Bog na kojem su se ispunila sva proroštva. Sv. Ivan evanđelist kaže da Boga nikad nitko nije video. Jedinorodenac, koji je u krilu Očevu, on nam ga obznani. Da je Isus doista Bog potvrđuju to Isusova čudesna, a najveće među njima je Isusovo uskrsnuće, na kojem se temelji naša vjera. Uostalom, i Isus je više puta to i potvrdio. "Ako meni ne vjerujete da JA JESAM onda vjerujte čudesima koja činim, veli Isus.

Sveti oci ističu tri značajke sv. Mateja, osim činjenice da mu je bilo posebno na srcu dokazati Isusovo božansko porijeklo, da je dakle pravi Bog, oni ističu: Prvo: Matejevu spremnost kojom je odgovorio na Isusov poziv; Drugo: njegovu velikodušnost, kad je priredio oproštaju večeru; Treće: Matejevu poniznost, opisujući ljutnju farizeja što se Isus svratio upravo njemu kao grešniku.

Ovakvo držanje sv. Mateja proizlazi iz nje-

gove duboke vjere u Isusa Krista kao Sina Božjega. A kao takvog je prepoznao kod prvog susreta s njime, dok je sjedio u carinarnici, kad mu je Isus rekao: "Pođi za mnom". Što se tada dogodilo Matejevu srcu, teško je reći. Što ga je potaklo da je napustio svoj siguran posao i krenuo u nepoznato? To samo dragi Bog znade. Bez sumnje Matej je otkrio nešto u Isusu za čim je čeznula njegova duša. Isusov nauk i govor koji je osvojio Matejevo srce, za Mateja nije bio običan govor. Isusov nauk ne izlazi ni iz jedne škole. Ne dolazi od ljudskog učenja, dolazi iz neposrednog doticaja sa svojim Ocem. Zato je radikalno drugačiji od ljudskog učenja.

Prigodom jedne velike rasprave tko je zapravo Isus, Isus je dokazivao da ga je Otac nebeski poslao i da ga on dobro poznaje. I kad bi rekao da ga ne poznaje da bi u tom slučaju bio lažac kao i oni. Rekoše mu na to Židovi: "Ni pedeset ti još nije godina, a video si Abrama?" Reče im Isus "Zaista, zaista, kažem vam: prije nego Abraham posta, JA JESAM" (Iv 8, 57), što znači ja sam od vječnosti.

Apostol Pavao na temelju istine o utjelovljenju Sina Božjega, njegove spasenjske muke, smrti i uskrsnuća te slavnog uzašašća, kao i svoje prisutnosti u Crkvi koju je osnovao Isus Krist. Pavao izvodi temeljni imperativ svega kršćanskog zalaganja, kako smo čuli u 1. čitanju, da živimo dostoјno svoj kršćanski poziv, jer Krist i dalje dje-

luje snagom Duha Svetoga u svojoj Crkvi. Krist je zamislio Crkvu kao suradničku zajednicu. U njoj je ustanovio razne službe i obdario je karizmama – darovima koje je dao Crkvi i za Crkvu. Kršćani trebaju uzajamno služiti jedni s drugima; zajedno surađivati i tako izgrađivati zajednicu - Crkvu. Temeljna oznaka Crkve, i svakog pojedinog člana, je rast u Kristu, da Crkva bude "drugi Krist", i svaki pojedinac u njoj. Crkva još nije dosegla taj stupanj u punini. To će se dogoditi na kraju povijesti. Ona neprestano raste i razvija se snagom Duha Svetoga. Neki u toj Crkvi sporo napreduju, a drugi su se uzdigli veoma visoko, poput Mateja te mnogih svetaca i mučenika, tijekom povijesti. I što bude u nama veća svijest da je Isus Krist uskrsnuo, živ, da smo svi mi pozvani biti s njime u vječnosti, to će nas obuzimati više želja da se trudimo živjeti po Evanđelju, kako bismo se što više suočili Isusu Kristu.

Temeljna, dakle, misao Matejeva evanđelja jest dokazati da je Isus pravi Bog na kojem su se ispunila sva proroštva, a najveći dokaz jest Isusovo uskrsnuće. I drugo: Isus i danas djeluje po svojoj Crkvi, koju je osnovao. Stoga nas Pavao poziva da živimo dostoјno svoga kršćanskog poziva kojim smo pozvani živjeti u vjeri. A na

jednom drugom mjestu piše: "Otrijeznите се како вља и не гријешите, јер неки, на срамоту вам каže, не знају за Бога" (1 Kor 15, 34).

Braćo i sestre! Slaveći danas blagdan sv. Mateja želimo učvrstiti svoju vjeru u Boga Isusa Krista, moleći ga da nas dobri Bog po svom Duhu učvrsti u vjeri, da nas oduševi za Isusa Krista i njegovo evanđelje. Čuvajmo i razvijajmo poruku ovoga sveca. Danas nam je jako potrebna živa vjera u Isusa - Boga. Jedino ta vjera može rušiti idole koji danas nalaze svoje mjesto u vjernicima i u našem društvu; idole egoizma, idole konzumerizma, idole individualizma, idole hedonizma, idole lopovluka i neodgovornosti, idole relativizma, idole samodostatnosti i ljubomore, idole grijeha kojeg pretvaramo u ideale i vrlinu.

Potičemo vas, braćo i sestre, da se upustite u avanturu iskustva sreće, mira, dobrote, zrelosti, odgovornosti i slobode koje nudi sveto evanđelje, koje smo slušali danas iz usta evanđeliste Mateja. U tim mislima čestitam vam Dan kapelanije sa željom da današnja Božja Riječ koju smo čuli padne na naša srca kao na plodno tlo i da donese ploda u našem radu i životu, da vas ljudi prepoznaju kao svoje anđele. Amen ■

Dan policije Zagreb, 29. rujna 2013.

Otkad postoji čovjek, uvijek je postavljao pitanja: Odakle zlo u svijetu, trpljenje, glad, rat, konačno i smrt. Neki su mislioci u povijesti bili toliko pod dojmom zla da su vjerovali da postoji bog dobra i bog zla. Sve što se događalo u svijetu, bilo dobro ili zlo, pripisivali bi božanstvima. Nasuprot ovakvom shvaćanju tumačenja dobra i zla, Biblija nam daje novo svjetlo. Sveti pismo nam govori da je Bog apsolutno dobro, sama svetost i ljubav, da je izvor zla u razumnom i slobodnom stvorenju, u njegovoj slobodi, izboru i odluci, a ne u Bogu. Upravo nam sv. Ivan evanđelist u 1. čitanju rasvjetljuje ova pitanja. Početak zla smješta u samo nebo, gdje je nastala prva pobuna između anđela Lucifera (čije ime znači Svjetlonosa) i arkandela Mihaela, (čije ime znači "Tko je kao Bog"). I ta se borba s neba prenijela na zemlju, slobodnim opredjeljenjem naših praroditelja. Umjesto da su poslušali Boga, radije su se opredijelili zavodničkom glasu Sotone. Prvi grijeh praroditelja iznijet je na jedan pripovjedački način u Knjizi Postanka u 3. poglaviju, gdje se ne spominje sotona, nego zmija. Zmija je sim-

bol mnogih kultura jer ona ima u sebi mnogo zanimljivih značajki: njezin otrov je ujedno i lijek, ona može usmrstiti, a može i ozdraviti; smatra se da ima moć dugog života pa i besmrtnosti. Zmija je personificirani Sotona.

Nije toliko važna zmija, nego su važne riječi iz njezinih usta. Sotona ulazi u razgovor s Evom, kad je postavio pitanje: Zašto ne jedu voće sa stabla? Eva odgovara da im je Bog zabranio. Čavao otkriva svoju strategiju i želi pobuditi u ženi znatiželju. Iskriviljava i izvrće Božju zapovijed, pretjeruje, samo da pobudi znatiželju kod žene. Sotona kaže ženi: "Ne, nećete umrijeti! Nego zna Bog: onoga dana kad budete sa stabla jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi, koji razlučuju dobro od zla". Drugim riječima, kao da im želi reći: Božja prijetnja je laž. Bog je zavidno biće koje želi držati ljude u neznanju, nezrelosti i mraku. Vjerujte meni jer sam besmrtna. I žena je povjerovala. Bio je to početak zla u svijetu. Taj se grijeh zove istočni, jer uz njega proistječu sva druga zla.

Katekizam Katoličke Crkve govori o tome:

"Iza neposlušnog izbora naših praroditelja nalazi se zavodnički glas koji se protivi Bogu, a koji ih iz zavisti strovaljuje u smrt. Pismo i predaja vide u tom palog anđela, zvanog sotona ili đavao. Crkva uči da je on bio najprije dobar anđeo, stvoren od Boga. Đavao i ostali demoni stvorenii su od Boga po naravi dobri, ali su od sebe postali zli", br. 391). To znači da su zloupotrijebili najveći Božji dar, kojim su bili obdareni, a to je sloboda. Umjesto da su je upotrijebili za dobro, oni su je upotrijebili za zlo.

Drama između dobra i zla i dalje se nastavlja. No, Bog nije prepustio čovjeka slijepoj sudbinii da se sam bori, nego mu je izišao ususret na taj način da je poslao svoga Sina Isusa Krista, koji je umro na križu radi nas i radi našega spasenja. Osnovao je Crkvu i povjerio je Petru i njegovim nasljednicima, da blago vjere koje je on naučavao, prenosi iz pokoljenja u pokoljenje dok bude svijeta.

Isusovom kraljevstvu, koje se sastoji od istine, pravde, slobode, ljubavi i mira na zemljii, Sotona se pokušava suprotstaviti na razne načine, služeći se raznim metodama, posebno preko ljudi. Njegov najčešći put je put laži, osobito laž koja se servira kao istina o čovjeku. Da Sotona doista danas djeluje posve je očito. I ta borba često dobiva dramatične trenutke. Sv. Pavao dovičuje: "Ne dajte mjesta đavlu! (Ef 4, 27). A apostol Petar upozorava vjernike na opasnost: "Otri-

znite se! Bdijte! Protivnik vaš, đavao, kao ričući lav obilazi, tražeći koga da proždre. Oprite mu se stameni u vjeri " (1 Pt 5, 8). Netko je rekao da je najveći Sotonin uspjeh danas da je uvjerio ljudе da ga nema.

Živimo u sekulariziranom i laičkom svijetu. Sotona svim društvenim sustavima djeleće neposredno, bez velike buke. Povijest ove civilizacije usmjerena je na uzdignuće čovjeka i uklanjanjem Boga iz javnoga života. S druge pak strane pojavljuju se struje okultizma, spiritizma, magije pod sotonskim utjecajem. "Sotonska religija" sve više dobiva svoje "državljanstvo", postaje priznata i organizirana u posebne sljedbe. Dok se s jedne strane oduzima Crkvi prisutnost u društvu i javnosti, sotonske sekte dobivaju sve veće "građansko pravo", potpomognute medijima i javnim glasilima. Nerijetko koriste financijske doprinose kršćana da bi ubijali vjeru u jednoga Boga.

Sotona nalazi sebi put i preko glazbe i droge. Tako imate električne preludije uz spektakularna svjetla koji pozivaju sotonu da im se objavi. Vjernost sotonskom kultu žele pokazati rušenjem križeva i sadističkom odnosu prema svetinja-ma. U nekim pjesmama nalazimo riječi: Sotona je Bog. Vlast je sotona. Moram živjeti za sotonu. Uživam ubijajući djecu, dok majke plaču".

Ono što je najgore u svemu tome jest to što se ovaj govor smatra dijelom slobode današnjeg

čovjeka, a zabranjuje se vjera koju se smatra ne-suvremenom. To je opća pojava u svijetu, a ni ova zemlja nije izuzeta. Kako se može sve to protumačiti ako iza toga ne stoje sile zla?

Papa Benedikt XVI. je rekao za Hitlera: "Sugurno se ne može reći da je Hitler bio Sotona; on je bio čovjek. No postoje vjerodostojni iskazi očevidaca, koji daju naslutiti da je on imao neku vrstu demonskih susreta, da je rekao dršćući: "On je opet ovdje, on je opet ovdje" i slično. Mi to ne možemo provjeriti. Vjerujem da se držao zadržavao u području demonskoga. To se može vidjeti po načinu na koji je vršio vlast i o tome kakav je teror i kakvu nesreću prouzročila njegova vlast", rekao je papa Benedikt (Ratzinger: "Bog i svijet", str. 107).

Papa Franjo je u novije vrijeme više puta govorio o prisutnosti sotone u svijetu. Citirao je francuskog piscu Leona Bloya: "Tko se ne moli Bogu, ispovijeda đavolski svjetonazor". Kad je papa kao nadbiskup pokušao sprječiti argentinsku vladu u ozakonjenju istospolnih brakova", ovako je postavio taj problem: "Ne budimo naivni! To nije običan politički sukob, vez razorni izazov Božjem planu. To nije običajni prijedlog zakona, već je potez oca laži koji pokušava zbrnuti i zavesti djecu Božju. Papa Franjo je rekao da postoji grijeh (a grijeh je svojevoljni prekršaj Božjega zakona) koji je nešto više od puke ljudske slabosti i zablude. Čitava drevna drama sukoba između Boga i sotone i dalje je središte vjere. Stoga Crkva kao Kristova ustanova razlog je postojanja i ima razloga reći nešto novo ovom svijetu" (List „MI“ svibanj-lipanj, 2013).

Draga braćo i sestre! Mir u obitelji, društvu, među narodima, može nastati ako postoji prije svega mir u srcu čovjeka. A on se može ostvariti samo savjesnim obdržavanjem Božjih zapovijedi, koje nam je Bog dao, a Isus Krist usavršio, poštujući, dakle, Boga i čovjeka. Ako poštujemo čovjeka, mi ljubimo i Boga.

Da bismo uspjeli pobijediti zlo u sebi i oko sebe, potrebno je posegnuti za sredstvima, koje spominje apostol Pavao. Pavao je pozivao vjernike, i nas danas poziva: "Obucite svu opremu Božju da se možete oduprijeti lukavstvima đavolskim... U opremu Božju ubraja: istinu (samo nas istina može oslobođiti, ma kako bila neugodna, nikakvo prikrivanje istine ne može stvoriti trajan mir), Pavao nadalje spominje pravednost (to znači imati ispravan odnos prema Bogu i čovjeku. Ne postoji jednostrana pravednost. Ona se može pretvoriti u ideologiju, a ideologije nikada nisu donijele dobro svijetu), spremnost na evanđelje mira, vjeru i riječ Božju, koju on naziva kacigom spasenja i mač Duha, to jest Evanđelje

(usp. Ef 6, 13-17). Samo tako, kao dobro opremljeni Kristovi vojnici, možemo ući u duhovnu borbu jer nam se boriti ne samo "protiv krvi i mesa, nego protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova" (Ef 6, 11-17), poručuje Pavao.

Isusov život na zemlji bio je borba protiv "zlokobnog trojstva: sotone, grijeha i smrti, koje je na kraju pobjedio. U poslanici Korinćanima Pavao piše: "Gdje je smrti tvoja pobjeda? A hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu" (1 Kor 15, 55).

Parafrazirajući ove riječi mogu se primijeniti i na jučer proglašenog Miroslava Bulešića blaženim u Puli. Smrt njegova nije bila poraz nego pobjeda, prije svega pobjeda ljubavi. I najljepše njegove riječi, po mojem mišljenju bile su: "Moja je osveta praštanje". Ljudi čine mnoga nedjela jer ne znaju. Još je gore ako znaju. Kako to protumačiti ako iza toga ne stoji neka zla sila.

Kršćanin se zato ne smije bojati đavla, koji je neprijatelj našega spasenja. U Kristu i s Kristom smo jači kao i sv. Mihael protiv Lucifera, jači po ljubavi koja pobjeđuje i jači po vjeri. Da je policija izabrala sv. Mihaela za svoga zaštitnika to je posve opravdano. Policajac je čovjek koji se svakodnevno susreće sa zlom. I nije lako biti u toj časnoj i odgovornoj službi. Da bi bio što uspješniji u svojoj profesiji, mora se i sam boriti sa zlom u sebi. On kao vjernik računa na Božju pomoć i zagovor sv. Mihaela. Nitko od ljudi nije dobio takvu pohvalu kao što ju je dobio Nata-nel - Bartolomej u današnjem Evandelju: "Evo istinitog Izraelca u kojem nema prijevare". Parafrazirajući ove riječi, daj Bože da se može reći za svakog hrvatskog policajca: "Evo istinitog hrvatskog policajca u kojem nema prijevare", a to znači biti otvoren za svako dobro, posjedovati vrline poštovanja, čestitosti, stručnosti, istinoljubivosti, hrabrosti i odlučnosti koje zahtjeva njegova časna služba.

Slobodan sam u ovom trenutku zahvaliti Ministarstvu unutarnjih poslova na suradnji, na podršci poslanja Vojnog ordinarijata, a to je duhovna skrb redarstvenih snaga RH. Čestitajući vam Dan policije, kao i vašim suradnicima, i svim policajcima i policijskama, želim i Gospodina Boga molim da blagosloví vaš rad, da vam udijeli snagu i odvažnost, nadasve razboritost, kako biste mogli odgovoriti zadaćama i postupati po načelu pravednosti, istine, na dobro našega naroda i svakog građanina ove zemlje. Pokojnim hrvatskim redarstvenicima, kao i svim braniteljima, koji su stali u obranu najvećih svetinja domovine, mira i slobode, istine i pravde, želimo pokoj vječni. Amen ■

Blagoslov kapele u sjedištu MUP-a Zagreb, 1. listopada 2013.

Dragi prijatelji! Ova je kapela posvećena sv. Ignaciju Lojolskom, osnivaču isusovačkog reda. Isusovci su duboko ukorijenjeni u hrvatskom narodu već nekoliko stotina godina. Sjedište im je u Zagrebu, u Palmotićevoj ulici, čiji je član i naš pater Stjepan Harjač, policijski kapelan ovdje u Ministarstvu unutarnjih poslova.

Sv. Ignacije je rođen 1491. godine u Baskiji na sjeveru današnje Španjolske. Roditelji su htjeli, dok je još bio dječak, da bude svećenik, ali je Ignacije više želio vojničku karijeru. Za vrijeme borbe s Francuzima godine 1521., braneći tvrđavu Pamplone, bio je teško ranjen. Nakon ranjanja odlazi u rodnu kuću u Loyoli. Ležeći na bolesničkom krevetu tražio je zabavne knjige, ali se na dvoru nalazile samo dvije knjige i to: "Život Isusa Krista" i "Zlatne legende", u kojoj je bio opisan život svetaca. Te su ga knjige toliko privukle da je, iako je mislio da je dobar katolik, otkrio puno toga što bi trebao raditi na sebi. Odlučio je da će se posvetiti Isusu Kristu, odnosno njegovom Evandželu, kao što su učinili sveci.

Papa Franjo dao je nedavno intervju isusovačkom časopisu "Civita Cattolica". U tom se razgovoru osvrnuo i na sv. Ignacija koji je govorio o važnosti vježbanja susreta s raspetim Kristom. "I pitam se", veli papa, "Što sam učinio za Krista? Što činim za Krista? Što trebam činiti za Krista?" (Večernji list, 26. rujna 2013.). Slično je razmišljao i sv. Ignacije. Spomenute knjige njega su sve više osvajale i odlučio je poći na hodočašće u Svetu Zemlju. Kad se oprštao od svojih, sa zahvalnošću je klečao u kućnoj kapelici pred slikom Majke Boli. Bilo je to 1522. godine. Krenuo je na daleki put, najprije u poznato Marijino svetište Montsserrat. Od bogate očeve imovine uzeo je samo sliku Majke Božje. "Molio sam da prikupim snagu za svoj put", zapisao je.

U Manrezi se zadržao godinu dana. Tu je počeo zapisivati svoja iskustva u bilježnicu iz koje su nastale glasovite "Duhovne vježbe". Njima se danas služe ne samo oci isusovci, nego i mnogi drugi, čak i nekatolici.

Ova je knjižica postala odgojna knjiga za sva vremena i učinila je mnoge svecima.

Nakon boravka u Manrezi, Ignacije Lojola odlazi u Rim, Veneciju i u Svetu Zemlju. Vraća se natrag i odlazi u Pariz gdje postaje doktor filozofije. Za vrijeme boravka u Parizu okupio je oko sebe grupu, sedmoricu svojih istomišljenika, među njima i sv. Franju Ksaverskoga. 1525. godine Ignacije osniva Družbu Isusovu, a geslo joj je: "Omnia ad maiorem Dei gloria" - Sve na veću slavu Božju!

Zaređen je za svećenika 24. lipnja 1537. godine u Betlehemu. Prvu sv. misu je služio na sam Božić 1538. godine u bazilici Santa Maria Maggiore. Zbog ratova s Turcima odlazi u Rim papi i njemu se daje potpuno na raspolažanje. 27. rujna 1549. godine papa Pavao II. bulom "Regimini militantis ecclesiae" proglašava Družbu osnovanom. Družba se Isusova proširila po cijeloj Europi.

Ignacije umire 31. srpnja 1556. godine. Ostavio jeiza sebe dobro učvršćeni red i oko 1000 isusovaca, što je nadilazilo njegovo očekivanje.

Ignacije je bio uvjeren da svatko koji ponire u svoje vlastite dubine, može otkriti volju Božju. Ovo je velika poruka za svakog čovjeka, i za nas danas. Veoma je važno često ulaziti u područje vlastite savjesti, poput Daga Hammarsjolda, pitajući se jesam li na liniji dobra ili zla. On je bio poznati švedski diplomat i glasoviti političar, koji je poginuo u Kongu u jednoj mirovnoj misiji, u zrakoplovnoj nesreći. Kao osobi i političaru bilo mu je itekako stalo do naslijedovanja Isusa Krista. Kao mladi pravnik surađivao je u vlasti u

izgradnji Švedske kao socijalne države, koja je do danas ostala uzorom drugim državama.

Na šestoj glavnoj skupštini UN-a postao je glavnim tajnikom. Iz vjere je crpio snagu za služenje svijetu i čovječanstvu.

Sada bolje razumijemo i sv. Ignacija i zašto je toliko inzistirao da čovjek više ulazi u sebe i razmišlja što mu je činiti. U svojim "Duhovnim vježbama" sv. Ignacije je napisao da vježbenik treba već kod prve vježbe razmišljati o svojem djelovanju, posebno o grijehu. Potiče vježbenika riječima: "Moli za milost da upoznaš svoje grijehе i da ih odstraniš". U drugoj točki preporuča vježbeniku "da moli Boga Isusa Krista, ono što on hoće i da to učini. I na kraju neka ta molitva završi molitvom Očenaša", preporuča sv. Ignacije.

Druge velike djelo sv. Ignacija su "Konstitucije Družbe Isusove". To su u stvari Pravila reda, smjernice kako živjeti u zajednici da ona bude što vjernija slika Isusa Krista. Osim Konstitucija sačuvano je oko 7 tisuća pisama. Pisao je na španjolskom, latinskom i talijanskom jeziku. Pisao je papama, kraljevima i knezovima, u kojima na jedan veoma konkretni i razumljiv način ulazi u svakidašnjicu kako najbolje urediti društveni život. Dopisivao se s aristokracijom i malim ljudima, koji su mu se obraćali za savjet. Sva pisma sv. Ignacije odišu ljubavlju prema ljudima, potičući ih na obraćenje, na novi život. Glasovita je njegova rečenica: "Kad se jednom promijeni naše srce, onda će se i svijet promijeniti".

Njegov je utjecaj prešao daleko granice njegova reda, tako da je dao veliki pečat europskoj kulturi kako na religioznom, tako i na kulturnom, filozofskom i umjetničkom području, napisao je za njega jedan Židov. Bila mu je želja raditi na obnovi Crkve i na produbljenju kršćanskog života. Često je naglašavao suradnju s Bogom. "Ako želiš biti uspješan moli tako kao da sve ovisi o Bogu, ali sudjeluj tako kao da samo o tebi ovisi hoćeš li biti spašen".

Isusovci dolaze vrlo rano na hrvatski teritorij. U Dubrovnik dolaze 1604. i otvaraju iste godine školu. U Zagreb dolaze 1606. godine. Već sljedeće godine osnivaju gimnaziju i tako utiru put osnivanja Zagrebačkog sveučilišta. Godine 1662. otvaraju u Zagrebu akademiju sa studijem filozofije i teologije. U Rijeci otvaraju gimnaziju 1627., u Varaždinu 1636., u Osijek stižu 1687. godine. U Petrovaradin 1693., a u Požegu 1698. godine. Isusovci su bili prvi u Hrvatskoj koji su stavili prve gramatike. Ukratko, ostavili su duboki pečat u hrvatskom narodu, kako na vjerskom tako i na kulturnom i znanstvenom području.

Dragi prijatelji! Danas blagoslivljamo kapelu u čast sv. Ignacija Loyole. Pa je opravdano da ova kapela nosi naslov ovog velikog svećenika i sveca.

Kad već govorimo o ovoj kapeli, koja je posvećena sv. Ignaciju, svaka crkva i svaka kapela upućuje nas na razmišljanje o Crkvi, koju je ustavio Isus Krist na Petru, kao živu zajednicu vjere. Isus je triput pitao Petra: "Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?" I Petar odgovara: "Da, Gospodine, ti znaš da te volim! Tebi je poznato da te volim!" Isus mu na tu iskrenu isповijest ljubavi povjerava svoju živu Crkvu, kad kaže: "Pasi jagancje moje! Pasi ovce moje" (usp. Iv 21, 15-17). Bilo je to nakon uskrsnuća, na obali Tiberijadskog jezera. Prije svoje smrti Isus govori Petru kod Cezareje Filipove: "Ti si Petar - Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata je paklena neće nadvladati" (Mt 16, 18). Crkva je dakle zajednica utemeljena od samog Isusa Krista, da bude živi svjedok Isusa Krista, "sakrament ili znak i oruđe najtješnjeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijelog ljudskog roda (LG 1). Krštenjem se ulazi u Kristovu Crkvu. Apostol Pavao uspoređuje Crkvu s tijelom koje ima više udova. "Svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist..." (1 Kor 12, 12). Prema tome, ne čine Crkvu samo papa, biskupi i svećenici, nego i svi vjernici, zajedno s njima. Ako je bolestan jedan ud, bolesno je i tijelo, Ako je jedan član Crkve bolestan, bolesna je i cijela Crkva. Crkva živi u konkretnom narodu, tako živi i u hrvatskom narodu. Zato se i zove Crkva u Hrvata.

Kao što Crkva odgaja savjest osoba, tako time odgaja i savjest naroda da bi živio od moralnih vrijednosti. Kao što je založena za čovjeka, tako je založena i za narod, za dostojanstvo svakog naroda, za slobodu svakog naroda i odgaja narode za ljubav, nipošto za mržnju: odgaja za poštovanje drugih, nipošto za tlačenje i nasilje nad drugima (Kuharić). Svi smo mi Crkva i pozvani smo na svetost života, na čemu je posebno inzistirao sv. Ignacije Lojola.

Dragi prijatelji! Ova kapela bit će u službi naviještanja Radosne vijesti, koju je rado naviještao sv. Ignacije. Ova kapela bit će mjesto sabranosti i molitve, koju je na veliko cijenio sv. Ignacije. Ova kapela bit će mjesto meditiranja - poniranja u vlastitu dušu u kojoj će mnogi donositi velike i životne odluke. Ova kapela bit će prije svega mjesto u kojoj će se vršiti nekrvna žrtva Novoga zavjeta - sv. misa.

Neka vam ova kapela od sada bude dragi mjesto sabranosti, molitve, tištine kako bi u njoj mogli donositi važne odluke za vaš osobni život i vaše služenje u zajednici u kojoj živite i radi-te prije svega kao vrsni policajci koji u društvu obavljaju važnu ulogu čuvara mira i sigurnosti.

Neka vas sve prati zagovor sv. Ignacije Loyole, nekadašnjeg vojnog časnika, svećenika i sveca. Amen ■

Sv. Nikola Tavelić - Dan kapelaniјe

Zagreb, 7. listopada 2013.

Sv. Nikola Tavelić rođio se u plemićkoj obitelji, najvjerojatnije u gradu Šibeniku. Franjevcem je postao u sjedištu velikaša Šubića, u gradu Bribiru. Oko 1365. bio je zaređen za svećenika. Kao misionar pošao je u Bosnu gdje je djelovao među bogumilima. Nakon 12 godina misijskog rada odlazi u Palestinu. Pošao je zajedno s još dvojicom svećenika do islamskog vjerskog službenika u Jeruzalem, u Omarovu džamiju, s namjerom da ga uvjeri u ispravnost kršćanske vjere. Vrhovni sudac, kadija, osudio ga je zajedno s njegovim prijateljima na smrt. Bili su zlostavljeni tri dana. Budući da su ostali čvrsti u vjeri, bili su osuđeni u Jeruzalemu na smrt. Svjedok njihove smrti bio je fra Gerard Chelvet, gvardijan samostana, koji je opisao njihovo mučeništvo i smrt.

Papa Pavao VI. proglašio ga je svetim u Rimu 21. lipnja 1970. godine, u nazočnosti preko 20 tisuća Hrvata iz domovine i sa svih strana svijeta. Bilo mi je drago da sam i ja mogao biti prisutan proglašenju Nikole Tavelića svetim. Današnje evanđelje može se primijeniti na život sv. Nikole Tavelića. U stvari, to je bio prvi Isusov navještaj njegove muke, smrti i uskršnja. Evanđelist donosi 3 značajne Isusove izreke, kao uvjet njegovog nasljedovanja: Prva izreka glasi: "Hoće li tko za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka danomice uzme križ svoj i neka ide za mnom" (Lk 9, 23; Mk 8, 34).

Nije dovoljno imati vjeru, prihvatići i isповijedati je, već je potrebno je danomice "uzeti križ svoj", a to znači slijediti Isusa Krista uz cijenu žrtve, pa i uz žrtvu vlastitog života. Imamo bezbroj primjera ljudi koji su prihvatali svoj križ iz ljubavi prema Bogu. Vjerujem da ste mnogi bili i sami svjedoci osoba koje su veoma trpele i njihova vas je smirenost i pouzdanje u Boga potakla na razmišljanje o vjeri. Možda su to bili djed, baka, otac ili majka?

Kada je Isus izlijecio slijepca od rođenja, zapitaše ga njegovo učenici: "Učitelju, tko je sagrijeo, on ili njegovi roditelji? Isus je odgovorio: "Niti sagrijesi on, niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja" (Iv 9, 2-3). Što to znači? Prihvaćanje patnje urođilo je još dubljom vjerom kod apostola. Zar nisu naši hrvatski branitelji prihvatali križ nacije na svoja ramena, koji im je neprijatelj pripremio? Oni su nam izborili ne samo slobodu, nego su nas svojim životom potakli da ljubimo još više svoju domovinu i svoj narod. Stoga će hrvatski narod živjeti s vječnom uspomenom na njih.

Druga Isusova izreka nadovezuje se na prvu. Ona glasi: "Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, (i evanđelja - dodaje Mk 8, 35) taj će ga spasiti" (Lk 9, 24).

Osim ovoga života postoji i vječni život, koji je u stvari nastavak našega ovozemaljskog života. Riječ je o jednom drugačijem životu koji nije više podložan zakonima fizike. "Spasiti život" znači ostvariti puninu života u vječnosti. Imamo bezbroj mučenika, koji su dali svoje život iz ljubavi prema Isusu Kristu, uvjereni da ako gube ovozemaljski život zbog vjere, da će zadatabiti vječni. Stoga evanđelist Marko spominje Isusove riječi u kontekstu gore spomenutih riječi: "Ta što koristi čovjeku steći sav svijet, a životu svojem nauditi?" (Mk 36-37).

Čovjek dobrima ovoga svijeta može učiniti život ljepšim i ugodnijim. Međutim, ukoliko bi ta dobra zloupotrijebili, misleći samo na sebe i uživajući u njima, što koriste zemaljski užici u trenutku smrti? Ili još konkretnije: što zapravo znaće ta dobra, ako sam njima naudio vječnom životu. Tko više voli zemaljska dobra negoli vječna, u opasnosti je da izgubi vječni život. I Isus dalje govori: "Ta što da čovjek dadne u zamjenu za život svoj? Nema bogatstva na zemlji kojim bi se mogao kupiti vječni život. I završava: "Tko se zastidi mene i mojih riječi, toga će se zastidjeti i Sin Čovječji kada dođe u slavi Očevoj i svetih anđela" (Lk 9, 26).

Sudbina svakog pojedinca ovisi o njegovom odnosu prema Isusu Kristu. Isus dakle govori da je veličina čovjeka u prihvaćanju križa, da se vječni život spašava ako izgubimo zemaljski poradi njega, da se ne stidimo svoje vjere. Knjiga Mudrosti govori o ljudima koji su izgubili svoj život poradi Boga: "Očima se bezbožničkim čini da oni umiru i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru. Ako su u očima ljudskim bili kažnjeni, nuda im je bila puna besmrtnosti. Za malo muke zadobili su dobra velika, jer ih je Bog stavio na kušnju i našao da su ga dostojni" (Mudr 3, 2-6).

Najnoviji primjer je vlč. Miro Bulešić, koji je nedavno u Puli proglašen blaženim. Kardinal Angelo Amato rekao je prigodom proglašenja don Mire Bulešića: "Blaženi Bulešić je istinski junak Crkve u Hrvatskoj, koja je četrdesetih godina prošlog stoljeća pretrpjela žestoki progon. Povjesničari navode da su u vašim biskupijama barbarski ubijena čak 434 svećenika (biskupijska

i redovnička) a još 24 umrla od mučenja i patnji podnesenih u neljudskim uvjetima zatvora. Bio je to pravi pokolj. Pobijeno je 17 posto ondašnjeg hrvatskog klera". Među njima je, dakle, bio ubijen i blaženi don Miro Bulešić, čovjek i svećenik duboke vjere u Boga, Isusa Krista.

Drugo čitanje donosi nam primjer čovjeka veoma snažne vjere, a to je apostol Pavao koji je toliko zaljubljen u osobu Isusa Krista da je rekao da ga ništa ne može odijeliti od Isusa Krista, pa ni sama smrt.

Nabraja mnogovrsne kušnje koje ugrožavaju kršćanski život, ali se kršćanin ne boji ničega. On je siguran u pobjedu koju je ostvario Isus Krist. Stoga ljubav Kristova, koju nam je posvjedočio Isus svojom mukom i smrću na križu, podržava vjernika u njegovim kušnjama i opasnostima.

Dragi prijatelji! Ova godina proglašena je Godinom vjere. Njezin je cilj da svoj kompas okrenemo prema vječnosti, a prije toga u vlastitu nutrinu. Naime, cilj je te godine da što dublje povirimo u svoju nutrinu, da otkrijemo zakopano blago vjere i da se pitamo: kakva je moja vjera. Vama kao vojnim stručnjacima elektroničkog izviđanja nije potrebno govoriti koliko je ono važno.

Budući da godine našega života sve više odmiču, potrebno je usmjeriti dalekozor u dubinu našega srca i vidjeti kakva je moja vjera? Jesam li spremjan poći ususret Bogu? Jesu li pred nama zapreke koje bi trebalo odstraniti. Vama je dobro poznato da bez prethodnog izviđanja u Domovinskom ratu teško bi bilo zamisliti sjajnu pobjedu hrvatskih branitelja nad agresorom.

Sv. Nikola Tavelić bio je neumorni navjestitelj Evanđelja, potičući slušatelje na izviđanje vlastitog srca kako bi mogli odstraniti sve ono što prijeći pogled njihovoj vjeri.

Elektronično izviđanje veoma je važno zbog nacionale sigurnosti. Riječ je dakle o sigurnosti građana i svakog čovjeka na zemlji. No, kudikamo je važnije izviđanje nutrine, kako se ne bi ugnijezdio neprijatelj i ubojica čovjeka, a to je

Sotona, kako ga je Isus nazvao.

Ova je godina proglašena Godinom vjere. Njezin je cilj da svoj kompas okrenemo prema vječnosti. U svojoj propovijedi papa Benedikt XVI ponovio je riječi blaženog pape Ivana Pavla II. da tek u prijateljstvu s Isusom Kristom otkrivamo neslućene mogućnosti našega ljudskog srca.

Braće i sestre! Današnji svijet je drugačiji od svijeta kojega Isus stvara. Ovaj je svijet bolestan. Najteža metastača zahvatila je čovjekovo srce i pamet, a malo pomalo osvaja savjest pojedinaca i društva. Ljudi su postali neosjetljivi za zatrovanost srca kojeg treba očistiti, oslobođiti od svega što mu prijeći pogled prema vječnosti.

Među vjernicima u Crkvi u hrvatskom narodu uočavamo jedan problem, a to je nedostatak shvaćanja pojma vjere. Puno je onih koji se deklariraju vjernicima, ali u praksi vjeru ne žive, jer se nisu usudili prijeći put vjere, tako da im vjera ostaje na razini folklora. Ostaju na području religioznoga. Svođenje vjere na religiju doista je raskrivenog dijela kršćana u našem društvu i u našem narodu. Vjernici se često boje ući u dubinu vlastitog srca i duše. Zvono koje zvoni nedjeljom poziv je na susret s Kristom. Pravi vjernik u tom trenutku sve napušta i odaziva se Božjem pozivu, uvjeren da je euharistija srce Crkve, od koje živi vjera pojedinaca i Crkve u cjelini.

U molitvi stupamo u zajedništvo s Bogom, njemu se povjeravamo. Sv. Augustin je rekao: "Bože tjesna je kuća moje duše da ti u nju dođeš: proširi je. Ruševina je, popravi je. Ima u njoj koješta što će povrijediti tvoje oči, priznajem i znam. Ti je popravi".

Slaveći danas sv. Nikolu Tavelića i 22. obljetnicu postrojbe Središnje elektroničkog izviđanja, molimo Gospodina da nam po zagovoru sv. Nikole Tavelića dade snagu da nadvladamo sve zapreke u našem životu, da poput Nikole Tavelića budemo odvažni živjeti vjeru koju je on živio, kako bismo dali svjedočanstvo vjere onima koji ne vjeruju i na kraju postigli vječni život koji je naviještao. Amen ■

21. vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistricu

Homilija mons. Marina Barišića, nadbiskupa metropolita splitsko-makarskog, 6. listopada 2013.

Liturgijska čitanja: Hab 1, 2-3; 2, 2-4; 2 Tim 1, 6-8.13-14; Lk 17, 5-10

1. Hodočasnici smo danas u marijansko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, mjesto ozračja vjere, tako važne dimenzije ljudskog života. Vojska i policija nisu više u svetištima stranci i prijetnja, već hodočasnici i domaći u vjeri. Danas vas ova mjesta rado vide i primaju kao svoje uvažene sinove i kćeri. I dobro došli sa svih strana Hrvatske i Bosne i Hercegovine na vaše tradicionalno hodočašće u Marijino svetište! Sve vas srdačno pozdravljam. A naročito pozdravljam sve vas, poštovani vojnici, časnici, policajci, branitelji i vatrogasci.

2. Kako se danas ne sjetiti onih divnih i dirljivih izričaja vjere rimskih časnika i vojnika u susretu s Isusom: „Vjerujem, Gospodine, pomozi mojoj nevjeri!“ Ili: „Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj, ali samo reci riječ i ozdravit će sluga moj.“ Ove evanđeoske isповijesti duboke vjere izgovoriše vaši kolege, poštovani vojnici, časnici i policajci. To su tako svete riječi da su zapisane u najsvetijoj knjizi, Evandelju, toliko otajstvene da ih izgovaramo na svakoj svetoj misi, i danas ćemo ih izgovoriti, u najsvetijem trenutku slavlja, pristupajući euharistijskoj gozbi.

3. Slušajući prvo čitanje iz Knjige proroka Habakuka, tko to ne prepoznaje sebe dok prelistava dnevni tisak, sluša radio i gleda televiziju? S pravom reagiramo na nepravdu i nepoštenje, čudimo se svađama i podjelama, zgražamo se nad nasiljem i pljačkom. Ljutimo se više od Habakuka, jer je on mogao vidjeti, čuti i doznati

samo što se događa u njegovoj bližoj sredini, a mi danas raspolažemo s takvim tehničkim mogućnostima da imamo pregled situacije i na društvenoj i na svjetskoj razini. Kain se razmahao i ne poznaje svoga brata. Moćnici se poigravaju sa sudbinama slabih, malih, nemoćnih. Kako se ne zapitati: „Što je ovo? Što se to događa? Kamo ovo vodi? Bože, gdje si? Zar je pravo i budućnost na strani nasilnika?“ Da, braćo i sestre, to su i naša pitanja. No, Habakuk je isto tako prozvan te je dužan razmišljati, osluškivati i čuti glas Gospodara povijesti i života, jer Božji odgovor je važan i trajan, nužan i bitan za život svakog čovjeka i društva. Njegov odgovor treba urezati na pločice da ga čitač lako čita: Propast će onaj čija duša nije pravedna, a pravednik će od svoje vjere živjeti.

4. Poštovani vojnici, časnici, policajci i branitelji, vas sve to još teže pogoda, jer je vaš poziv čuvati poredak, braniti vanjsku i unutarnju sigurnost, zalagati se za pravdu, red i mir u Domovini koju ste obranili uz tolike vaše napore i uz žrtve poginulih branitelja. Ne pogoda vas toliko ponekada osobna zapostavljenost u društvu, koliko ovi događaji koji ne grade, već moralno i materijalno usporavaju, pa čak i priječe rast i razvoj društva. Vaš odgovor na mentalitet kriminala, nepravde, nepoštenje, sigurno nije prilagođavanje i pribjegavanje krađi, izigravanje i izbjegavanje propisa snalaženjem i vezama. Vaši postupci su u svjetlu onoga glasa koji je duboko upisan na pločice naše savjesti i lako se čita: „Pravednik će od svoje vjere živjeti, a propast će onaj čija duša nije pravedna.“ Vaš stav je proročki i svjedočki. Ne želite se predati i biti poraženi izazovima i zavodljivošću puta zla. Zato nikakvo čudo da je vaša profesija u susretu s Isusom u njemu prepoznala novost zaštite života i dostojanstva osobe.

5. Poput proroka Habakuka, i mi smo u našoj stvarnosti pozvani pitati i razmišljati, ali isto tako dužnost nam je tražiti i čuti odgovor Neba. Međutim, potrebno je još nešto: reagirati, živjeti i djelovati u svjetlu vjere. Ali, braćo i sestre, nismo li listajući tisak i pregled našeg svakodnevlja, postali bjegunci, dezerteri, umirovljenici vjere? Nije li naša vjera odvojena od života, ili čak pobjegla iz stvarnosti? Da li naša sredina i društvo vide i prepoznaju kršćane? Nismo li se povukli, postali nevidljivi, malovjerni i bojažljivi? Nismo li polja kulture, odgoja, braka i obitelji, povlačeći se iz stvarnosti, prepustili idejama koje su bez kompa-

sa budućnosti i istine? Kao posljedica te bojažljivosti, opasnost je da više nećemo znati ni smjeti reći je li dijete muško ili žensko, jesu li roditelji otac i majka ili slovo A i B, broj 1/2. Ako se naša stvarnost iščupa iz svoga kršćanskog korijena, koji je i Logos i Caritas, Ljubav i Istina, neće li to onda biti plutajuća civilizacija koja nema sidro u svjetlu vjere kao ni u naturi i logici zdrava razuma?

6. Za kršćanina vjernika ne postoji mirovina života vjere. Nažalost, neki su poslije prve pričesti i krizme ušli u aktivne uloge već s umirovljenom vjerom. Za sve nas dobra je vijest da nikada nije kasno biti vjernik u svojoj stvarnosti. Da je vjera najveće blago i bogatstvo, osobno i obiteljsko, shvatio je to i prvi obraćeni paganin na kršćanstvo, Kornelije sa svojom obitelji. Znate li kojoj je profesiji pripadao ovaj čovjek? Bio je rimski časnik, vaš kolega. Zar i vama, poštovani vojnici, časnici, policajci, branitelji, vatrogasci nije stalo do bogatstva vjere, do svjetla i snage dara Božjega, kojega želite svjedočiti i podijeliti s onima koje najviše ljubite i volite: do vaše supruge/supruga, do vaše djece? Itekako vam je stalo do vaše obitelji, kao i do poštivanja pravnog društvenog poretka, Ustava i propisa. Upravo vi ste pozvani braniti temelj društvenog poretka! A koji je to temelj? Temelj života i društvenog poretka jest obitelj! Na sreću, božanski i ljudski poredak braka i obitelji ne može se mijenjati. To nam je darovanost i trajnost.

7. Vjera nam daje svjetlo, snagu, razbor da se suprotstavimo lažnim izazovima puta zla. Aktivnu i djelatnu vjeru Isus u današnjem evangeliju uspoređuje s goruščinom zrnom koje u sebi nosi dinamiku rasta života. Aktivna i zauzeta vjera otvara nove horizonte i otkriva nove mogućnosti. Kad bismo imali vjere, koliko je zrno goruščino, ne kvantitetu, već kvalitetu, malu ali pravu djelatnu vjeru, u našem životu i društvu događalo bi se, kako Isus slikovito reče, da se i dud-murva može premještati. Murva je slika čvrsto ukorijenjenog stanja jer nju ni najjači jugo ne može iščupati. Ali kolike murve sukoba, mržnje, nepravde, poremećenih odnosa, izigrane vjernosti, može promijeniti i obnoviti i malo prave vjere. Jednostavno rečeno, vjera čini nemoguće - mogućim.

8. Snaga takve vjere omogućuje nam rast i promjenu stanja. Pri tome, ruke vjere uvijek su sklopljene i zasukanih rukava, a nikada nisu skrštene ruke. Nije dovoljna vjera koja ima samo uniformu bez radnog odijela. Vjera uključuje molitvu i djela, duhovnost i etičnost, podudarnost unutarnjeg stanja i vanjskog držanja. Bog nas poziva, traži našu odgovornost i suradnju, a ne rezigniranost i nemoć. Ovo vrijeme traži odvažne i časne ljudi, svjedočke vjere. U tom duhu i sveti Pavao hrabri i podsjeća svoga učenika Timote-

ja da nam Bog nije dao duha bojažljivosti te da oživi i raspiri u sebi dar vjere. I tamo gdje mislimo da je pod pepelom vjera ugašena, ona je još uvijek živa, tinja. Gospodin snagom svoga Duha zajedno s nama želi je raspiriti da svijetli, grijee, nosi, mijenja naše odnose i stanja, da ona raste, postane zrelija, odgovornija, da uskladimo vjeru i život, duhovnost i moral.

9. Vjera nije proračunatost, već besplatnost, darovanost. Bogu se smijemo potpuno darovati s ljubavlju. Vjera nije trgovачki odnos kojim obvezujemo Boga, već sinovsko povjerenje i darovanost u ljubavi i slobodi. Zato Evandelje može reći: „Sluge smo beskorisne. Učinili smo što smo dužni bili učiniti.“ Itekako ove sluge su korisne, najkorisnije. U evanđeoskoj dimenziji gospodara i sluge ne radi se o socijalnoj dimenziji na koju smo danas toliko osjetljivi, nego se želi naglasiti spremnost, raspoloživost i besplatnost. Oni nose društvo, sredinu, grade povjerenje i budućnost. Oni rade s ljubavlju, besplatno. Oni ne traže svoju korist i interes, pa ih u tom smislu na paradoksalan način možemo nazivati „bez-korisnima“. Dobro je ovu evanđeosku logiku osvijetlila majka Terezija. Vidjevši što sve radi i kako radi među gubavcima, poznati engleski televizijski novinar (Thomas Malcolm Muggeridge) reče: „Ne bih vam ja to radio ni za milijune dolara!“ – „Ne bih ni ja“, reče majka Terezija. Sve je to ona radila besplatno, bez sebične koristi, iz vjere, poštovanja i ljubavi prema čovjeku i Bogu.

Poštovana braćo i sestre, zar se izraz „beskorisne sluge“ u ovom smislu ne može primijeniti na vas, tolike naše branitelje, a osobito na one koji su i svoj život dali za našu slobodu? Nikakav drugi vlastiti interes ni svoju korist niste imali osim slobodne Domovine i dostojanstva čovjeka.

10. Poštovani časnici, vojnici, policajci, branitelji! Budite svjedoci i proroci vjere i povjerenja u svojim obiteljima i našem društvu.

„U ono vrijeme zamole učenici Gospodina: Umnoži nam vjeru!“ Nije li ova molitva još potrebnija svima nama u ovom našem vremenu? U svetištu smo Majke Marije. Pod zaštitom ste Gospe Velikog hrvatskog krsnog zavjeta – učenice i učiteljice vjere. Zavjet uvijek uključuje vjeru i vjernost. Zato je zavjet nešto sveto, uzvišeno, humano, božansko.

Gospe i Majko naša, Sinu nas svome vodi! Pomozi nam da poput onih evanđeoskih časnika, njihove molitve danas postanu molitve i svih naših svjedoka i časnika vjere, koji se utječu tvome Sinu: „Vjerujem, Gospodine, pomozi mojoj nevjeri“; „Reci samo jednu riječ i ozdravit će duša moja.“ Gospodine Isuse Kristu, sa svima koji te traže, poslušaj nam glas, umnoži nam vjeru, bla-goslovni nas! Amen ■

Spomen svih vjernih mrtvih - misa za poginule, umrle i nestale hrvatske branitelje

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Zagreb, 2. studenog 2013.

Braćo i sestre, slavimo „Dušni dan“ i želimo promišljati o smislu nas samih, o smislu našega postojanja, trpljenja, rada i sudbine. Želimo se prepoznati kao dio ljudske obitelji koja je dragocjenu spoznaju o čovjekovoj vječnosti ljubomorno čuvala kroz mnoge tisuće godina. Bez okljevanja možemo reći da kroz Jobovu isповijestvjere u zagrobni život čujemo milijune glasova razumnih bića, bića poput nas: „Ja znam dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nadzemljom ustati. A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ču puti tad vidjeti Boga. Njega ja ču kao svojega gledati“. Jako želimo da se i naša „ispovijestvjere u zagrobni život“ pridruži vapaju patnika Joba koji reče: „O kad bi se riječi moje zapisale i kad bi se željeznim dlijetom i olovom u spomen vječan u stijenu uklesale“! Shvaća tajkušani čovjek Job važnost uvjerenja o smislu i trajnosti ljudskog života. Znade koliko mu je u neviđenim kušnjama i patnjama značila ta svijest o vječnom trajanju njegovog bića. I zato vapi da to dragocjeno uvjerenje nadživi prolaznost koja čovjeka zatvara u nemoć smrtnosti te postane valjanim osloncem onima koji su izvragnuti nečuvanim kušnjama.

Jobova riječ „...moj Izbavitelj živi. A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ču puti vidjeti Boga“ izraz je predbiblijske i biblijске baštine ispunjene nadom čovjeka i nadom naroda o prisutnosti Boga i čovjeka u zagrobnom životu. Naši pradavni pređi svoju su vjeru u zagrobni život izražavali kroz položaje grobova svojih pokojnika, kroz pogrebne obrede u kojima su omiljeni pokojnikovi predmeti uvijek morali naći mjesto kao pokazatelj nastavka njegovog života, kroz crteže i slike ostavljene u drevnim pećinama. Arhaične religije svoju vjeru u čovjekovu besmrtnost izražavaju kroz besmrtnost „plemena“, vječnim „snom“ duše, „zagrobnim prerijama i svečanstima“, „podzemnim i nebeskim svijetom“. Sveti židovstva (Biblij), hinduizma (Upanišade), budizma (Koani) i islamsa (Kuran) kroz svoje svete tekstove ostavljaju nam neupitno svjedočanstvo vjere da je čovjek stvoren za vječnost.

Draga braćo i sestre, naša kršćanska vjera uči da je svaka duša stvorenog ljudskog bića (rođenog ili nerođenog) izvorno djelo Božje, da ona nosi obilježe Božje vječnosti i time nadživjava tjelesnu smrt; vjera nas uči da će se naša duša nerazdruživo ujediniti s tijelom onog „dana“ kad

ga Bog od mrtvih uskrisi. Nadalje, naša nas vjera uči da postoje dva konačna stanja čovjeka: raj i pakao, a koje će biti naše konačno stanje ovise o milosti Božjoj i moralnosti čovjekovog života. Jamstvo svojeg vjerovanja nalazimo u objavljenoj Riječi Božjoj koju smo čuli danas od apostola Pavla koji kaže: „Krist za nas umrije“ te od Ivana evanđeliste koji nam prenosi Isusove riječi: „Svi koje mi daje Otac doći će k meni“ i ja ču ih uskrisiti „u posljednji dan“.

Eto, dragi vjernici, svojom vjerom ulazimo u zajedništvo sa svim ljudima svijeta koji svoj život, povijest, budućnost i sveukupno postojanje grade na smislu, na svemoćnosti Božjoj i na ute-meljenoj nadi da će ljudsko biće s Bogom živjeti vječno. Tako smo, i po svojoj vjeri u zagrobni život, dio sveukupnosti ljudske obitelji koja je trajno tražila odgovor na pitanje tko je i što je čovjek, što on jest i što čini. Upravo Dušni dan je časak ove povijesti u kojem mi kršćani razmišljamo, tražimo, molimo, ispovijedamo i potvrđujemo uvjerenje generacija o vječnosti čovjeka i o svetoći njegovog života.

Danas smo osobito usredotočeni na suvremenog čovjeka, na traženje održivih odgovora u ovom vremenu. Jedna od temeljnih postavki suvremene kulture svakako je potiskivanje svijesti o ljudskoj smrtnosti, čemu sam čovjek pridonosi svojim stvaralačkim mogućnostima kroz različite medijacije, stvarajući „privid“ egzistencije i kad nije prisutna. Isto tako svi mi živimo u uvjerenju da nam nikada nije dosta: živimo gotovo „protegnuti“ na jedno trajno „sutra“ od kojeg stalno očekujemo „više“: više ljubavi, više sreće, više blagostanja. Živimo gonjeni nadom. Ali u dubini naše ošamućenosti životom i nadom skri-va se kao zamka misao na smrt: na tu se misao teško navikavamo i svi bismo je željeli što prije protjerat iz naše glave. Ipak, smrt je družica cijele naše egzistencije: zdravlja i bolesti, patnje i razočaranja, kako nas samih tako i naših obitelji.

Smrt, iako je naša suputnica, ipak ostaje dubokom tajnom za čovjeka. Takva je to tajna da joj i oni koji nemaju vjere pristupaju s poštovanjem. Da li činjenica da smo kršćani mijenja nešto u promatranju smrti i u pristupu čovjeka smrti? Kakav je stav kršćanina pred pitanjem što ga smrt trajno postavlja o konačnom smislu ljudskog života? Nadam se da valjan odgovor nalazimo u dubokom govoru vjere: smrt za vjernika

nije rezultat tragične i neuklonjive igre s kojom se treba hladno i cinično suočiti; naša se smrt smješta u brazdu Kristove smrti: gorak je to kažež kojeg treba ispitati do dna; ali je isto tako volja i želja Boga Oca da nas konačno i potpuno ima sa sobom; upravo nas on raširenih ruku čeka s onu stranu našeg praga da nam pokaže kako je smrt pobjeda obučena u haljinu poraza; ona je doista ulazak u život, u slavu i u konačno uskrsnuće. Činjenica da nas Bog Otac čeka kao svoju ljubljenu djecu umanjuje u nama strah od smrti i rastanak od svih koje smo voljeli.

Kako se sve ovo događa, ne znamo. Ne spada na nas mjeriti beskraje Božjih obećanja i darova. Znademo da je svaki naš vjernički oproštaj od pokojnika praćen euharistijskim slavljem, spomen-činom Isusove smrti na križu i zalogom našeg uskrsnuća. Upravo nam stoga tekst molitve iz Prvog predslovlja za pokojne otkriva do dir ljudske miline i Božje sigurnosti u događaju smrti, i kaže: „U njemu (Kristu) nam zasja nuda blaženog uskrsnuća. Mi tugujemo zbog neizbjježne smrti, ali nas tješi obećanje buduće besmrtnosti. Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima; i pošto se raspadne dom ovozemnog boravka, stječe se vječno prebivalište na nebesima“.

Čini mi se, braćo i sestre, vrlo važnim nglasiti kako smrt kršćanina nije neki izolirani časak na koncu zemaljskog životnog hoda, nešto istrgnuto iz našeg života. Upravo suprotno: naš zemaljski život je priprema za nebeski, u njemu smo kao dijete u utrobi majke: ovaj naš život je vrijeme formacije, borbe, izbora. Smrću se nalazimo potpuno pred svime što predstavlja predmet naših nadanja: nalazimo se pred Kristom i bit će to posljednji naš izbor satkan od svih izbora našeg života. Čovjek koji se odluči za Krista, u toj će ljubavi naći punu i konačnu radost. Krist nas čeka.

Braćo i sestre, slavimo ovu svetu misu za sve naše preminule, poginule i nestale branitelje i civilne žrtve u Domovinskom ratu i poslije njega. Ovim očituјemo zajedništvo Crkve u hodu s Crkvom koja je s onu stranu smrti, s našim pokojnicima. Jedno smo: povezuje nas ista vjera, isti Bog, isti zajednica, isti ideali ljubavi, mira, pravednosti, slobode. Preminula i poginula naša braća i sestre očekuju od nas ovaj znak solidarnosti kako se poveznica između njihove i naše ljubavi, njihovih i naših idea, njihove i naše zrelosti, njihove i naše žrtve i križa, njihove i naše odgovornosti za život, za čovjeka, za Crkvu, za narod, za zemlju i drugačiji svijet ne bi prekinula.

Ovo sveto sjećanje (spomen-čin) na sve žrtve Domovinskog rata upozorava nas koji smo

još „na putu“, nas koji boravimo i gradimo na zemlji koju oni krvlju natopili, da one moraju imati i biti upozoravajući spomen našeg hoda ovdje. Danas je potrebno vidjeti i postati svjesni činjenice da se iz dana u dan suočavamo s novim izazovima, s novim vrijednostima, s pluralnošću društva i vrednota; potrebno je postati svjestan činjenice da po toj „novosti vremena“ ovo naše „danasa“ nije isto onomu „danasa“ od prije dvadeset godina. Naći se u ovom „drugačijem danas“ zahtjeva zrelost i poštenje. Prije svega, ne dopustiti nikome da (s prezicom ili ravnodušnošću) gazi po krvi prolivenoj za slobodu zemlje i neodgodiva je potreba da se nadahnućem i primjerom bogoljublja, čovjekoljublja i domoljublja branitelja sposobljavamo za odgovornost i zrelost svojih postupaka koje danas, svatko na razini svoje uloge i odgovornosti, mora učiniti. Izraz zrelosti je također da u prijeporima ne produbljujemo razdor, nego da gradimo pretpostavke zajedništva i sloga, a to su temelji snage malih naroda.

U tom duhu valja sagledati i nastale nesporazume i napetosti oko uvođenja dvojezičnog pisma u Vukovar i komemoraciju »Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine“. Vojni ordinarijat poziva i moli sve odgovorne da iznađu način kako bi se stanje prebrodilo s ciljem stvaranja većih vrednota. Isto tako, mi nazočni upravimo svoju molitvu Bogu, tvorcu mira, darovatelju slobode i Ocu svih nas, moleći ga da nam udjeli sposobnost graditelja sklada i nade, da nas sposobi za slušanje drugih, za smiren dijalog i vredniju perspektivu koja će biti oslobođena prijetnje razdora.

Dušni dan je pravi čas u kojem intenzivnije i objektivnije moramo gledati mnoge obitelji čija su ognjišta u Domovinskom ratu ostala bez uporišta oca ili majke; čije su nade umrle s viješću da im je ubijeno dijete; čija je bol toliko teška da je one same ne mogu nositi. Suodgovorni smo za njihove frustracije i nemoć. Nitko od građana ove zemlje ne može biti izuzet iz potrebne i učinkovite obiteljske solidarnosti, podrške i zahvalnosti onima koji danas trpe bol ostvarivanja slobode ove zemlje. Umanjimo bol ranjenih i povećajmo međusobni osjećaj povezanosti i suodgovornosti. Probudimo u sebi osjećaj da možemo učiniti i više i bolje kako bi se osjećaj eventualne napuštenosti u živih i ranjenih branitelja, kao i u obiteljima poginulih i nestalih, lakše nosio. Sposobni smo za intenzivnije zajedništvo.

I na kraju, čuvajmo blago naslijedja jer je u njemu skrivena snaga našega života. Otvarajmo se novosti izazova jer će samo tako snaga tog blaga pokazati svoju životnost. Rastimo u slobodi. Neka Krist Isus bude sa svima nama! Amen ■

Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Marka povodom Dana neovisnosti RH

Homilija zagrebačkog pomoćnog biskupa Ivana Šaška, 8. listopada 2013.

Liturgijska čitanja: Mudr 3, 1-9; Rim 8, 31b-39; Lk 9, 23-26

Braćo i sestre!

I. Riječi iz Poslanice sv. Petra apostola produžetak su Isusovih blaženstava i poput melema položene na rane našega srca: Morali i trpjeti zbog svoje pravednosti, blago vama! Ne bojte se njihova zastrašivanja i ne plašite se!

Istinska sloboda se živi po Kristu koji je u našim srcima i u srcu živi nada kao odgovor na životne neprilike. U Starome je zavjetu izabrani narod poučavan kako se valja spominjati velikih djela koja je Gospodin učinio, izvodeći ga iz ropstva, hodajući s njime kroz pustinju, hraneći ga nebeskim kruhom, oslobađajući ga od idolopoklonstva i nevjere.

I mi smo pozvani, kao narod koji živi i promatra svoju vremenitost u svjetlu vjere; koji je osjetio gorčinu izvanjske neslobode, čuvati živim spomen i odgovore na pitanja: Kako smo živjeli i za čime čeznuli; tko je vodio naše korake kroz pustinju straha i tjeskobe; tko je narod hranio bolima i patnjom, a tko nam je bio pratitelj i davao snagu; tko nas oslobođio? To su pitanja naše povijesti, naše sigurnosti i zajedničke vjere. To su pitanja koja imaju svoje odgovore od kojih se danas u Hrvatskoj otklanja; za koja se traže uljepšane riječi, ljubazna ophođenja, korektni pristupi... samo istina ona se miče u stranu; za nju je sve manje mjesta, da bi još manje mjesta bilo za istinsku slobodu.

II. Kako na osobnoj tako i na zajedničkoj razini naroda i države nerijetko se nađemo u razmišljanjima o uzrocima naših nemira. Društvena, gospodarska i politička stvarnost lako u život unese poljulanost i zabrinutost. To se događa svaki put kada nedostaju čvrsta uporišta. I tkogod želi ovladati drugima, pokušat će oslabiti njihova uporišta; ona naime na koja se oslanjamo kada nam je teško, na koja se vraćamo, jer znamo da je u njima vidljivo pouzdanje. Jedno od takvih uporišta naroda jesu njegovi spomeni i slavlja. Ako njih oslabimo, ako izgubimo volju brinuti se za prenošenje novim naraštajima ono što je u nama rađalo i očuvalo radost, nećemo biti dostojni povjerenoga nam dara. Tko ne cijeni

slobodu, od nje ne može živjeti i ulazi ponovno u prostore ropstva.

U kršćanstvu se pred životima mučenika uvijek radujemo snazi koja im je davala ustrajnost i čvrstoću, jer znamo da je to ista snaga koju je Gospodin nakon svoga uskrsnuća povjerio svim vjernicima. Svojim je apostolima dao jedini dar koji ih je oslobođio od nepokretnosti, od žalosti i straha, od zbumjenosti i beznađa – dar Duha Svetoga, onaj dar koji je po ljudima mijenjao povijest snagom križa.

III. U svoje živote i s ovoga slavlja nosimo tri Isusove smjernice o tome kako živjeti: odreći se sebe, uzeti križ i slijediti ga. To su tri suprotna smjera od onoga što se danas nameće kao pravilo. Umjesto traženja vlastitoga interesa i priznanja; umjesto sebičnosti, kršćani žive iz dara drugima.

Nadalje, uzeti križ ne znači pomirenost s okolnostima koje nas pritišću, niti znači uzvijisivanje trpljenja kao sredstva da bi se svidjelo Bogu, jer kršćanin ne traži i ne svjedoči trpljenje, nego ljubav. Križ nosi onaj tko sebe žrtvuje za dobro; tko drugomu daruje radost.

A slijediti Krista i svece koji su utjelovili Kristovu ljubav znači dijeliti s njime njegov izbor; svoj život osloniti na ljubav. U tome smislu se ne trebamo bojati ‘izgubiti život’, jer darovan nikada nije izgubljen. Onaj tko u ruci drži zrno, ugušit će ga, ako ga ne baci u zemlju. Tako jednostavna istina koju teško usvajamo. Znamo da je život kratak i da je lažno grčevito se oslanjati na prolaznost, a tako zdušno baš to činimo, noseći boli sebi i drugima.

Slaveći svete i spominjući one koji su sebe žrtvovali za druge, uvijek se vraćamo na istinu da nam je dan Božji Duh, ne da bismo se bojali, nego da bismo živjeli slobodu.

IV. Na dan državne neovisnosti kao vjernici poniremo u svoja srca molitvom da budemo najprije neovisni od snage grijeha; da nas grijeh ne sputava, da imamo čisto srce. Gledajući tim srcem vidjet ćemo da društvena sloboda u mnogočemu nije ostvarena. Koliko je samo zarobljenosti, ovisnosti, tjeskobe i bojažljivosti, ucjena, prijetnja, bezosjećajnosti, nejedinstva... Kao da smo se ponovno dopustili vezati, postati zavi-

snima o idolima u kojima se ne odražava ni lipanj ni listopad ni studeni 1991.

Jer tamo, kamo dopire naš spomen živi iskrenost i jednostavnost koja voli i koja zna da čovjek može izgubiti samoga sebe, ako ne slijedi glas srca. Jer tu, na ovome zagrebačkom brežuljku, buka je trebala zaglušiti glas hrvatske slobode, preplašiti srca i uvesti u pustinju beznađa. No, darom Božjega Duha u srcima ljudi patnja i žrtva bile su glasnije, čista savjest snažnija, a suze i sućut hrvatskoga puka, naročito žena i majki, blizina istinskih prijatelja u pustinji su ubirale plodove nove nade.

No, još je važnije znati da je ta ista snaga u istome ozračju; da nam govore isti ljudi, da se iz hrvatske nepokretnosti uvijek od tamo treba kretati. Nije nužno za nas sezati daleko u prošlost, nego samo dvadesetak godina ili manje unatrag, tamo gdje živi hrvatska radost, gdje je jasno tko Hrvatskoj nije želio niti želi dobro i tko je spremjan nositi njezin križ.

V. Kušnja o kojoj govori Isus da pokušavamo sebe spasiti, dosegnuti sreću, pokušavajući zadobiti korist po svojoj mjeri, korist koja je ograničena na zemaljsku zbilju uvijek je prisutna. I danas se u Hrvatskoj njome pokušava opravdati neki drugi put koji bi preskočio sebedarje.

Znamo dobro da društvo koje se vodi isključivo materijalnom korišću nužno propada. Taj put najprije započinje ideologijom koja zanemaruje otajstvo života; počinje selektirati ljude na sposobne i nesposobne, na korisne i nekorisne, podobne i nepodobne, ugledne i neugledne. Zatim promiče istine koje to nisu, zanemarujući osjećaje, iskustva, odnose među ljudima; zatim dokida kulturu i prošlost, slabeći važnost spomena i slavlja; ne dopuštajući obnavljanje nosivih događaja i memorije zajednice.

U takvim društvima promiče se određeni način rada kao bitniji od duhovnosti, umjetnosti; akcija važnija od molitve, govor o proizvodnji potiskuje govor o ljudskosti. A dnu svega se zapravo i ne radi o građenju, o boljtku, o napretku, nego o sebičnosti, profitu i o nemaru za bližnje. Sami prosudite ima li tragova i valova takvoga

postupanja danas u našoj domovini. Nadam se da nismo zaboravili rasprave o slobodnoj nedjelji i još uvijek ne znamo koje su to gospodarske dobrobiti od toga što se nedjeljom radi. Jesu li ljudi bogatiji; jesu li siromašni manje siromašni; je li Hrvatska zadovoljnija?

Nadam se da nismo zaboravili, a posebno danas ne bismo smjeli zaboraviti, rasprave o spomenima koji su važni za Hrvatsku, o mjestima memorije; a posebno ne možemo zaboraviti jurišanje na stvarnost braka i obitelji.

VI. Tako se u današnjemu danu ne zrcali samo neka politička odluka, nego čežnja u srcima Hrvatica i Hrvata, čežnja svakoga čovjeka koji želi živjeti istinu i zna da ona u pojedinim povijesnim događajima postaje bližom. U življenu spomena primjećujemo ljepotu ostvarenoga, ali i stranputice; možemo osjetiti snagu Duha koji je sposoban ponovno pokrenuti tamo gdje smo mislili da je sve zamrlo.

A kojim nam je putem ići? U svakome zvanju i u svakoj istinskoj ljubavi prema čovjeku i domovini – valja nam ići putem odricanja od sebičnosti i s pouzdanjem da patnja iz ljubavi nije uzaludna. S pouzdanjem u Boga koji svojih ne ostavlja. Od slabih i nemoćnih, od potlačenih i zatočenih čini jake i slobodne. Od Duha nam je svoga dao, da bismo i trpeći činili dobro, a ne zlo, ali jednak tako da se ne bismo bojali svjedočiti istinu i nadu. Taj Duh u malenosti po našoj vjeri obnavlja hrvatsko društvo. I vi ste tomu svjedoci, baš onda kada nailazite na zatvorenost i neosjetljivost, kada se donose odluke za koje znamo da nisu usklađene s radošću hrvatske slobode, kada se čini da će prevladati nepravda.

Braćo i sestre, križ je čudesan ključ čitanja povijesti. Njime se čitaju ljudska srca, ali jednak tako i mijenjaju. A ovdje se o tome radi – o slavlju koje raduje i koje nas jača u istini da postoji nešto više od bilo koje trenutne politike. Jer svaka će proći. No, odgovornost za ljudsko srce – ona ostaje. Danas posebno za hrvatsko srce. I kada vam se čini da nas je za to premalo, treba znati da nas je dovoljno toliko koliko nas ima ovdje u crkvi. Amen ■

Dan sjećanja na žrtvu grada za Hrvatsku 1991. godine

Homilija đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića u Vukovaru, 18. studenoga 2013.

Liturgijska čitanja: 1 Kor 12, 31b; 13, 1-7.12-13; Iv 15, 12-17

"Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje."

Draga braćo i sestre! Poštovani i dragioci biskupi, draga braćo svećenici, dragi bogoslovi i časne sestre, poštovani predstavnici političkog života, državnih, županijskih i gradskih vlasti, hrvatske vojske i policije, poštovani i dragi branitelji, dragi Vukovarci!

1. Bog se objavljuje čovjeku u svome Sinu Isusu Kristu

Bog, kojemu sve pripada, tijekom vremena je hodočastio do čovjeka. U počecima vremena činio je to u stvaranju svijeta i svemira. Svom je izabranom narodu, uče nas starozavjetni spisi, prilazio sve bliže: po ocima i prorocima. A u trenutku kad je odlučio pokazati svu svoju ljubav prema čovjeku, sišao je među nas u svome Sinu Isusu Kristu. Kao najbolji prijatelj, koji pred čovjekom nema nikakve tajne, otkrio nam se u potpunosti. No, ljubavi Božjoj prema čovjeku nema mjere. Ivan evanđelist, čiji smo ulomak Evandelja čuli, zapisuje posljednje Isusove riječi učenicima koje naziva prijateljima, navješćujući svoju smrt: "Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje" (15, 13). Upravo spomen na taj čin ljubavi Crkva iz godine u godinu, iz nedjelje u nedjelju i svakim euharistijskim slavlјem, stavlja pred oči sebi i čitavome svijetu. I ne može biti drugačije! Jer cijeli nam ljudski život nije dostatan da bismo shvatili i "izmjerili" dubinu te naviještene i za sve ljudi darovane ljubavi u Bogočovjeku Isusu Kristu. Njegova se ljubav zaodjenula "ludošću križa" – osuđen je pravednik nad pravednicima, ubijen je nevin Jaganjac i podnio smrt kojom je isplaćena krivica svih grijeha. I ta je ljubav zablistala besmrtnom pobjedom u uskrsnuću i svima navijestila konačnu uskrsnu preobrazbu života kojoj ćeznu svi ljudi, sva čovjekova povijest i prolaznost ovoga svijeta.

2. Grad – to smo mi!

Svake godine 18. studenoga, pa tako i danas, mi draga braćo i sestre, hodočastimo ovim gradom u kojemu čovjek, gle paradoksa, otkriva ljepotu i smisao života. Jer samo oni koji su otkri-

li vrijednost svoga života, mogli su imati hrabrosti umrijeti za drugoga. No, danas hodočastimo i gradom na čijim je ulicama čovjek otkrio i svu bijedu svojega postojanja. Jer samo oni, koji nisu otkrili istinsku vrijednost svoga života, mogli su krhotinama vlastite mržnje ubijati druge ljude, čak svoje bližnje. Danas hodočastimo Vukovarom: da bismo odali počast poginulima i nestalima, čija je smrt postala sjeme slobodnoga života našega naroda. Danas smo ovdje i da bismo otkrili istinu o sebi, o našem današnjem shvaćanju i življenu vukovarske žrtve, o čemu nam je tako lijepo svjedočanstvo ovih dana izrekao general Mladen Markač: "U mom srcu nema mjesta za mržnju. Nema mjesta za osvetu. Jer sam dobro shvatio: ukoliko budem zatrovani tim zlom, neću moći graditi svoj bolji život." Samo ljubavlju možemo nastaviti "Priču o gradu" Siniše Glavaševića: "Tko će čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka? Nema leđa jačih od mojih i vaših, i zato... pridružite se."

Zato smo, draga braćo i sestre, danas ovdje: priča o ovom gradu nije završena, ona je živa i traje. Oni zbog kojih smo danas ovdje, zajedno sa svima nama govore: Grad – to smo mi! Od Vukovara, preko Škabrnje, do tolikih ranjenih mjesti, smijemo nad grobovima naših mrtvih poručiti: Grad – to smo mi! – spremni povezati se uz Vukovar i načiniti veliki lanac ljubavi koji brani, štiti, čuva i njeguje sve ljude naše domovine Hrvatske.

3. Krist – temelj istinskoga humanizma

Vukovar je, nažalost, opet postao simbolom različitosti koja ranjava. No, ono što se događa po zidovima ovoga grada, događa se i duboko u duši ovoga naroda. Naime, ovaj je grad nastao na žrtvi ljubavi, a razaran je kricima mržnje. On se iznova rađa i gradi na ostacima posrnule ljudske riječi i djela. Zbog toga riječi, a s riječima i slova, imaju u ovome gradu svoju prošlost i svoju sadašnjost. Tako su, na jednoj ploči, dvije različite povijesti grada; na jednoj ploči dvije različite vizije sadašnjosti; to su na jednoj ploči dvije različite budućnosti. Vukovar je samo jedan! Ipak, na toj ploči, u ovome gradu, ima mjesta za sve. Kad ne bi bilo tako, onda ne bi imala smisla žrtva koju su podnijeli naši mrtvi. Njihova je žrtva, njihova smrt za drugoga, odsjaj one Kristove smrti u kojoj je pokazao ljubav pre-

ma prijatelju i neprijatelju. Žrtve rata u ovome gradu, pale su da bi svi u njemu mogli živjeti. To je ono što vjeruje kršćanin. To je ono što nam svojim životom i smrću svjedoči Krist! Nisu u pitanju samo slova i riječi. U pitanju je duša ovoga grada. Ona je ranjena. Porušene zidove i fasade ovoga grada mogu obnoviti čak i različiti politički interesi. Ali dušu: dušu ne može izlječiti interes, nego samo ljubav. "Zato, ako je u vama ima", reći će Siniša Glavašević, taj živi glas ubijenih Vukovaraca, "ne štedite je. Podijelite, dajte djelić svoje ljubavi onome do sebe i bit će manje neprijatelja. Za početak dovoljno je i to".

5. Vukovarski poziv na obraćenje

Draga braćo i sestre, ima li ljepšega i snažnijega i zahtjevnijega poziva na ovome mjestu i u konkretnim okolnostima unutar kojih obilježavamo ovaj dan, od Kristova poziva na ljubav? Nije li u toj Kristovoj riječi upisan stalni poziv svima nama na obraćenje, jer je ljubav bez istine slijepa, a istina bez ljubavi "mjad što ječi" (1 Kor 13)? Obraćenje koje će duboko u nama iskorijeniti i uništiti sve što vodi razmišljanju i djelovanju protiv drugoga. Tako svatko od nas, duboko odgovarajući na vlastiti poziv u životu, a u želji nastaviti put poginulih i nestalih, ostvaruje Kristovu riječ: "Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje!" A jedino ljubav, rekao je sv. Pavao, "nikad ne prestaje".

6. Ljubav nikad ne prestaje

Vukovar je pao na dan kad se nada učinila besmislenom. No, ljubav je uvijek tinjala! Vukovaru je teško, kao i Hrvatskoj, na različite načine: ne vidi se bolje onoga sutra, izgubilo se povjerenje u političko djelovanje, ne postoji sigurna egzistencija za buduće naraštaje, ali ovaj je grad poziv i znak da se u nama ne gasi ljubav! Sve može utihnuti: i novac, i vlast, i knjige u kojima su napisane različite istine o nama, ali ljubav uvijek ostaje. Ona je ta koja je, snagom Duha,

uskrsnula onoga koji je na križu dao svoj život za prijatelje i neprijatelje: za otkupljenje svakoga života! Ta kršćanska ljubav, tako velika da je imala za sve u Hrvatskoj, jedini je temelj naše budućnosti! Tom ljubavlju mi zahvaljujemo onima zbog kojih i dalje vjerujemo da se isplati živjeti svaki dan - kao braća i sestre, kao velika obitelj i zajednica vjernika.

S ovoga mjesta želimo poći s osnaženom ljubavlju. Ne želimo o njoj tek govoriti, obećati je jeftinim obećanjima i licemjerjem, nego ljubav želimo utkati u sve pore našega života, ugraditi je u empatiju - osjećaj za drugoga i solidarnost, u čestitost i poštenje našega rada, u požrtvovnost i iskrenost naših odnosa. Neka bude prepoznatljivo da nam je Krist put koji želimo naslijedovati i da nam je njegova ljubav osnovna "platforma" na kojoj želimo graditi bolji i humaniji svijet u kojem ćemo doživljavati klijanje i rast Božjega kraljevstva "istine i života, pravde, ljubavi i mira".

"Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje".

Neka korake našega života nadahnjuje molitva koju je čitava Hrvatska biskupska konferencija, predvođena svojim tadašnjim predsjednikom kardinalom Josipom Bozanićem, molila 17. listopada 2006. ovdje na memorijalnom groblju i na obližnjoj Ovčari:

Bože, neizmjerna Ljubavi!

Pogledaj na nas, i udijeli nam snagu Duha Svetoga:

da istinski prihvaćamo Evandželje

i nepodijeljena srca naslijedujemo put tvoje ljubavi.

Bez prestanka nas nadahnjuj svojom ljubavi!

Jedino ona će nam pokazivati pravi put
- kako nam je zahvalno cijeniti žrtvom stečenu slo-

bodu

i kako nam je iskrenim oprštanjem čistiti duh;

kako nam je pružati ruke na pomirenje

i, ištući od tebe mudrost, graditi istinski mir.

Po Kristu, Gospodinu našem.

Amen ■

<p>Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</p> <p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.morh.hr vojni.ordinarijat@mup.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morh.hr</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660 josip.stanic@morh.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@morh.hr</p> <p>Dragan Logarušić, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@morh.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gmisskic@mup.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarija tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.mup.hr</p>	<p>Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</p> <p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662 Bojinik Petar Klarić, voditelj Odjela tel: +385 1 4670 657 perica.klaric@mup.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@morh.hr</p> <p>Mladen Čobanović, viši stručni savjetnik za organizaciju organizaciju tel: +385 1 4568 570 mladen.cobanovic@mup.hr</p> <p>Marija Vukovojac, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660 marija.vukovojac@morh.hr</p> <p>Robert Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091 / 4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p>	<p>Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)</p> <p>Policijска академија Авенија Гојка Шушка 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, voditelj Službe tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vijersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vijersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanji, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p>
---	--	--

ZAŠTITNIK KAPELANJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Gospa Srežna“ 5. kolovoza	MORH I GSOSRH Stančeva 4 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-000	stn Srećko Žmálec srecko.zmálec@morph.hr tel: 091/456-8080 mob: 091/7635-866
Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-388 (536) faks: 047/626-456	p. Vladislav Mandura, dekan Karlovac vladislav.mandura@morph.hr mob: 091/586-3400	stn Dražen Culig drazen.culig@morph.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihaljević, dekan Osijek ante.mihaljevic@morph.hr mob: 098/269-599	prč Darko Boban mob: 091/799-1789 darko.boban@morph.hr
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauči“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/faks: 022/617-841	fra Ilijia Mikulić mob: 098/432-607	voj Marko Buzuk marko.buzuk@morph.hr mob: 091/533-8266
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	stn Anton Žic anton.zic@morph.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ I PZO Zagreb	tel: 01/628-862 faks: 01/628-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	voj Lorenec Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projic branimir.projic@morph.hr mob: 098/9554-177	ds Manda Sartori tel: 021/354-323 mob: 098/9554-177
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	sk Darijo Rajić mob: 098/744-330
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	nprč Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	Nerad Veriga mob: 098/906-0816
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-149 faks: 044/562-230	don Milenko Majić milenko.majic@morph.hr mob: 098/924-1483	prč Mario Barać mob: 098/886-306
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	o. Adám Dakic adám.dakic@morph.hr mob: 091/725-8290	npr Adám Dakic adam.dakic@morph.hr mob: 091/725-8290
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardjiska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo Antić mob: 098/760-979 vlč. Ivan Blaževac mob: 098/984-983	sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vuković“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospic	tel: 053/577-201 faks: 053/577-201	ilblazevac@yahoo.com	ds Daniel Radinović daniel.radinovic@gs-t.com.hr mob: 098/7134
„Sv. Andelč čuvari“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura, dekan Karlovac vladislav.mandura@morph.hr mob: 091/586-3400	stn Jurica Hecimović jurica.hecimovic@gs-t.com.hr mob: 098/7134
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Slunj	tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	o. Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zastitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić, dekan Zagreb mob: 091/576-2764	stn Jurica Hecimović jurica.hecimovic@gs-t.com.hr mob: 098/7134
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujčić mob: 098/337-162	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Gabrijel arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	stn Jurica Hecimović jurica.hecimovic@gs-t.com.hr mob: 098/7134
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Obitelji“ 28. prosinca	ZPP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@morph.hr mob: 098/1632-359	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnja El Zagreb	tel/faks: 01/6631-422	vlč. Željko Savić mob: 099/873-2239	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješačka pukovnija vojarnia „Dračice“ Dakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-156	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	stn Dolores Recić-Vragović drcic@morph.hr mob: 091/5570-112

„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinjska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	vlč. Marin Drago Kozić mob: 095/8868-991	Mišo Josipović miosipovic@mup.hr
„Sv. Mihovil arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	fra Žarko Relota Mob: 098/336-007	Luka Galic tel: 021/307 511 (specijal 41 987) fax: 021/307 512 mob: 098/9591333
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Štakla 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Mušić mob: 099/2584-982	Luka Norac Keko tel: 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vukojić mob: 099/6226-236	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP PU Zagreb Sjedište I.Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Šimejan Harač, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula	tel.: 042 372 392 (spec. 86 087)	vlč. Ilijia Jakovljević mob: 099/2856-570	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	tel.: 042 372 392 (spec. 86 087)	vlč. Ivica Horvat tel/faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bijelovarsko-bilogorska Vlahe Paletika bb 43 000 Bjelovar	fax: 043 /886-955	preč Damir Vrabec mob: 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimiria Škorpika 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak mob: 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar		o. Ivo Topalović mob: 098/423-533	
„Sveti Marko Krivečanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		vlč. Ozren Bizek mob: 098/551-421	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU liko-senijska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić		vlč. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6 47 000 Karlovac		vlč. Andrija Markač mob: 098/213-393	
„Sv. Vinko Pallot“ 22. siječnja	MUP PU požeško-slavonska Josipa Runjanina 1 34 000 Požega		vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	
„Sv. Kvirin Sisački“ 4. lipnja	MUP PU sisacko-moslavačka Rimska 19 44 000 Sisak		don Milenko Majić mob: 098/924-1483	
„Sv. Euzebij i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-srijemska Glagoljaška 27b 32 100 Vinkovci		p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885	
„Sv. Marko evanđelist“ 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9 35 000 Slavonski Brod		vlč. Davorin Andrić mob: 098/940-045	
„Sv. Vlaho“ 3. veljače	MUP PU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13 20 000 Dubrovnik		don Ivan Borić mob: 098/1995-705	
„Sv. Nikola biskup“ 6. prosinca	MUP PU kraptinsko-zagorska Matije Gabca 53 49210 Zabok		vlč. Marin Drago Kozić mob: 095/8888-991	
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	MUP PU mediumurska Jakova Čotovca 7 40 000 Čakovac		vlč. Ivica Horvat mob: 099/2680-732	
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravska Trg bana Josipa Jelačića 19 33 000 Virovitica		vlč. Ozren Bizek mob: 098/551-421	